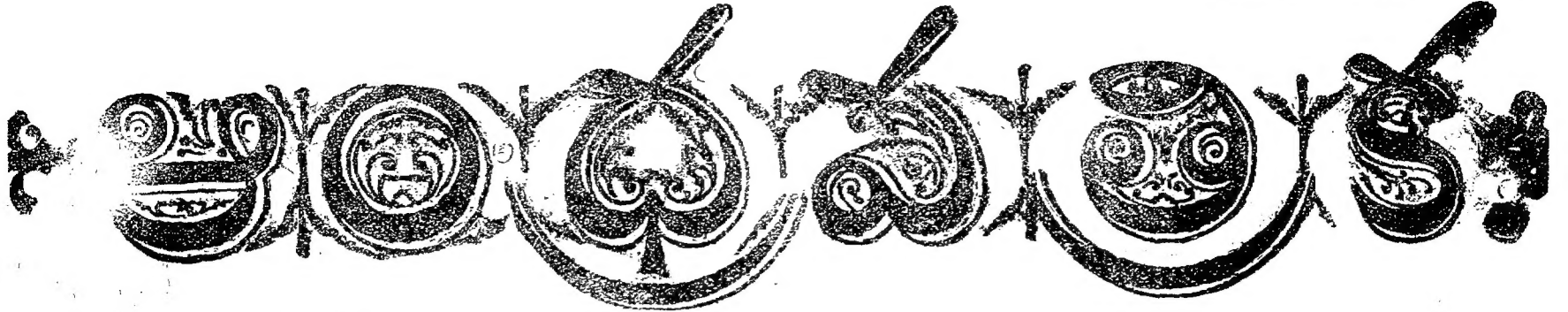

Register No M. III8

Post Box No. 212

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 9-వ తేది శుక్ర వారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, అశ్వజమాన బహుళ సప్తమి ౭.

No. 159
సంచిక ౧౫౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

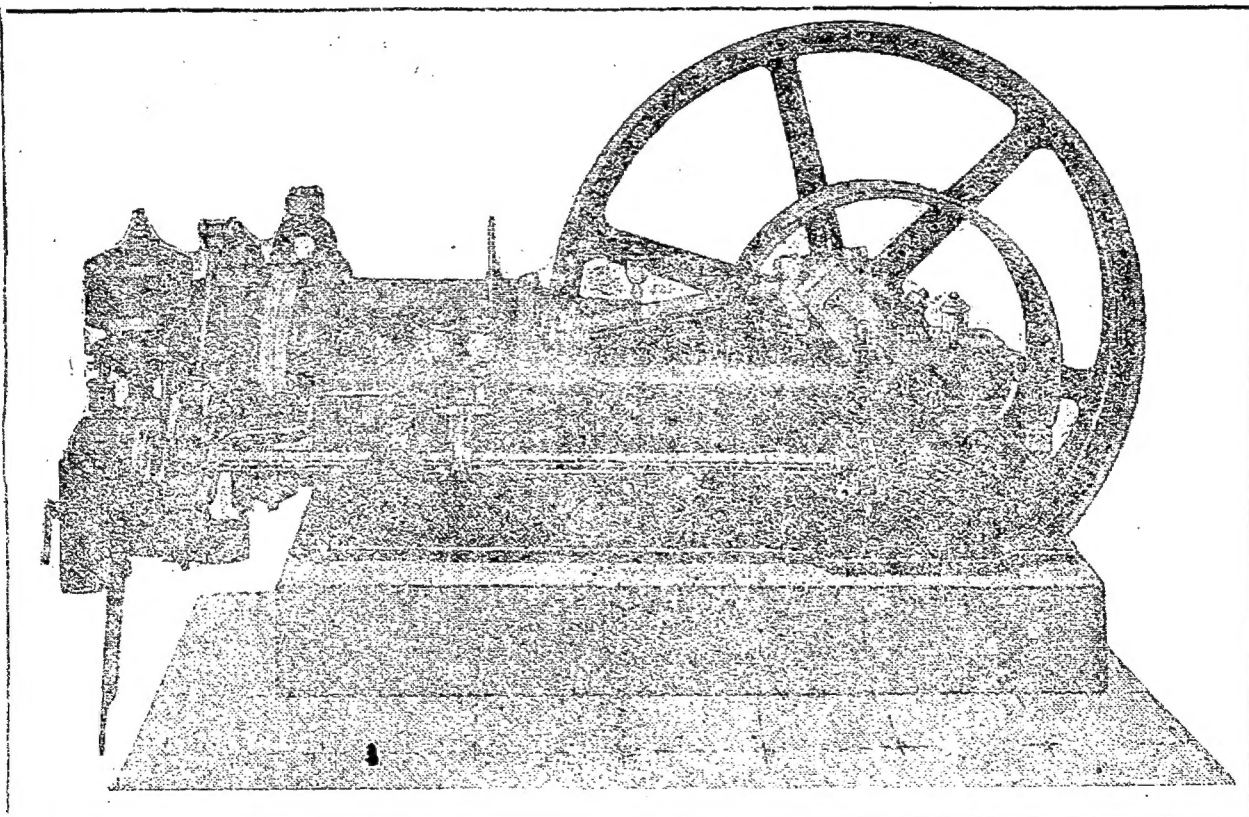

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ నె” లాంగువ్లొక్ న్యూట్రెపు సెమిడీ సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినది. ఎంత మద్దీ క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనా చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చుగును
వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీన్ చేయ సవనరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
టెంకరు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు విశేష శ్రమలేనము అక్కరలేదు
సోల్ యేజంటు:-

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams "LAKSHMI" Bezwada

(అన్నిరకముల మిల్లుసామానులు కై శ్రద్ధగా యింజనరీ చేసి స్థాపించుచున్నామ" రాబ్ నె" గ్యాసుయింజనులు, స్టాంపులకున్నా సోల్ యేజంటు.)

ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన మానవుకము మీకు తెలియును

చిత్రపువన పగిలీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవత్తులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ బిళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, కంపులు, పచ్చలు, పువ్వరాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, పాంసబిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. అక్కరలేనివో పుచ్చు కొని పైకము వాపసిచ్చెదము. నవరము బంగారుకు, సీమవెండికి, మేలైన పువ్వరాగములకు కంపులకు పూచీ నిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అభ్రకభవ్యము

అమోఘమైన మందు సక్రమముగా 300 పుటములు చేయబడినది. శ్రీ కృతిరాజువారి సంసానమున స్వీప యూ గమున కై తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పధరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మూత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. డయ విటిస్ అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండి తీవ్రపదార్థమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, క్షయరోగ మును బోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. ఔషధయోగములందు గూడ ఉపయోగించుకొనవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గడుర్చును. ఒకసారి వాడిమాడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందులో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు రేట్లు. తులం 1 కి 5-0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (శృష్టాజిల్లా) 1226

గుణములలో శ్రేష్టము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరనము!!!

రాజేశ్వరి

బోర కృష్ణబుచ్చి

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువత్తులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావాలి.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

అగ్నిక్రీడ (బాణసంచా)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు

ఉపాధ్యతము బాణసంచా చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. దేశవాళీ బాణసంచా ఇంగ్లీషు బాణసంచా రంగురంగుల వెన్నముద్దలు, ఆకాశబాణములు, వత్తెలు, తారాసువ్వలు, పేకలు, చిచ్చుబుడ్లు, చక్రబాణములు పోర్టుఫైరు, బంగారువాన, వెండివాన, నెమలిపించ, పాముల కట్ట, రంగులమత్తాబులు, అక్షరముల చిత్రములు, అవుట్లు, గుండ్లు నీటుబాణసంచా భోగిమంటలు మొదలగునవి.

మంజువాణి ముద్రాక్షరకాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

రత్నపురుషతేహ్యం

కుక్లనవమును పోగొట్టి బలముగలగజేయు అద్భుతతేహ్యం. ఏకారముచే సంభవించిన కుక్లనవమైనను పారడోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్రరోగములకూడా తగ్గును. డబ్బీరు 8-4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963

అక్షరమునాగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజరగాన్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రూ 1-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

వనంతకుసుమాకరము

తీసిని దీర్ఘవ్యాధులన్నిటికిని అనుపాన భేదముతో వాడిన వాటిని ఖండించి నరములకే తీసి వృద్ధిచేయునట్టి సుప్రసిద్ధమైన ఔషధధారాజము. 20 మోతాదులుగల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 5-0-0

3347)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రాయశాస్త్రి ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఏజంట్లు కావాలెను

శలనొప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒకక్షణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతికెందిన "జామాతైలమునకు" సమమగు మందు వేరేది యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1, కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి జూడుడు.

అమర్చెందు, శోబాచెందు

యింగ్లీషుమందు పలనరకు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,

నెం. 63 నైసప్పనాయునివీధి, మదరాసు.

కృమిలాక్ష్మి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:— నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. షెడ్యూల్డుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0.

"ఆంధ్రపత్రిక" 7, తరిబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరినరకులు (9-10-25)

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కారికావల్లులు—22x22 ముంగిసమార్కు— (ఎ) రు 10-8 (బి) రూ 12-0-0 సరాసరిరకము రు 10-10.

కారికావల్లులు—22x22 వేరు రకములు (బి) రు 11-0, సరాసరిరకము రు 9-12.

తెలుపుమల్లు—1708 రు 15-10; గ్లాస్ 9000 రు 15-8; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-2; ఇ. సి. 78 రు 11-10, 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-4; 7978 రు 11-2 2908 రు 9-14; 8978 రు 11-2.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు)—ట్రాక్టీ రు 7-2, నలువ రు 7-4; పచ్చరంగు రు 10-4; పడవ రు 9-8; కాళి రు 9-8; సవరను రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు)—నత్తత్రము రు 18-5-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాల్ కట్టుకు)—అడకతెర రు 19-5. నెమలి రు 19-5; "శేట్" రు 18-18; గొడ్డలి రు 11-5-6; గడ్డిబండి రు 11-5-0; ఎడ్డు గడ్డియారము రు 11-4; సింహము వేటకాడు రు 11-4-0; పెనసలు రు 11-4-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము రు 17-18; నీలంచేప రు 20-18-6.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 29;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 262; జర్మను (డిట్మాక్) రు 260; రాగిరేకు:— రు 288;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) రు 19-0-0.

కలాయిపెంకురేకు:—24"శేట్" 6" 7" 9" రు 15-0 8" రు 15-4 10" రు 15-4;

సిమెంట్ పిపాకు వెల:—

నార్స్ ఆవుమార్కు రు 16-0; "బస్-బేర్" రు 11-0-0, జర్మనినెమలి రు 9-10; తాళముచెప్పి రు 9-8.

రంగులు

హౌడెడువైట్ పిపాధర

అలిజరైన్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు గుట్టములు రు 70;

"బ్రెక్రామేట్ పాటామ్" హౌడెడువైట్ ధర 88-4

చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుమాటలు 1-కి 80-0-0

నాయిదాధరలు:— అక్టోబరు రు 28-14; నవంబరు రు 28-4; డిసెంబరు రు 28-4;

ఆముదపుగింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 17-6;

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 121; "ప్రెస్" రు 115;

ఆముదము

రు 112 (గ్రామధర)

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టిక్కి

మొదలు వరకు తెల్లమేకతోలు (పదునుచేసినది) ఆక్ కంట్రిసు రు 1 14 0 రు 2 2 0

తెంబిలితోలు పదునుచేసినది(అమృతసరు) రు 2-5-0 రు 2-7-0

" (వ్రైమ్) రు 2 12 0 రు 2 15 6

ఎడ్డుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 15 8 రు 0 15 6

" (తేలిక) రు 1 1 6 రు 1 2 0

" బెంగళూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 15 7 రు 0 15 11

" (తేలిక నరకము) రు 1 2 0 రు 1 2 9

" (మట్టాడ) రు 0 15 6

" (విజయనగరం 7 1/2 7 1/2) రు 1 0 4 రు 1 0 6

" (ఏలూరు 7 1/2) రు 1 0 9 రు 1 0 11

గేడతోలు రు 0 10 0

గేడూడతోలు రు 1 0 3 రు 1 1 0

ఆవుదూడతోలు రు 1 8 6 రు 1 10 0

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధ మైనది

అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాత మైన మందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్త మందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యమృతము. కొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్లలు, పోట్లు, బెబుకులు మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మముపైన గాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలనోవ్వులు సయితము పోగలవు నెత్తురుప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థము లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిమాపులలో దొరకును

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము

మోహినీ తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి.

రాబిన్సన్సు "వేలెంటు" బార్లీ

ప్రతిబిడ్డతల్లి

తన ఆరోగ్యమును, తిడ్డ ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. తనచో బిడ్డనియ్యు ఆహారమువలన గొప్పకష్టములు, చిక్కలు గలుగును. తిడ్డ, తల్లి పాలపై ఆధారపడినప్పుడు

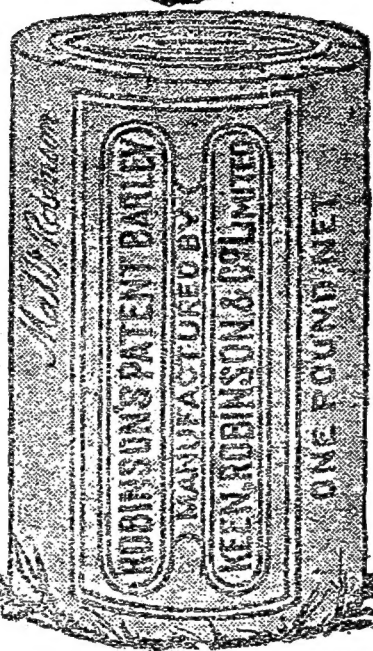
రాబిన్సన్సు "వేలెంటు" బార్లీతో

తయారుచేయబడిన గొప్పదీ లేక అల్పాహారమును తల్లి పుష్కలమైన తనకు మంచి పాలు గలుగుచున్నట్లు తెలియును, మరియు బిడ్డకు పాలు భారాభముగా యిప్పు టకు పీరినను, తల్లి తన బిడ్డకు పాలు యివ్వజాలనప్పుడు

రాబిన్సన్సు "వేలెంటు" బార్లీతో

తయారుచేయబడినగంజని ఆవు, లేక గడ్డ, లేక మేకపాలు, లేక జబ్బాపోటుతో చేర్చియిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్కిలి సుదృఢమైన బిడ్డలకుకూడ మంచి జీర్ణకై నిచ్చు ఆహారముగానున్నది. అయితే వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్న రాబిన్సన్సు "వేలెంటు" బార్లీగానే యుండవలెను. పలుమారు పీను కున్న మతో కలపబడి, మిక్కిలి మరీశముగా మండు పెరక కాల్చి, చాడుటకు కూడును.

No. 3.

లక్షలను పెట్టుకొని వేదరికమా?

ఒక మిత్రుని లేఖ

"నేను సన్యాసినని మీరు తెలుపుచున్నారు. కాని మీరును మీ పోషణమును దున్నవారును సౌఖ్యముగా జీవింపుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేసితిరి. 14 లక్షల రూపాయలు వెల గల మీ ఆస్తిని ధర్మకర్తలకు వశపరచితిరి. హాయిగాను నిర్విచారముగాను జీవనమును జరుపుచుంటిరి. "అని వినుటవలన మా కత్యధికమైన ఆశ్చర్యము కలిగినది. కాని నేను నమ్ములేదు. ఇది ఎంతవరకు నిజమో దయచేసి తెలిపెదరా?"

అని యొకమిత్రుడు వ్రాసెను. అతడు చాల సజ్జనుడని నే నెరుగఁడును. లేనిచో నేను దీనినిబుట్టదాఖలుచేసియుండును. ఏల యనగా రెండు మూడు నెలలకుముందే స్వవిషయమును గూర్చి నేను ప్రకటించియుంటిని. నాస్వంత మనదగిన సొమ్ము 14 లక్షలు ఎన్నడును నాయొద్ద నుండలేదు. నేను సర్వస్వమును పరిత్యజించినపుడు నాకు గల ఆస్తిసంతను దేశహితార్థమే ధర్మకర్తలకు వశపరచితిని. కాని నా స్వంతమున కేమి యునుంచుకొనలేదు. నేను సన్యాసిని ఎన్నడును చెప్పియుండలేదు. సన్యాసియగుటకు అధికముగ దార్శనముండవలెను. నేను గృహస్థాశ్రమమునం జేయున్నాను. తోడిదేశసేవకులతోగూడి దేశసేవచేయుచు వినమ్రుడనైజీవింపుచున్నాను. సమర్థతనత్యాగహాశ్రమమును ఏర్పరచినవారిలో నేనొకఁడను. ఆ ఆశ్రమస్థులములను కొందరు మిత్రులు భరించుచున్నారు. కాంతిసౌఖ్యములు మనస్సంబంధములే యగునెడల నేను ఆ రెంటిని కలిగియున్నాను. నాకు కావలసినవన్నీ యునున్నవి. ధనమును నిలువచేయ నవసరము లేదు. నిరంతరకార్యనిమగ్నుడనై సంతోషముగాజీవింపుచున్నాను. శేషజీగతి ఏమి అని ఆలోచింప నవసరములేక పోవుటచే విహంగరాజమువలె నిర్విచారముగానున్నను. ఇప్పుడు

నేను భోగిననిగూడ చెప్పవచ్చును. గయలో రైలుబండిపైవ నులో నిలిచియుండగా ఒక ఆంగ్లేయస్త్రీ ఆచటకు వచ్చెను. "ఏమిటి యింతమంది అనుచరులతోకలిసి మీరు రెండవతరగతి బండిలో హాయిగా ప్రయాణముచేయుచున్నారు. జనులతో కిక్కిరిసియుండు మూడవ తరగతి బండిలో నేయుండురని నేను తలచితిని. బీదవానివలె నే బ్రతుకోరెద నని మీరు తెలుపలేదా? బీదలకు రెండవతరగతి బండిలో ప్రయాణము చేయునట్టిభోగము లభించునా? అని ఆమె నన్నడిగెను.

నేను తప్పుపనినే చేయుచున్నాను అని మాత్రమే ఆమె తెలిగించితినిగాని శరీరము అత్యమగుటవలన మూడవ తరగతిబండిలో ప్రయాణముచేయజాలనై తినిని ఆమెతోచెప్పజాలకపోతిని. ఏల యనగా అది తగినంతవలముగల కారణము కాదనియే నాకు తోచినది. నాకంటెను చాల దుర్బలులగు నట్టి స్త్రీలునుపురుషులును మూడవ తరగతి బండ్లలోనే ప్రయాణముజేయుచుండురని నే నెరుగఁడును. నాకు మిత్రులు ధనమొసంగుచున్నటుల వారి కెవ్వరును ధనమొసంగవారు లేరు. కావున నేను బీదవాడనని చెప్పుకొనుచు యిట్టి భోగముల ననుభవించుట అసమంజసమే యగును. ఇదియే జీవితచిత్రము. అటులైనను నేను సంతోషముగనే యున్నాను. నేను శరీరసంబంధములగు కోరికలను జయించుటకు వంచన లేకుండ ప్రయత్నించుచున్నాననుభావమే నాకు! సంతోషమును కలిగించు చుండును. (మా. క. గాంధీ-ఎంగయిండియా-1-10-25.)

ఆకస్మిక అనాయాస నిర్వాణము

తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజవోలతాలూకా అంతర్వేది పాలెం గ్రామ వాస్తవ్యులు బ్రాహ్మణకులీనులు మంగళం పల్లి వెంకట్రామయ్యగారికి సాధ్యమణియగు నీతిమాంబగారు ఈనెల 1-వ తేది కీర్తిశేఖరా లాయెను.

దేశబంధు దేశీయస్థానక నిధి

చేరిన మొత్తము 31,417 రూపాయలు

1. ఇదివరకు చేరిన మొత్తము	30397-9-0
2. 24-9-25 వ తేదీవరకు సమర్పిత సత్కారగ్రహ	
శ్రమమునకు చేరినది	962-10-0
3. 30-9-25 వ తేదీవరకు ఎంగయిండియా ఆఫీసుకు చేరినది	55-12-0
మొత్తము	31,416-15-0
దీనిలో ఆంధ్రులిచ్చిన మొత్తము కే. వీరభద్రాచార్యులు గారు (ఓలేరు)	8-0-0
ఇతరులిచ్చిన పెద్ద మొత్తములు రామప్రభు సాగురీ తెహతాగారు (నడియా)	60-0-0
మాస్టరు జవారి (పలనపూరు) గారిద్వారా	301-0-0
మహాదేవచేళాయిగారి ద్వారా	210-0-0
పిల్లలంగు ప్రభుత్వపాఠశాల విద్యార్థులు	61-5-0
మోరలుగారు (కోటసంస్థానము)	73-8-0
వినాయక బాలశంకరుగారి ద్వారా (రాజసిప్పల)	41-0-0
(ఎంగయిండియా 1-10-25)	

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1- రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లకును ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రము తన వలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడుచున్నను.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

మైనూరు ప్రజా ప్రతినిధి సభ

“అభివృద్ధి” బ్రాహ్మణేతర పక్ష తీవ్ర సంఘటనము

[ప్రత్యేక ప్రతినిధి]

8-10-25:— నేడు సమావేశమైన ప్రజా ప్రతినిధి సభ యందు సభ్యుల పాపాదించిన కొన్ని తీర్మానములపై తీవ్రవాదోపవాదములు జరిగెను. ప్రతినిధి సభయందలి “అభివృద్ధి” పక్షమునకు, ప్రతిపక్ష పక్షమునకును తీవ్రమగు చర్చ జరిగి కొన్ని ముఖ్యములగు తీర్మానములు సాంఘిక వివాదములకు తా వొసంగి తలక్రిందులుగ జేయబడెను. ప్రతినిధిసభయొక్క ప్రవర్తన క్రమము (కాన్స్టిట్యూషన్)ను గురించి వివాదములు. బాలికా పాఠశాలలకు ఇన్ స్పెక్టరు లకు స్త్రీలు నియమింపబడరాదను తీర్మానమును బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారి ధిక సంఖ్యాకులుగ వోటుజేసి గెలుపొందిరి. స్త్రీవిద్యను ప్రోత్సహించుటకు మారుగ దానికి ప్రతిపక్షమును నిట్టి తీర్మానము గావింపబడి నందులకు సభ్యులందఱేకలు మిక్కిలి విచారమును గన్పరచిరి.

స్త్రీ విద్యాభ్యాసాధికారులను తీసివేయవలెను

“బాలికా పాఠశాలలకు విద్యాభ్యాసాధికారిణి, సహాయ అధికారిణి యొక్క ఉద్యోగములు తీసివేయవలెను” తీర్మానమును బ్రాహ్మణేతర పక్షమునకు జేరిన మహమ్మదు అబ్బాసుఖాను, పరమశివయ్య, సంజీవయ్యగారి లుపాదించిరి. తీర్మానముపై మాట్లాడుచు స్త్రీవిద్యాధికారిణులు అనవసరమనియు, సక్రమకార్యనిర్వహణమునకు వారికి కత్తిసామర్థ్యము లేవనియు, బల్గిరి.

అభివృద్ధి పక్షమందలి సభ్యులు పెక్కుం డ్రీతీర్మానము జేరించుచు ఇట్టి తీర్మానము గావింపబడిన ప్రతినిధిసభ కంట యు అవమానము సంఘటిల్లనని పల్గిరి. దేశమునందు స్త్రీవిద్య అభివృద్ధిగాంచి, స్త్రీలకు పురుషులకునలె సమాన గౌరవప్రతి పక్షుల నొసంగ యత్నించుచుండు నీతిరహితమైన మైనూరు ప్రజా ప్రతినిధి లిట్టి తీర్మానమును గావించి అపకీర్తిపాలు గారాచని పల్గిరి. కాన్సురునందు జరుగనున్న దేశీయ వహాసభకు స్త్రీమతి సోఁజనీదేవి అఖిలభారతదేశముచే నేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడినది. అట్టివో స్త్రీలు సక్రమ కార్యనిర్వహణము నయను, విద్యావి శేషములందును సామర్థ్యము లేనివారని చెప్పట నింద్యమనిరి. పిదప తీర్మానము వోటుకు దెట్టబడినది. అభివృద్ధి పక్షమందలి సభ్యులు తప్ప తదితరులందరు తీర్మానమున కనుకూలురుగ నుండుటచే తీర్మానము గెలుపొందెను.

నాన్ గజెడు మంత్రివర్గపు టుద్యోగులు

అభివృద్ధిపక్ష సభ్యులు సభ వీడుట

“ఎనంబ్లి ఆయవ్యయ పత్రముయొక్క చర్య సందర్భమునందు తీవ్ర విమర్శనకు లోనైన ఫించనులపై చెల్లింపబడు ద్రవ్యములను తగ్గించుటకుగాను నాన్ గజెడు మంత్రివర్గపు టుద్యోగులెల్లరు శరీరదుర్బలతచే అనర్హులైన వారు తప్ప 65 సంలి సంయస్సువరకు ఉద్యోగము నిర్వహించుటకు కనుమతించవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సు గావించుచున్నారు. అను తీర్మానమును సీ. శ్రీనివాసరావుగారు రుపపాదించుచు ప్రస్తుతముండెడి ఫించనల భారమును తగ్గించుటకు తామీ తీర్మానమును చెచ్చితి మనిరి. బ్రాహ్మణేతర పక్షమందలి సభ్యులు ఈతీర్మానము నాతేపించుచు ప్రస్తుతము మంత్రివర్గపు టుద్యోగులనుం దుండెడివారధిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణులనియు వారి యుద్యోగములు మర్రి 2 సంవత్సరములు హెచ్చించుటకై నీతీర్మాన ముపపాదించబడిన దనియు బల్గిరి. ప్రభుత్వమువారు సమాధాన మొసంగుచు 65 సంవత్సరములనుంచి 67 సంవత్సరములవరకు కాలపరిమితిని వృద్ధి చేయుటకు అంగీకరించిరి. అందుచే ఉపపాదకులు తమ యుపపాదన నుపసంహరించుకొందుమని పల్గిరి. కాని ప్రతిపక్షమందలిసభ్యులందుల కంగీకరింపవలెనను తీర్మానము వోటునకు దెట్టబడి వీగిపోయెను. వెంటనే అభివృద్ధి పక్షమందలి ఉపపాదకులును మరొకందరు ప్రముఖులును సభ వీడిరి. వెంటనే సభ ముగింపబడెను.

కన్నడ విశ్వకోశము

ఆంగ్ల భాష సంపూర్ణముగ వ్యాప్తి గావింపబడజాలని జనసామాన్యముందు పాశ్చాత్యకాస్త్రీయజ్ఞానమును గలుగజేయుటకుగాను, ఆంగ్ల కన్నడనిఘంటువును, కన్నడ భాష యందు విశ్వకోశము (Encyclopaedia) న్ను రాయరాజేయటకు తగిన వారిని నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు న్నార”ను తీర్మానమును విశ్వవిద్యాలయసభ్యులగు బి. వెంకట

నారాయణప్పగారు రుపపాదించుచు తెలుగు, అరవము మొదలగు భాషలం దిట్టినిఘంటువులుగలవుగాని కన్నడమందు మంచినిఘంటు వింతెవర కెదియులేదనియు, తెలుగుదేశమందు పీఠికా పురాధీశుని పోషణచే కొందరుపండితులు విశ్వకోశమును తయారుజేయుచున్నారనియు, మరాఠీభాషయందును విశ్వకోశము ఇప్పటికి 14 వా ల్యూములలో తయారైనదనియు, కన్నడమం దిట్టికొరతను దీర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు దప్ప తదితరులెవ్వరు బానుకొనరనియు, రెంటికీని దాదాపు 2½ లక్షల రూప్యములు ఖర్చుననియు, పల్గిరి.

“చాల గొప్పసంశయము”

ఈసమయమున ప్రభుత్వ ప్రధమసభ్యులగు కె. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు లేచి “మరాఠీయనగ హిందీగాదా?” అని పల్గిరినపుడు సభ్యులందరు కరతాశభ్యులతో నవ్వుపొగిరి. “చాలగొప్పసందియమే యిది?” యని ఒకసభ్యుడు పల్గిరి.

ప్రభుత్వమువారి విషయము చాలా వింతమని పల్గిరి. తీర్మానము వోటునకు దెట్టబడి ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

“ఉన్నత పాఠశాలలందలి విద్య రాష్ట్రముందెల్లడల ఉచితముగ చేయవలెనను తీర్మానమున”కు ప్రాతిపదిక మధికముగ నుండుటచే వీగిపోయెను. ప్రభుత్వమువారును ఈతీర్మాన మాచరణయోగ్యము గావనిరి.

“నిమ్నజాతుల విద్యార్థులకు కుపకారవేతనములకొరకై ప్రతి వత్సరమును రెండు లక్షల రూప్యములు ప్రత్యేకింపబడవలెనను తీర్మానము ప్రాతిపదికము లేకనే అంగీకరింపబడెను.

మరొకన్ని తీర్మానములు చర్చింపబడిన పిదప 5-30 గంటలకు సభ ముగింపబడెను. రేపటిదినముతో మైనూరు ప్రజా ప్రతినిధిసభ దసరా సమావేశము ముగియును.

బధిర, ఆంధ్ర విద్యాలయము

మైనూరునందలి చెటిటి గ్రుడ్డివారలకు విద్యగర్భ విద్యానిలయముయొక్క 25 వ సాంవత్సరిక సమావేశము నేటి ఉదయము పురమందిరమందు జరుపబడెను.

కె. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు రధ్యక్షత వహించిరి. చెటిటివారు వినుటయు, గ్రుడ్డివారు చూచుటయు మాగవారు మాట్లాడుటయు ప్రదర్శింపబడెను. కొందరుబాలురు గీతముల బాడిరి. కార్యదర్శి నివేదికమును పరిచించినపిదప అధ్యక్షులు జాలురకు బహుమతుల బంపించిచ్చిరి. ఉదారభావులు పెక్కుండ్రు పురప్రముఖులు ధన్యవాదమును గావించుటకు వాగ్దానముల నొసరించిరి. రాజభక్తిగీతముతో సభ ముగింపబడెను.

ఐ. సి. యస్. పోటీపరీక్షలు ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

1926 సంవత్సరం జూలై లేక అగస్టునెలలో ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు పోటీపరీక్షలు లండనులో జరుగును.

1926 సంవత్సరము అగస్టు 1 వ తేది వాటికి 21 సంవత్సరములకు క్లుప్తవయస్క 24 సంవత్సరములకు పుగ అభ్యర్థుల వయస్సుండవలెను. అభ్యర్థులు దరఖాస్తులను 1926 సంవత్సరము మేనెల 15 వ తేదిలోగ ఈక్రిందిచిరునామాకు పంపవలెను.

కార్యదర్శి సివిల్ సర్వీసు కమిషను, 6, బర్లింగటన్ గార్డెన్సు, లండను (డబ్ల్యు 1)

దరఖాస్తునమోనాలు, ఇతర వివరములు చెన్నపురియందలి పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ డైరెక్టరుకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. పరీక్షయగ్రంథముల వివరములు, ఇతర నిబంధనలు ఫోర్టు నెంటు జార్జి గజెటునందు ప్రకటింపబడినవి.

ఎ. వై. జి. కాంబెలు, ఛీఫ్ సెక్రటరీ.

కళింగ

సంపాదకుడు శ్రీయుత న్యాయవతి

నారాయణమూర్తి గారు

ఈపత్రికయందు ఆర్యావర్తపత్రిక లయమైనది. 27-9-25వ తేదీని వెలువడిన మొదటిసంచికకు 4-10-25 న వెలువడిన రెండవ సంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది ప్రతి ఆదివారమును వెలువడును. చందా సాలుకు మాడురూపాయలు. కళింగాంధ్ర ప్రజాజీవిత వికాసమునకు తోడ్పడగల దేయివి “జ్ఞానమును ప్రజాకోటియందు వెదజల్లుటయే దీనియాయశము” అని తోల్పెలుకునందు వివరింపబడెను. అదిగాక సంపాదకులు సంతకముతో స్వవిషయమున్నీ కతో నొకవ్యాసమును వ్రాసిరి. గంజాంజిల్లాలో జరుగుచున్న ఖద్దరుపనిలగూర్చి శ్రీయుత నిష్ఠుల రామదాసు గారు వ్రాసిన వ్యాసము ముఖ్యముగా చూడదగినది.

వివాహ నోటీసు

చక్కని వైశ్యకన్య సుమారు 10 సంలి వయస్సుగలది కావలెను. వరుడు R. A. Honors చదువు చున్నాడు. వయస్సు 19 వ సంలి Apply to కె. భీమేశ్వరరావు, B. Com. విజయనగరం.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి

సమాజము వారు

బెజవాడ నాటకశాలలో 10-10-25 తేదీ

శనివారం రాత్రి

ద్రౌపదీ వస్త్రావహరణం

ప్రదర్శించెదరు

పై సమాజంవారు ప్రదర్శించు నాటకములలో సాక్షిత్రి ద్రౌపది ప్రహ్లాద కీర్తనల పుస్తకములు హాలువద్ద అమ్ముబడును. పుస్తకము 1 కి 0-12-0. వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము. వలయు వారు కలి పున్నయ్యగారు మైలవరం హాలు బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

డాక్టర్ కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

నోటీసు.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా మేడూరు గ్రామంలో పుయ్యూరు యెన్టేటు తాలూకా కోట ప్రదేశమందలి పాటిమట్టి వచ్చే డిశంబరు, జనవరి నెలలలో జనసామాన్యమునకు వీలుగానుండు కొద్ది ప్రతుల ప్రకారం విక్రయించబడును. గనుక వలయువారు అవసరమయిన సమాచారమును యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.

పుయ్యూరు యెన్టేటు హజూరు ఆఫీసు, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

7-10-25 మంగళవారమునుండి 9-10-25 శుక్రవారమువరకు యూనివర్సల్ స్పెషల్ డ్రామా

“ది నైట్ మె స్నేజ్”

విపరీతమైన ప్రేమకు, క్షమించునట్టి ద్వేషమునకు ప్రసిద్ధిచెందినట్టి అత్యద్భుత నాటకము.

క్రాస్ థియేటరులో

ప్రతీదినము క్రొత్త ప్రదర్శనము

రుడాల్ఫు వెల్కర్ ట్యేస్ “షీక్”

శుక్రవారము 9-10-25, 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30

చార్జి గాస్టి అందు జాకికూగెన్ “ది కిడ్”

దీ డక్కన్ మిల్లు ప్లాంట్స్ కంపెనీ

లిమిటెడ్, బెజవాడ

లై సుమిల్లులకు కావలసిన యావత్సామానులు సరసమైన ధరలకు సప్లయిచేయబడును. ఎలెక్ట్రిసిటీ, సాల్పు, వైర్, గ్లాసు, జల్లెడతేకులు, పాప్టింగులు, వైపులు, అన్ని సైజులు చెన్నపురి రేట్లు ప్రకారం బెజవాడలో డెలివరీ యివ్వబడును. ఒక బ్రయలుఆర్డరు యిచ్చినచో మాసరసతయ సామానుల యొక్క వ్యాజ్యతయ తమరే గ్రహించగలరు.

N. B. ఆయిక్ ఇంజనులు, స్టీంఇంజనులు, హార్లు, వల్లరులు వగైరా పీనరీకి మా చెన్నపురి కార్యాలయము.

118 రు ఆర్డినియన్స్ ప్లీటు, మద్రాసుకు వ్రాయ గోరినాము.

సుఖభోగి మాత్రులు

20 మాత్రులుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0.

కోరుకు సహమేహములకు ఈమాత్రులు బాగుగ పనిజేయును. వీటిని తినుచు పుండుపడినచోట తైలమును రాయవలయును. ఇవిరక్తశుద్ధికి మేహకారక జాడ్యములకుగూడ ఉపయోగించును. అమృతంజనం డిపో, బాంబాయి - మద్రాసు.

అఖిల భారత తంతుకారకుల సంఘము

దేశీయులకు హెచ్చరిక

పాట్నలో యీ సంఘ మేర్పరచబడినపుడు చేయబడిన నియమము లిదివరకే యీ ప్రతికలో ప్రకటింపబడెను. ప్రస్తుత మీ సంఘము ప్రజాసంఘము కాకపోవుటయేగాక ఏక వ్యక్తిసంబంధమనిగూడ స్పష్టము కాగలదు. ఇట్లు దీనికి నిరంకుశ స్వభావము నొసంగుటకు అహంభావ దురహంకారములు కారణములు కావని నేను చెప్పగలను. వర్తకసంఘములు ప్రజాసత్తాక సంఘములుగా నుండజాలవు. తంతుకరణము దేశమునందంతటను పూర్తిగా వ్యాపింపవలెనని యీసంఘము రాజకీయము కాదనియును ఆర్థికమే యనియును దేశీయులకు బాగుగా స్పష్టము కావలెను. అదియే యీ సంఘముయొక్క సంకల్పము.

కార్య నిర్వాహకసంఘమునం దైకమత్య మధికముగా నుండుటయే ప్రధానముగా నిడుకొని ఒక్కొక్క ప్రత్యేకార్థమున గలవారి నేరి నేను సభ్యులనుగా చేర్చితిని. ప్రతిరాష్ట్రమునకును ప్రతినిధు లుండవలెనను విషయమును గమనింపలేదు. చేర్చదగిన వారును ఉత్తమనేమియును వారును పలువురున్నను వారిని చేర్చినచో వ్యక్తిత్వసాదులు ప్రబలు నను కారణము న ఆట్టి ముఖ్య పురుషులను గూడ వదలివేసితిని. మోతాతిగా రుమహమ్మ దీయుడు. ఖద్దరుపైని గట్టి నమ్మకము కలవాడు. ప్రతి నెలయును ఐయ్యి గజముల నూలుడకు గోరుచున్నాడు. శక్తి వందన లేకుండ ప్రచారము చేయునుగాన అయినను చేర్చితిని. స్వరాజ్య పక్ష నాయకులకు తీరిక లేదుగాన వారి నెవ్వరిని చేర్చ లేదు.

ఈ సంఘమును ప్రారంభించునమయమున 100 మంది ఖద్దరు అభిమానులు నాకు తోడ్పడిరి. వారిలో స్వరాజ్య పాదులుగూడ కొంద రుండిరి. "ఖద్దరు రాజకీయముగ గూడ ముఖ్యసాధనమే సాత్వికనిరోధమునకు తగిన పరిస్థితులను గూడ కల్పింప గలదు. అను నమ్మకము మిక్కిలు పూర్తిగాపోయినట్టెనా?" అని ఆసభలో నన్ను కొందరడిగిరి. "అట్టి నమ్మకము ఎంతమాత్రమును పోలేదు. దాని రాజకీయ సామర్థ్యత దాని ఆర్థికశక్తిలోనే యున్నది. తిండిలేక పనిలేక మాడుచుండువారికి రాజకీయములం దాసక్తి ఎట్లు కలుగును? బట్టుకుట్టుకొను ఆచారము లేనట్టియు వేటాడి బ్రతుకుటయే ముఖ్యవృత్తియైనట్టియు ఆటవిక దేశములలోను, యితరదేశముల వారి ధనమును పక్షబలమువలన వశపరుచుకొని జీవించుటయే ముఖ్యవృత్తియైన దేశములలోను మాత్రమే ఖద్దరుకు రాజకీయ ప్రాముఖ్యతయుండదు. భారతదేశీయులకు బట్టులనరము. వారు విదేశీయుల సామ్రాజ్య వశపరుచుకొనరు. సంవత్సరములో నాలుగు నెలలు కొట్టకొని దేశీయులకు ఏపనిపాటెలు నుండవు. దేశీయులలో హెచ్చుమంది పరమదర్పియులుగానున్నారు. కావున భారతదేశమునకు ఖద్దరు ప్రత్యేకముగా అవసరము. ఖద్దరులన మనలోనున్న యీశ్వరశక్తిని మనము గ్రహింపగలుగుదుము. ఆ ఆత్మశక్తి కాంతిని నెలకొల్పగలదు. మరియు సంపూర్ణ దీక్షను కలిగియుండెను. చాలమంది సాత్వికనిరోధ మనుమాటను నోట పలుకుచుందురేగాని దాని భావము వారికి కొంచెముగూడ తెలియదు. వారు ఆందోళనమును, ఉద్రేకమును, దౌర్జన్యమును సాత్వికనిరోధముతో కలగలుపు చేయుచుందురు. సాత్వికనిరోధమున కివియన్నియును ప్రత్యక్షవిరుద్ధములు. ఖద్దరుకు ఆర్థికముగా జయము కలిగినగాని, యివియేవియును నీధింపవు. కావున దాని ఆర్థికశక్తి నే మొదట ప్రకటన చేయవలెను. అన్నిపక్ష

ములవారుగూడ ఆర్థికశక్తిలను యీసంఘమునచేరి అందులకు మాత్రమే యీసంఘముద్వారా పనిచేయుచుండవచ్చును. ఈ రహస్యము నెరిగిన మహారాజులందరుగూడ ఈసంఘమునచేర వచ్చును. అటులచేరుటవలన వారిప్రతిష్టాకెట్టిలోపమునకులుగదు. కావున భారతదేశములో నివసించుచున్న వారందరనుగూడ యీసంఘమున చేరవలెననియే నేను కోరెదను. భారత దేశాభిమానముగల ఆంగ్లేయులును ఐరోపియనులునుగూడ చేరవచ్చును. అన్నవస్త్రములు లేక అలమటించెడు వీడలకిది ఉపకారకముగాన నిది ధర్మకార్యమే. కొంతమంది యితర కారణముల వలన ఖద్దరు నెంతమాత్రమును ధరింపజాలరు గాని ఖద్దరు వృద్ధి నొందవలెనని మాత్రముకోరుచుందురు. అట్టి వారందరును యీ సంఘమునకు విరాళముల నొసంగి సహాయము చేయ గోరెదను.

కాంగ్రెసువారనుమతించు నంతకాలము యీసంఘము కాంగ్రెసులో భాగముగానే యుండును. కావున స్పిన్నింగును ఖద్దరును గూర్చినంతమట్టుకు యీసంఘము కాంగ్రెసుకు సహాయము చేయుచుండవలెను. రాట్టమునందును ఖద్దరునందును నమ్మకము కలిగి యుండుటయే కాంగ్రెసుకును స్పిన్నింగు ఆస్థానియేమనుకును సమాన ధర్మముగను. తక్కిన కాంగ్రెసు రాజకీయములలోను వాని మార్పులతోను యీతంతు కారకసంఘమున కెట్టి సంబంధమును లేదు. దీనికట్టుబాటు వేరు. పరిపాలక సంఘము వేరు. ఆశయును వేరు. చందాపద్ధతి వేరు. కాంగ్రెసుకు నూలుచందా నిచ్చుచున్న సభ్యులుగూడ తంతు కారక సంఘమున సభ్యులుగానుండవలెనను నిర్బంధ మేమియును లేదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు కానివారు గూడ తంతు కారక సంఘమున సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

మొదట నేనుద్దేశించిన నిర్బంధములుగూడ నిపుడు లేవు. ఏ. క్లాసు సభ్యులు స్వయముగా వదిలికొన నూలు ప్రతి నెలకును 2000 గజములు చెల్లించ వలెనని మొదట నేను వ్రాసితిని. ఇప్పుడది 1000 గజములని నిర్ణయింపబడెను. చాలమంది ఏ. క్లాసు సభ్యులుగా చేరగోరిగాని ప్రతి నెలయును 2000 గజములు చెల్లింపజాలమని తగవు పెట్టిరి కాననే 1000 గజములు చేయబడెను. ప్రమాణపత్రము నియ్యవలెనని నేను మొదట కోరితినిగాని చాలమంది అంగీకరింపనందున దానినిగూడ నిపుడు రద్దుపరచితిని. కాని నేను మాత్రమట్టివాగ్దాన మవసరమనియే నమ్మెదను. మరికొందరుగూడ నటులే నమ్ముచున్నారు. ప్రమాణము మనుష్యుని సరియైనస్థితిలో నుంచును. కావుననే రాజప్రతినిధి గవర్నరులు మున్నగు ఉద్యోగిలందరును గూడ ప్రమాణములను చేయవలెనను విధి యేర్పడినది. ఈ ప్రమాణపద్ధతి అన్ని దేశములందును కూడ కలదు. కాననసంఘములసభ్యులును, నైనికులును గూడ ప్రమాణములు చేయవలెను. ప్రాతములక మైనచో దానికి మరింతబలము కలుగును. నోటిమాటను మరవవచ్చునుగాని లిఖితమును మరవ పిలులేదు. కాని హెచ్చుమంది ప్రతికూలురుగా నుండుటవలన నే నీప్రమాణమును వదలివేసితిని.

కాని అందరును దీనిని మరవరని నమ్మెదను. ఖద్దరు విషయమున ప్రత్యేకాభిమానము కలిగి పనిచేయుచున్న వారందరును తాము కనిపెట్టి గలిగిన నూతనవిషయముల నన్నిటిని సంఘమునకు తెలుపగోరెదను. గొప్పవారు కొద్దివారు అనుభేదము లేకుండ నందరును సహాయముచేసినగాని నిది సఫలముకాదు. (మా. క. గాంధీ, ఎంగయిండియా 1-10-25)

స్వాతంత్ర్య సంస్థాపన

ఎన్ ఎస్ హక్కికరు, వాలంటీరు పత్రికాసంపాదకులు చుట్టినండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

భారతదేశము మేల్కొంచినది. ప్రజల రాజకీయపరిజ్ఞానము విస్తరించుచున్నది. ఇండియాలో నిరంకుశ విదేశీ ప్రభుత్వమువారును, దక్షిణాఫ్రికా, కెన్యా, ఆమెరికాలలో భారతీయులను శ్వేతజాతియు అణగదొక్కుచు, మన ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరముగ ప్రవర్తించుటచే నెట్టి స్తబ్ధులైనను రోషము కలుగుచున్నది.

రాజకీయ కార్యక్రమములు అనుదినాచారములై పోయినవి. ఇవి స్థిరముగ నుండక పోయినను, మార్పుదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సాధింపు టవ్యవసరమున నమ్మకమును ప్రతిపాదిలో కలిగించుచున్నవి. ప్రతి కార్యక్రమమును గూడ, ఆచారమునం దుండునంతకాలము అనుచరుల శైల్యగుణము, ఓర్పును పెంపొందించుచుండును.

శాంతి సైనికులు

కాని దేశముయొక్క నిజమగు అభివృద్ధి ఉత్సాహపూరితులును ఆత్మప్రేరుతులును అగు యువకులందు గల అన్యోన్య భావముపై నాధారపడి యుండును. జాతీయాభివృద్ధికార్యమునందు కావలసినదే యిది. దీనికి తోడుగ రాజకీయాధిక చరిత్రజ్ఞాన ముండినచో స్వాతంత్ర్యసమరమునందు విజయము గాంచవచ్చును. భారతీయ యువకులలో యీ అన్యోన్యభావము పెంపొందించి, నైజగుణముగా జేయవలెనను వారికి తగు శిక్షణ మానసిక శారీరక శిక్షణలుగరపవలెను. భారతదేశీయ మహాసభయొడల శ్రద్ధాభక్తు లేనాటికి నశింపకుండునట్టిశిక్షణ యొసంగి యాసంస్థద్వారా జాతీయ పునరుద్ధరణము నిరాఘాటముగ జరుగునట్లు సహాయపడువారిగా జేయవలెను. దేహసౌష్ఠ్యము గలిగి, మానసికశిక్షణ బొందిన అట్టి యువకుల సంస్థ దేశమందంతటను నెలకొల్పబడినపుడే భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము బడయును. అప్పుడుగాని మన గౌరవ ప్రతిబంధకములు పోవు.

యువకులకు తగినశిక్షణ యొసంగు నుద్దేశముతోనే హిందూస్థానీసేవాదళము కాకినాడలో సంస్థాపింపబడినది భారతదేశీయ మహాసభవారిచే భాయపరుచబడినది. ఈ సంస్థయొక్క సాంప్రదాయము అహింస. దేశీయయువకులను శాంతముగ జాతీయోద్ధరణకార్యమునకు తగిన వారుగ, తగుకట్టుబాటులకు లోనయిన శిక్షణ ఒసంగుటయే యీసంస్థయొక్క కర్తవ్యము. ఈవళము చేయగల కార్యము బెల్గాము కాంగ్రెసునందు కర్నాటకదళముచే ప్రదర్శింపబడెను. ఇండియాలో విద్యాధికుల సహాయ ముండినచో మేము అనతికాలములో రాజకీయ, మత, సాంఘిక, జాతీయకార్యములన్నియు జయప్రదముగా నెరవేర్చి ప్రతిపక్షుల విస్మృతుల గావించుము.

అట్టియొడ భారతీయ యువకులందరిని యాదేశమునందు చేరి శిక్షణబొందుటని కోరుట దురాశయనా? మా విన్నపము స్పష్ట గాకుండునని నమ్ముచున్నాము.

నర్ కె. జి. గుప్తగారి

ఆరోగ్యము

బెంగళూరు, ఆక్టోబరు 8:- కొన్ని దినములనుండి జబ్బుగానుండి స్నేహితులను బంధువులను ఆందోళన కలిగించుచున్న నర్ కె. జి. గుప్తగారి ఆరోగ్యము అభివృద్ధిగాంచుచున్నది. వీరిప్పుడు బెంగళూరులో ఏ. ఆర్. బాస్కర్ గారింటిలో నున్నారు. వీరిజబ్బు హృదయ కోశమునకు సంబంధించినది. (ఆ. ప్రె.)

ఇద్దరు మహమ్మదీయులను హత్య జేయుట

కెర గురు జాటులను విచారణకు పిలిపించుట
లాహోరు, ఆక్టో 8:- జయబాగ్ గ్రామమువద్ద యిద్దరుమహమ్మదీయులను హత్యజేసినందుకు కెర గురు జాటులను లాహోరు నెవన్ను కోర్టులో విచారణకు పిలిపించిరి వీరు ఒకనిని ముక్కలుగాకోసి రావినదిలో పడవేసిరి. రెండవవానిని చచ్చేటట్లుగా కొట్టినందున వాడు ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

ది లక్ష్మీ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్, లాహోరు

చేర్చెన్:- లాలా లజపతిరాయి

మొదటి సంవత్సరమునకు తరువాత అత్యధ్యుత్తమైన అభివృద్ధి
17 మాసములలో అంగీకరించబడిన ప్రపోజల్సు రూ 60,000,000
17 మాసములలో పూర్తియైన ప్రపోజల్సు రూ 36,000,000

ది లక్ష్మీ గోల్డ్ షా లి సి సంపూర్ణ మైన స్కీ ము

పూచీయైనఫలితము, పూచీయైనబోనసు జీవించవలసినదితప్ప తలమీమము అసత్యములేదు. మీరు త్వరలో చనిపోయినను లేక దీర్ఘ కాలము జీవించినను మీకు లాభమేగలదు. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Pandit K. Santanam, Managing Director, Lahore
or, 16, Sunkurama Chetty Street, Madras.

మహామహాత్మలు

కల్యాణానినీసభ: కీచకనాటకం: ప్రధానా మాత్యుల గౌ. పానుగల్లు రాజాగారి ప్రత్యక్షమున ఈ నెల 11 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాంబర్యమహా లో తె ను గు భావలో కల్యాణానినీ సభవారు కీచకనాటకము ప్రదర్శించుదురు.

పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగ సభ

ఈ సభవారి యజమాన్యమున 11 వ తేదీ ఆదివారం 4 గంట కు హిందూ తిమాలాశకుల హైస్కూలులో మింటు విధి బ్రహ్మశ్రీ ఈశ్వరపాచారిగారు దశరథ స్వర్గారోహణము కాలక్షేపము జరిపెదరు.

జగన్నాథ భక్తసభ ఎగ్జిక్యూరు. 1925

అక్టోబరు 11 ఆదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు వారి కేశనల్లూరు-బ్రహ్మశ్రీ ముత్యయ్య భాగవతలవారివలన వల్లి పరిచయము వారికథా కాలక్షేపము ఎగ్జిక్యూరు హైస్కూలు వేద విలాస గృహమున జరుపబడును.

చేన్న పురి అన్నదానసమాజము.

సెప్టెంబరు మాసములో 4005 మంది శేవలకు అన్నదానము జరిగెను. సగటున దినమునకు 184 రు. ఇంక 1924 మందికి ప్రత్యేక చందాలనుండి, 1202 మందికి ఫిరనిధిపై వచ్చు వడ్డీల నుండి చెచ్చించి అన్నదానము గాంచెరి. 4 వ తేదీన, 27 వ తేదీన అధికసంఖ్యకు 250 మందికి అన్నదానము పెట్టిరి.

రైలుకట్ట తెగుట: రెంగుళూరు-గుంటకలు మార్గ

మున మెయిలుపోవుచుండగా నిన్నరాత్రి చకరపల్లి, పెనుకొండ స్టేషనులమధ్య ఒకపెట్టె ముందరిచక్రములు రైలుకట్టలు తప్పి క్రిందపడెను. ప్రయాణికుల కెవరికిని హానికలుగలేదు. అచ్చట రైలుకట్టలు 30 అడుగులమేర కొట్టుకపోయినవని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు. పోలీసు నూపర్మెంటు జె. ఎన్.

వీల్కినుగారు నేడుదయమువచ్చిరి. అస్సామువిద్యాశాఖ డైరెక్టరు కచ్చింగ్ హామిగారు కె. పి. రామను మిననుగారు, ప్రభాకరతంపనుగారు, కె. ఉప్పిసాహేబుగారు నిన్నరాత్రి వెడలిరి.

గా|| సర్ సి.పి. రామస్వామి అయ్యగారు 15 వ తేదీన వచ్చురు.

ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షుడు

సర్ జి. సదాశివయ్యగారి అక్టోబరు సంచార కార్యక్రమము:—

మదరాసు, అక్టోబరు 12:—రాత్రి బయలుదేరుదురు. బంధు 13-15 తేదీలు. రాజమండ్రి 16 వ తేదీ, రామచంద్రపురం 16-18 తేదీలు. కాకినాడ 19-21 తేదీలు. విశాఖపట్నం 22-26. తిరిగి మదరాసు 27 తేదీ. ఈ స్థలములో హిందూ మత ధర్మాదాయముల పరిపాలనవిషయమున శ్రద్ధగల వారు బ్రట్టిలు సభ్యులు యెవరు వచ్చినను 12 మొదలు 4 గ వరకు విచారించుదురు.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము:—మదరాసు జిల్లా

తమిళ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు అల్లులు హామిదుఖాను, ఆదికేశవులు నాయకరుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

8 వ తేదీన జరిగిన సభలో నిల్లు తీర్మానించడమైనది.

(1) పాట్నాలో జరిగిన అ. భా. కాం. సంఘతీర్మానము ప్రకారము, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో భారతీయుల యెడ ప్రభుత్వమువారి ప్రవర్తన నిరసింపుటకు 11 వ తేదీన, ఆంధ్ర, తమిళకాంగ్రెసు, స్వరాజ్యపక్షములు, మహాజనసభ, మున్నగు సభ లన్నిటియజమాన్యముక్రింద, బహిరంగసభ జరుపుటకు నిశ్చయించడమైనది. వివిధ రాజకీయపక్షముల నాయకులకు ప్రత్యేకఆహ్వానముల నంపవలెను.

2. కంజీవరపులో జరుగు తమిళరాష్ట్రీయసభకు వి. చక్రయచ్చెగిరిని అధ్యక్షునిగా నూచించుట.

3. గిండి గుట్టపుపంచెములకు ప్రతికూలాంధోళనము జూర్య రహితముగ జరుపుటకు పి. కృష్ణస్వామి పావలరుగారిని నియమించుట.

4. పాట్నాలో జరిగిన అ. భా. కాం. సంఘ సభ తీర్మానము లన్నియు ఆమోదించుట.

ఎన్నికలగవులు:— కిష్టాకు యెన్నిక సందర్భమున ఇ. ఎల్. అయ్యగారు, కీల్వారావుగారు, వరి 7 రు, కలసి ఓటరులను నిర్బంధించిరిని వారిపై తేబడినకేసు తిరిగి నిన్నను ఎగ్జిక్యూటోరిసుకోర్టులో విచారించబడెను. ప్రాసిక్యూషను సాక్షుల కొంతకాలము విచారించినపిదప కేసు 17 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

దొంగనోట్లు:—మొన్నను మదరాసులోవివిధప్రాంతములందు దొంగ బదుమాపాయల నోట్లు చెల్లించుటకు యత్నములు జరిగినవి. అనేకమంది సాహుకారులవద్దకు యానోట్లు ల గొంపోయి తనకాల విడిసింపుకొన దలంచిరి. కాని ఒక్కడు మాత్రమే అట్లు లాభము పొందెను. తక్కినవారందరు పట్టువడిరి. ఎలిఫంటుగేటు పోలీసు స్టేషనునకు ఒక హామకారు తనవద్ద తప్పకునోట్లు తెచ్చిన స్త్రీని తెచ్చి ఒప్పగించెను. వేపేరి పోలీసు స్టేషనులో నిల్లే జరిగెను. అనోట్లు తెచ్చినవాని ప్రశ్నింపగా, తనయన్న యిచ్చినట్లు తెలిపెను. వానిని ప్రశ్నింపగా, తనకు కృష్ణప్ప నాయకచెరువువద్ద దొంగిలినవని చెప్పి మరి 7 నోట్లిచ్చెను. ఇంకను విచారించి చూడగా ఉదయ మాచెరువువద్ద ఈదొంగనోట్లు ఒక కట్టగట్టిపడియుండగా ఒకడు చూచునరికి పదిమంది మూగి అనోట్లను పంచుకొనిరిని చెలియవచ్చెను. అనోట్లకు నెంబరులేదు. కాగితములోపల గుర్తు (వాటరుమార్కు) సరియైనదిగాదు. పోలీసువారింకను విచారించుచున్నారు.

ఆంధ్ర మహాజనసభ-బందరు

ఆంధ్ర మహాజన సభా సన్మానసంఘ సమావేశము ఈ నెల 7 వ తేదీ బుధవారం సాయంకాలము 6 గంటలకు బందరు పురభవనమున మ. రా. రా. శేషింబి హానుమంతరావు పంతులు గారి యజమాన్యముక్రింద సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

తీర్మానములు

1. పినపాల వెంకటదాసుగారిని (2) అయ్యంకి వుంకట కృష్ణరావుగారిని, (3) చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావుగారిని, (4) వెలుమూరి మార్యవారాయణగారిని, (5) కాళీపట్నం నరసింహామూర్తిగారిని, (6) దైత శ్రీరాములుగారిని ఈ ఆరుగురుని ఆ హోదాసంఘమునకు సంప్రతికార్యదర్శులుగ ఎన్నుకొనడమయినది.

మ. రా. రా. ఇమా మొహిద్దీను సాహెబుగారిని ఆహోదాసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనడమయినది. మ|| రా|| రా|| వేమూరి రాంజీరావుగారి దరఖాస్తు చదివడమయినది. అస్పృశ్యతానివారక మహాసభ జరుపుటకు, గ్రంథాలయ, సంస్కృతసాహిత్య, ఆంధ్ర వార్తా పత్రికల సభలకు వలెనే సహాయము చేయుటకు తీర్మానించడమయినది.

సంస్కృత సాహిత్యసభా సన్మానసంఘమునకు వేదాల రంగాచార్యులుగారు, (2) గాయత్రి అనంతరామయ్యగారు (3) వల్లభనేని వెంకట్రావు చాదరిగారు, (4) కొలచిన వెంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిలుగారు, (5) హరినాగభూషణంగారు ఈ ఆరుగున సంప్రతికార్యదర్శులుగ ఎన్నుకొనడమయినది.

చే. వెం. నరసింహారావు.

IN THE COURT OF THE SUBORDINATE JUDGE, BAPATLA.

I. A. No. 252 of 1925 in I. P. No. 4 of 1924. Varanasi Scetharamayya, son of Singayya, Brahmin PETITIONER. Landholder, Resident of Ongole (INSOLVENT).

Notice is hereby given that the petitioner has applied to this Court for an absolute order of discharge under Section 41 of Act V of 1920 and that the petition is posted to 28th October 1925 for hearing. Any creditor wishing to oppose the same may, either in person or by a pleader, appear before this Court and file his objections if any, on that date.

S. NILAKANTAM, Prl. Subordinate Judge. Subordinate Judge's Court, Bapatla, dated 7-10-1925.

గుంటూరు (స్వకీయ విలేఖరి)

రాయపూడి భార్యనోట్ల కేసు

అక్టోబరు 8:— ఈకేసు గుంటూరు స్టేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో ప్రిలిమినరీ విచారణ ప్రారంభమైనది. శ్రీయుతులు వేపా సుబ్రహ్మణ్యముగారు మొదటి ముద్రయి శివరామ కృష్ణయ్యగారి తరపునను, బెజవాడ కొళందరెడ్డిగారు రెండవ ముద్రయి శేషగిరి రావుగారి తరపునను చెలసాని సత్యనారాయణ చాదరిగారు మూడవ ముద్రయి తరపునను దైతా గోపాల కృష్ణయ్యగారు 9 వ ముద్రయి తరపునను అంకమ్మ నాయుడుగారు 6 వ ముద్రయి తరపునను దామరాజు పుండరీకాక్షుడుగారు 5 వ ముద్రయి తరపునను వక్టీళ్లుగా పనిచేయుచున్నారు. ఈ కేసులో 12 గరు ముద్రయలున్నాయి. మిగతావారు ఇంతవరకు ప్లీడర్లను పెట్టకొనలేదు. 12 వ ముద్రయి యగు ఫణిహారం శాస్త్రిగారు ఆప్రావరుగా అంగీకరింపబడిరి. విచారణ ప్రారంభమై సుమారు 20 రోజులు కావచ్చినది. మొట్టమొదట ఆప్రావరు సాక్ష్యము తీసికొనబడినది. వారిచేపు 5 రోజులు పట్టినది. వారి ప్రధాన సాక్ష్యము ఇదివరకే ప్రదురింపబడినది. ఇప్పటివరకును మొదటి ముద్రయి తరపున వేపా సుబ్రహ్మణ్యముగారి క్రాసు పరీక్ష జరుగుచున్నది. ఇంకా ముగియలేదు. క్రాసు పరీక్షలోని ముఖ్యాంశము లిందు ప్రదురించుచున్నాను. ఈకేసు విచారణ కీమేజిస్ట్రేటుగారిని స్పెషల్ గా నియమించి మామూలు కోర్టుపనికి మరియొక మేజిస్ట్రేటును నియమించుచో ఎక్కువ వీలుగా నుండు నని తోచుచున్నది. ప్రస్తుతము గుంటూరు సబు మేజిస్ట్రేటు గారగు శ్రీ పాన్నాడ రామకోటిశ్వరరావు పంతులుగారు యానోట్లకేసు 11 గంటలు మొదలు 5 గంటలవరకు విచారించుచు ఉదయము 7 గంటలప్పుడు సాయంత్రము 5 గంటల తరువాతను నెలపురోజులందును ఇతరకేసులు వాయిదావేసికొని యితర కేసులను పరిష్కారము చేయుచున్నారు. దీనికితోడు మంగళగిరి పెకండుక్లాసు జూరిస్టిక్ కోకేసులుగూడ వీరికే ట్రాన్స్సఫరుచేయబడినవి. కరెన్సీ నోట్లకేసు సామాన్యమైనకేసు గాదు. సుమారు నూరుగురు సాక్షులున్నారు. మొదటిసాక్షియగు ఆప్రావరు సాక్ష్యమే యంతవరకు పూర్తికాలేదు. మొదటి ముద్రయి తరపున శ్రీ వేపా సుబ్రహ్మణ్యముగారి క్రాసుపరీక్షయే సుమారు నెలరోజులు పట్టినది. రెండవ ముద్రయితరపున కొళందరెడ్డిగారు క్రాసుపరీక్ష ప్రారంభించిరి. ఇంకను ముగియలేదు. వీరితరువాత యంకా 10 మంది ముద్రయలు క్రాసుచేయవలసియున్నది.

ప్రస్తుతము 14 వ తారీఖువరకు విచారణ ఆపుదలచేయబడినది.

ప్రకటన

బొంబాయి ప్రెసిడెంసీలోనున్న డిక్రీ ఎక్సిక్యూషనులును నడిపించుట, ఋణములను, రావలసినబాకీలను వసూలు చేయుట మొదలగునవి మేము తీసుకొని పనిచేసెదము. మరత్తులు మిక్కిలి న్యాయమైనవి. వివరములలో సహా సేడే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

Mr. A. P. Patwardhan 434, Thakurdwar, Bombay NO 2

నోటీసు కాకినాడ సహరి నేటుబడ్డి కోర్టు

ఇన్నాల్మెన్సీ పెటిషను నెం 20 of 25 పలుకూరి సత్యనారాయణ సా|| కాకినాడ పెటిషనరు (క్రిడిటరు) కొద్దే పరరామమూర్తి సా|| కాకినాడ రెస్పాండెంట్ (డెబ్టరు)

పైన చెప్పబడ్డ పిటువనరు పైన చెప్పబడ్డ రెస్పాండెంటు కొద్దే పరరామమూర్తిని ఇన్నాల్మెంటుగా డిక్లరుచేయించునని యాకోర్టులో పెటిషను దాఖలుచేసి, పున్నందుననున్న సదరు పెటిషను ది 13 వ నవంబరు 1925 తేదీ నాటికి హిరింగునాయిదా వేయబడి పున్నందుననున్న సదరు విషయము ప్రావిన్సియల్ ఇన్నాల్మెన్సీ ఆక్టు V of 1920 క్లెక్కు నె 19 క్లాజా (2) ప్రకారము యిందుమూలముగా నోటీసుద్వారా ప్రచురము చేయడమైనది.

కాకినాడ } 7-10-25 } సహరి నేటు బడ్డి,

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నిక

గా. వి. రామదాసు పంతులుగారి విన్నపము

గా. వి. రామదాసు పంతులుగారు స్వరాజ్యపక్షము తరఫున స్టేటు కౌన్సిలు సభకు నెమ్మొకటివడినవారు రానున్న యెన్నికలకు అభ్యర్థిగ నిలుచుచు నిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:-

కౌన్సిలులో చేసిన పని

నేను సభ్యుడుగ నుండిన కొద్దికాలములో స్టేటు కౌన్సిలు సభ రెండు సార్లు మాత్రము సమావేశమయినది. ఆ సభల యందు నా చర్య చేయు లెల్లరి యామోదమును బడ సెను. మార్చిలో ఆర్థిక చట్టము చర్చనమయిన “ఇబ్బందులు తొలగింపనిది సైతం తీయమను” స్వరాజ్యయుల విధానమును వ్యక్తము చేసితిని. నేను పశ్చిమాత్ర సరిహద్దు రాష్ట్రపాలన విషయమును విమర్శించియుంటిని. ఆ చట్ట పరిపాలనలోపముల వెల్లడించినప్పుడు అందరు మెచ్చుకొనిరి. ఉత్పాదక పట్టాశ్రయ, రాష్ట్రీయ కట్టుబడులు తగ్గించు విషయమున చేయుట అభిప్రాయమును ప్రకటించితిని. పాడుచట్ట మనబడు బెంగా ఆరినస్సు చట్టము ఎసంబ్లివారిచే నిరాకరింపబడిన పిమ్మట, వైస్రాయిగారు తాను చెప్పినరీతి నామోదింపవలెనని కోరుచు స్టేటు కౌన్సిలున కంపిసపుడు నిరసనభావము చెల్పుచు చర్చ యందు పాల్గొనక లేచివచ్చితిని. సెప్టెంబరు సమావేశమునందు సంస్కరణలగుర్తి స్వరాజ్యయుల అభిప్రాయమును వెల్లడించి నిరంతర ప్రభుత్వమువారి సహకార మాచనయందలి బూటకమును సృష్టపరచితిని. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులగుర్తియు, ప్రభుత్వోద్యోగముల భారతీయులపర మొనర్చుటగుర్తియు సత్వరచర్యకు గడంగవలెనని నచ్చజెప్పితిని. ఏసంబ్లిలో ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపూలతకు లక్ష్యపెట్టక ఆమోదింపబడిన రెండు ముఖ్యచట్టములను స్టేటుకౌన్సిలులో ప్రవేశపెట్టితిని. (1) పశ్చిమగారి నిర్బంధశాసనముల రద్దుజేయుచట్టము. (2) ఆక్రమనముల తొలగించుచుండు ఆయుధముల యుపయోగము గూర్చిన రంగాచారిగారి చట్టము. ఆచట్టముపై జరిగిన చర్చ భారతదేశమందంతటను ప్రతిస్పందించెను. అననుకూల పరిస్థితుల మధ్య, ప్రతిపూలర నేతల నొక్కడ నెదుర్కొని మీయొక్క ఆదేశముల నిర్వర్తించుటకు నాకుగల ధైర్యపాపాపములన్నియు నుపయోగించి తక్కి వందల లేక పాటుబడితిని. పండిత మోతీలాలుగారు పాట్నా స్వరాజ్యపక్షసభలో నాకొద్దినేమను మెచ్చుకొనుచు బలికిరి.

చేయనున్న పని

ద్వంద్వప్రభుత్వమును స్థిరపరచి, అభివృద్ధికి ప్రతిబంధక మేర్పరచు మడ్డిమును సంఘ మెజారిటీ నివేదికను కౌన్సిలువారు ఆమోదింపబడు నిశ్చయించిరి. తిరిగి సభమాడగానే యీతీర్పు నెదుర్కొన వలసియున్నది. మీరు తిరిగి నన్ను బంపినచో సంస్కరణములు లేదా స్వరాజ్యమును సాధింపవలెనను ముఖ్య దర్శనము ను కౌన్సిలులో ప్రవేశపెట్టెట్లు తగు యత్నముల జేయుదును. రాష్ట్రీయ కట్టుబడులు తగ్గించుట కాలంకములేమండ ప్రతి పరిశ్రమ పన్ను తొలగింప ఎస్సంబ్లివారు జేయు ఆందోళనమునకు ప్రోత్సహకరముగ కౌన్సిలునందు ఆందోళన జరిపెను. కరెన్సీ, మార్గము, విషయమున రాయలకమిషను, వైద్యము విషయమున స్క్రీను కమిటీ, బూనిపుబ్లీంగ్ రిపోర్టులు ఆగస్టు మాసములో కౌన్సిలు నందు చర్చింపబడును. వీని విషయమున ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడిజేయవలసి యున్నది. నేనిప్పుడు సభ్యుడుగానుండి సవర రిపోర్టులను చదువుట కవకాశము గల్గెను. కావున నూతన సభలో నాయభిప్రాయముల చెల్పుటకు వీలుండును. సివిలు జస్టిసు కమిటీ రిపోర్టు, నేను ప్రతిపాదించిన రెండుచట్టముల సెల్టెట్ట కమిటీ రిపోర్టులు యింకను చర్చింపబడ నున్నవి. ఇట్టి ముఖ్యాంశముల సేకములున్నవి. నేనిదివరకు వీనిక్రింద కొంతకాలము విని యోగించి యుండుటచే, నూతన సభలోగూడ విశ్వాసపూర్వకముగా మీప్రాతినిధ్యము వహింపగలనని మనవి జేసికొనుచున్నాను.

బయట పని

నేను కౌన్సిలునందే గాక బయటనుగూడ పనిచేయుచున్నాను. బయటనుండి 20 యేండ్లు ప్రవాసేత జేయుటకు పులి తముగనే కౌన్సిలునకు యెమ్మకొన బడితిని. నే జేసినవేల యెల్లరకు విడితమే గనుక యిచ్చట క్రోడీకరింప వసరములేదు. నేను కాలగమన సభ్యుడుగ నుండి అనేక బాధ్యతాధికార పదవుల వహించియుంటిని. అ. భా. కాం. సంఘసభ్యునిగను, స్వరాజ్య పక్ష సభ్యునిగను, ఆంధ్రరాష్ట్ర స్వరాజ్య పక్షాధ్యక్షునిగను,

బొంబాయి కార్పొరేషను సమావేశము

టేబిగారి తీర్మానము

అధ్యక్షుని స్టేటుమెంటు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 8:- టేబిగారి తీర్మానముపై గత జూలై మాసముందు అధ్యక్షుడుగ జోసఫ్ బాప్టిస్టాగారు గావించిన తీర్పు (హాల్) నిరంతరమైనదనియు, అక్రమమైనదనియు హెచ్. పి. మూడిగారు ప్రతిపాదనను నేటి మధ్యాహ్నముందు జరిగిన బొంబాయి కార్పొరేషను సమావేశముందు ప్రతిపాదించబడెను. కార్పొరేషను సమావేశముందు ఆలోచింపబడు సమస్యలు బహిరంగసమావేశములందు తర్కించబడునప్పుడు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు అగ్రాసనాధిపత్యము అట్టి బహిరంగ సభలందు వహించుట మంచిదికాదని టేబిగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. స్టేడరుచెల్లిన ప్రకారముగ మెలగదననియు, స్టేడరు అభిప్రాయము టేబిగారి తీర్మానముతో నేకీభవించుచున్నదనియు బాప్టిస్టాగారు నడిచిరి. రాజీనామా నీయుటచే తాను నగరముయొక్క తేమములను గాపాడుట తటస్థించుచో తాను అట్లు రాజీనామానీయుటకు స్థిరపరచుకొంటినని బాప్టిస్టాగారు నడిచిరి. కాని తాను బొంబాయి కార్పొరేషను అధ్యక్షుడుగ నున్నంతకాలమును అట్టి బహిరంగసమావేశముల ద్వారా తీర వహించనని జోసఫ్ బాప్టిస్టాగారు నడిచిరి. తదనంతర మూడిగారు తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి.

బొంబాయి మిల్లు కార్మికులనమ్మ

రేపు తక్కువరేటు జీతమును దీసికొన

నిష్పములేదు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 8:- రేపు మధ్యాహ్నము తక్కువరేటు జీతములను దీసికొనుటకు బొంబాయి మిల్లు కార్మికులకు యిష్టములేదని సామాన్యాభిప్రాయము గలదు. రంగుజేయు వారు, బట్టలను చలువజేయువారు, నౌకరులు మాత్రమే మిల్లులందు బనిచేయుటకు తిరిగి ప్రవేశించిరి. నూలు వడుకువారుగాని నేతనేయువారుగాని తిరిగి మిల్లులలో ప్రవేశించలేదు.

యంత్రాలయాధికారుల చర్య నిరసించుట

నూటికి రూ 11½ లు జీతమును తగ్గించినందులకు బొంబాయి రేపు మాలీలసంఘము యంత్రాలయముల యజమానుల చర్యను ఖండించుచున్నది. మిల్లు యజమానులు ప్రతిస్పందించినను విచారించుటకు నొక సంఘమును దొరతనము నియమించవలయునని తీర్మానము గోడచున్నది. (అ. ప్రె.)

మహాజనసభ ఉపాధ్యక్షునిగ నుండి కాలగమన పనిజేయుచుంటిని. మదరాసు సెంట్రలు అర్బనుబ్యాంకు ఉపాధ్యక్షునిగనుండి సహకారోద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నాను. పెనేటు, ఎకడమిసు కౌన్సిలు సభ్యునిగనుండి విద్యార్థుల అభివృద్ధికి పాటుబడుచున్నాను. తెలుగు బోర్డు ఆఫ్ స్టడీసు అధ్యక్షునిగనుండి విశ్వవిద్యాలయమునందు దేశభావల యభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నాను. ఆంధ్రవిద్యా సంఘాధ్యక్షునిగనుండి, విద్యార్థులలో సంఘసేవకు ప్రోత్సహించుచున్నాను.

విన్నపము

పండిత మోతీలాలుగారు జెప్పినట్లు ఎస్సంబ్లిసభ మెడచుట్టు క్రేలగట్టిన పాత్రమువలెనున్న స్టేటుకౌన్సిలు సభలోని అభివృద్ధి నిరోధించు భావమును తొలగించు నుద్దేశముతోనే క్రిందటి నడుమంతరపు యెన్నికయందు నిలచితిని. ఇప్పటి యెన్నికయందు అభ్యర్థిగ నిలుచుచున్నాను. స్వరాజ్యసాధనకై కాసన నిర్వాహియమున ఎస్సంబ్లి సభవారికి సహకారులగు నుండు ప్రతినిధులనే కౌన్సిలునకు బంపుట శ్రేయస్కరము. కావున మీఁట్లున్నియు స్వరాజ్యపక్షము అభ్యర్థులకే యొసంగవలెనని గోరుచున్నాను. ఎన్నికవిధానమునుబట్టి మీరు ప్రభుమ ఓటు నాకొనగినచో చాల సహాయకరముగానుండును. ఇప్పుడు కొద్దికాలమే సభలోనుండి మీసేవజేయ గలిగితిని. ఇకముందు తిరిగి యెమ్మకొని సంపూర్తిగా సేవజేయ అవకాశ మిస్తురని దలంచెదను.

ఇట్లు తమవిధేయుడు

(సం) వి. రామదాసు

గౌరవనీయులగు సయ్యదు రజాలీగారు

పబ్లికుసర్విసు కమిషనునందు సభ్యులుగ

నియమింప బడెదట

స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులగు సయ్యదు రజాలీగారిని పబ్లికు సర్విసుకమిషనునందు సభ్యులుగ నుండుటకు దొరతనము నియమింపనున్న దని తెలియుచున్నట్లు ఒకవిలేఖరి వలన పార్లమెంట్ ప్రతికకు చెలియుచున్నది.

అసంబ్లి మెంబరుల రాజీనామా నివాదము

జిన్నా గారి స్టేటుమెంటు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 8:- అసంబ్లి సభ్యులు రాజీనామానీయవలయునని సూచించుతాను ముషాయిదాను దయారు చేసెనని తోపింపజేయునట్లు “టైముస్ ఆఫ్ యిండియా” “ఈ వినింగ్ న్యూస్” పత్రికలందు వెలువడిన వ్రాత లసత్వములనియు, స్వరాజ్యపాక్షి, స్వతంత్రపాక్షి ల మాత్రమే పంపబడిన తేఖసు ఈపత్రికలు దొంగలించియుండు ననియు జిన్నాగారు “యిండియాను డేలీ మేబు” పత్రికకు నొక స్టేటుమెంటు నంపిరి. భారత శాసనసభయందు జరిగిన చర్చ చర్చకు పూర్వము భారతముంతటి రాజ్యపరిధిని ఎలుగై తి గావించిన ప్రసంగములను బట్టి చూడ, భారతప్రజాభిప్రాయమునెడ గడ్డిపరకగ నిర్లక్ష్యమును జూపి, నాయకులు సంపూర్ణముగ అధికారులకు పాదాక్రాంతులై కొనసాగింపవలను పడ నిరాజ్యాంగమును అమలు నడపవలయునని గోరుచున్నారు. ఎంతమాత్రమును కాలహరణము సలుపకయె వెంటనే మడ్డిమేనుకమిటియొక్క మెనారిటీ రిపోర్టు ప్రకారముగ రాజ్యాంగమును సంస్కరింపవలయునని అధికారులు అసభికారులు ఇచ్చిన సాక్ష్యములు రుజువు చేయుచున్నవి. మడ్డిమేను కమిటి మెజారిటీవారు యీ విషయమును నిరసింపబాలకున్నారు. కాని రాజ్యాంగమును సంస్కరించుటకు నింతవరకును బాడ గన్పించుటలేదు. అంతియ కాక 1927 సంవత్సరముకంటె పూర్వమేరాయలుకమిషనును నియమింపవలసినదని కోరుచు పెద్దల సభయందు ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానమును బ్రభుత్వము ప్రతిస్పందించెను. అది ఉపసంహరము గావించబడెను. గవర్న మెంటుయొక్క వైఖరివలన సామరస్యమునకును, సహేతుకమునకును తావులేదనియు బలము గలవానిచే రాజ్యమనియు తోచుచున్నది. ఆంగ్లోయిండియను పత్రికలు చెప్పిన ఇట్లు చెప్పినయెడల ఇది శుద్ధ అబద్ధవనియు, దొరతనముయొక్క అభిప్రాయములను అపార్థమును గలిగించుచున్నారనియు చెప్పెదరు. ప్రత్యక్షముగ దాని కపాఠమును గల్పించుటచే లా-ఆర్డరులకు భంగమును గల్గించుట లేదాయనియు. సహకారము, పరస్పర విశ్వాసము, నామరస్యములకుభంగము గలిగించుట లేదాయనియు జిన్నాగారు ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికలను బ్రశ్నించుచున్నారు.

గత మూడు సంవత్సరములందు భారతదేశమందలి నీటిపారుదల

భారతప్రభుత్వముయొక్క స్టేటుమెంటు

సిన్ధు, ఆక్టోబరు 8:- గత మూడు సంవత్సరములందు భారతదేశమందు నీటిపారుదలగలించి విచారణచేయుగా 1921-24 సంవత్సరత్రయమునందు రెండుకోట్ల డెబ్బది లక్షలన్నర యెకరములు మొత్తముమీద నీటిచే సాగుబడి చేయబడెను. వెనుకటి సంవత్సరత్రయమునందు రెండుకోట్ల అరువదిమూడు లక్షల యెకరములు సాగుబడి అయ్యెను. 1922-23 సంవత్సరములో 28, 302, 803 యెకరములు నీటిచే పారుదల అయ్యెను. యంతకంటె అధికముగ నీటిపారుదల యిదివరకు కాలేదు. 1923-24 సంవత్సరముందు 1055 లక్షలు మొత్తముగ ఆదాయమువచ్చెను. 877 లక్షలు వ్యయముయ్యెను. పెట్టుబడిపైసెనూటికి 7.71 రూపాయలు లాభమువచ్చెను. మొత్తముమీద నేద్యము చేయబడిన ధూమిలో నూటికి 12 వ వంతు ధూమి దొరతనముచే నిర్మింపబడిన జలాశయములనుండి నీటిసౌకర్యములను జొందెను. నీటి వనతులను నిర్మించుటకు వ్యయముచేయబడిన మొత్తముకంటె 1½ డెబ్బది అధికముగ విలువగలవంట పండెను. (అ. ప్రె)

కాకినాడ

దేవరెండు ఆంధ్రానాగారు-వేళ్ళలకు హితబోధ (స్వకీయవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 30 న తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు పరిశ్రామికవేళ్ళలో గలిసి సంభాషించి ఆంధ్రానాగారు హితబోధ చేయుటకు చిరజ్ఞులు పుల్లయ్యగారి యింట సభగావించబడెను. ఆంధ్రానాగారు పురమందిరమున నుండి శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి, మండపాక రంగయ్యనాయుడు, దేశ బాంధవి నువ్వురి సుబ్బన్నగార్యలో నాచోటకు దయచేసిరి. పుల్లయ్యగారు విశేషగౌరవముతో అతిథులను లోనికి దీసి కొని వెళ్ళిరి. 30, 40 మంది వేళ్ళు సమావేశమైరి. వరికొం దిగు పురుషులు గూడ వేలు చావడిలో నాసినవైరి. సాంబ మూర్తిగారు ఇంగ్లీషునను తెలుగునను జరిగిన సంభాషణను రెండుమాడేసి తెలియజెప్పిరి. ఆంధ్రానాగారు నిట్లుపక్రమించిరి.

“నన్ను నచ్చి మిమ్ములను కలిసి కొన మన్నందులకు ప్రసన్నమున మీకు నే నహ్మరింపగోరుచున్నాను. (నను స్కార మనుటతోనే కొందరియొక్కరికి జలుపుని “నను స్కారముకూడానా” అని మనస్సు నొచ్చుకొనిరి) నన్ను విారందలు ఎరింగియుంచుచున్నను. వహత్యాజీ నన్ను స్వంత సోదరునిగ పిల్చును. మీలో మాట్లాడుటకు వహత్యాజీ సోద రునిగ నచ్చియుంటిని. ఇక రెండుకోజలలో నామ్రెన్నేపి రుడైన వహత్యాజీ జన్మదినము వచ్చుచున్నది. అప్పుడు నే నాయన పేర కొకయు ర్రమును వ్రాసెదను. ఆయన సోదరుడ కంటచేత మిమ్ములను చూడగోరి ఆయనవెనుక యిక్కడకు నచ్చి బోధచేసినప్పటినుండియు ఏమిభరితము చూపించినది. వినుండి తెలిసికొనగోరి వచ్చినాను గనుక మిమ్ముల నిక్కడ కాకినాడలో కలిసినట్లు ఆయనకు వ్రాసెదను. వహత్యాజీ మీ సోదరునివలె చూచునని కోరినట్లు నేనుగూడ మీ సోద రుడనై నట్లు భావింప వలసినదని కోరుచున్నాను. ఒకసోద రుడు తన తోబుట్టువుల కష్టములను తెలిసికొన గల్గుటకు నిచ్చ గించు నట్లు నేను ను అట్టి విధమున మీ కష్ట ములను తెలిసి కొన గోరు చు న్నాను. ఎందుచేతనంటే మీకు సహాయపడవలెనని నేను మిక్కిలిగ గోరుచున్నాను. అందులో ముఖ్యముగా మీబిడ్డలవిషయమై వహత్యాజీ యిక్కడనుండి వెళ్ళిపోయి నప్పటినుండియు మీ యనధి యేమైన బాగుపడినదేమో మీరు చెప్పగలరా?

శ్రీమతి అన్యబజ్జల సత్యవతి:— ఈ కార్యమును ఒకరు చూచినీ పూర్ణతిలకమృగారు తలపెట్టి శ్రమతీసికొను చున్నారు. ఆమె మావల్లములో మనిషి. ఆమె ఒకసంఘమును స్థాపించి, మావారినుండియే కొన్ని చందాలను తీసికొని పని చేయుచున్నారు. ఓల్లల గొందరికి చదువు చెప్పించుచున్నారు. వారికి వివాహములుకూడ చేయించ యత్నించుచున్నారు. ఈసంఘమువారు కొంత ప్రబోధముచేయుచు పని చేయు చున్నారు. ప్రబోధము నిమిత్తము యామినీపూర్ణతిలకగారు ఒక పత్రికనుగూడ స్థాపించి నడిపించుచున్నారు.

ఆం:—మీ యుధరణమునకై మీరు సంఘమును స్థాపించినందులకును మీ బాలికలకు వివాహములు చేయుచు న్నిందులకు నాకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ముఖ్యముగా వివాహములు చేయించవలసినదే.

మీ బాలికలకు వివాహములు జరుపువిషయములో ప్రజలనుండి మీరు సహాయము నేడైన సొందుచున్నారా? లేక, మీ సంఘమునుండి ఏసహాయమునైనను సొందుచున్నారా?

అ. స:—అట్టిదేమియు లేదు. ప్రజలు చందాలు యిచ్చుటలేదు. మేమడిగినప్పుడు పితాపురం వహారాజుగారు మారు సహాయము చేయుచుండెడివారు. తరువాత ఆయన గూడ మొదటలో నిచ్చిన సహాయమునుచేయుటమానివేసివారు.

ఆం:—ఈవిషయములో వహారాజుగారు కాకుండ మరెవరైన సహాయముచేసిరా?

అ. స:—యామినీ పూర్ణతిలకగారే సంఘమునకును, పెండ్లిండ్లికను మాలో వారివద్దనుండియే కొంతద్రవ్యము ప్రోపు చేసిరి. ప్రజలేమియు ధనసహాయము చేయించలేదు.

ఆం:—మీసర్దుములో వివాహమునకై కనీసము ఎంత సొమ్ము కావలెను?

అ. స:—రూ. 200 లేక రూ. 300 లు. మొదటలో పితాపురం వహారాజుగారు రూ. 300 లు యిచ్చేవారు. తర్వాత రూ. 100 లు యిచ్చేవారు. ఇప్పుడేమియు యిచ్చుట మాని వేసివారు.

ఆం:—బాలికలను పెంచుకొనుటవలన యీ చెడుగు ష్టికము సంతరించును. ప్రభుత్వమునకు క్రొత్తగా పెంచుకొ నకుండ ప్రజాభిప్రాయమును కలుగజేయుటకు పిలుస్తుదా?

అ. స:—నిశ్చయమే. ఈపెంచుకోవడము సంపూర్ణము గా మాన్పించవలసినదేనండి. అట్టి పెంపుట్టు లేకుండచేయుటకు మీసహాయమును మే మందరము కోరుచున్నాము.

ఆం:—మీసంఘము యొక్క ఉద్దేశములలో నిదియొక టియా?

అ. స:—దౌనంది.

ఆం:—సరే. నాకు చాల సంతోషము. మీబాలికలకు చదువుచెప్పించుకొనుటకు ఆటంకమేమైన యున్నదా?

అ. స:—మాలో బీదవాళ్ళము చాలమంది యున్నాము.

ఆం:—మీలో బాలరకు వివాహములకు ఏమైన అభ్యంతరములున్నవా?

అ. స:—అన్నివిషయములలోను మాకు అడ్డుమలే ఉన్నవి. ఇది అది యని చెప్పుకొనుటకు పిలులేదు.

ఆం:—ఇక మీయొక్క సందేశములను నన్ను అడుగ గోరుచున్నాను.

వరియొకపతిశ్రీ:—అన్నియు చెప్పనే చెప్పినాము ఏమిన్నది? డబ్బులేకపోవడముచేత మాబాలరకు విద్యచెప్పించ లేకపోవుచున్నాము.

ఆం:—సరే. నా యావచ్చు కిని నేను సహాయము చేసెదను. బాలర చదువువిషయములో కొంత నిధిని ఏర్పా టుచేయుటకు గూడ ప్రయత్నించెదను. ముఖ్యమైన విషయమే మన బాలరకు విద్యగరపుటయు, బాలికలకు వివాహములు జరి పించుటయు, ఈరెండును కావలెను. ఇందువిషయమై నాయా వచ్చు కిని సహాయ మొనర్చెదను.

వరియొకప్రశ్న ఏమైనకలదా?

ఒకశ్రీ:—మాలో కొందరికి దేవాలయములనువెళ్ళి నృత్యము చేసి నేవచేయవలసియున్నది. అట్టి నేవయొనర్చుటకు వారికి ధూమలనిచ్చియున్నారు. దేవాలయములకు వెళ్ళకుండ గా, ఉన్న ధూమలు పోకుండగ, ఏమైన మార్గమున్నదా?

ఆం:—అప్రశ్న నే-వహత్యాగాంధీగారి నడుగుదును. ఆయన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరనియు దానిని ఆయన పత్రిక ద్వారా తెలిసికొందురనియు తలంచెదను.

పుల్లయ్యగారు:—బోగమాటలను మాన్పించుటకు ప్రజా భిప్రాయము బలపరచవలసియున్నది.

ఆం:—వారు (పురుషులు) బోగమాటలను ప్రజలు మాను కొనవలెనని కోరిరి. నేను మాయక్కుల నడుగునదేమనగా, ఈ పుత్తిలోనికి క్రొత్తబాలికలను తెచ్చి పెంచుకొనవలసినది.

3, 4 గురు ప్రత్యుత్తరములు:—ఇదివరకేదో తెలి యక చేసినాము. మేమే అసలు పెండ్లిండ్లు చేసుకుందామని ఉద్దేశము. అయితే అది పిలుండదు కాని ఇంకముందునుండి పెంచుకొనము.

అ. స:—మాకున్న పిల్లల నే యితరులు తీసికొన్న యెడల పెంచుకొనుటకు నిచ్చివేసెదము.

ఆం:—సరే. వహత్యా గాంధీగారి పుట్టినరోజు కాను కగా నొకటి మీకివ్వగోరుచున్నాను. అదేమనిన, మీ పుత్తి లోనికి క్రొత్తబాలికలను పెంచుకొనము అని దైవ ముఖమైన వాగ్దానముచేసికొనుటకు మీరు నిశ్చయించుకొనవలెను. అట్లు మీపక్షములో మీరుచేసినయెడల రెండవపక్షముగా మేము చేయవలసినది మేము చేయుదుము.

4, 5 గురు ప్రత్యుత్తరములు:—ఇదివరలో అజ్ఞానము వల్ల పెంచుకొంటిమి. ఇకముం దట్లు చేయుము.

ఆం:—వాగ్దానముచేసి దానిని భంగపరచవలసిన కోరు చున్నాను. అట్లు చేసినయెడల వహత్యాగాంధీని ఆగారపరచి నట్లు అగును. వాగ్దానముచేసినప్పుడు దానిని నిలపెట్టవలసినదని కోరుచున్నాను.

శ్రీమతి:—మాలో ఎవరమైతే పెంచుకొనము అని చెప్పి నామో వారలము ఆనియములలో నే ఉండుదుము.

పుల్లయ్యగారు:—అన్ని సమయములలోగూడ బోగ మాటలను మాన్పించుటకు ముఖ్యముగా ప్రయత్నించవలెను. ఏ లయన, ఈనాచోపాట్ల మూలములనే వ్యభిచారము ముఖ్యము గా కల్గుచున్నది. ప్రజల బోగమాటలను పిలువకుండ కట్టుబా టు చేయవలెను. బోగమాటయు వ్యభిచారమును ఒకదానితో నొకటి సంబంధించియున్నవి.

ఆం:—మీ సోదరునిగా నేమితునిగా నేను మిమ్ముల ను కలిసికొను నవకాశము కల్గినందులకు నాకు సంతోషముగా నున్నది. నాకు చేతనై నంతవరకు నాసహాయమును చేసెదను. నేటిదినమున యీవాగ్దానము మీరుచేసినారని జ్ఞాపకముంచు కొనవలెను. దానిని నిలుపవలెను. నేను వరియొక పర్యాయము హుస్సెనికి మీరెండును మీవాగ్దానమును నిలుపువరని తలంచెదను.

పిమ్మట ఆంధ్రానాగారు సెలవుతీసికొని పురమందిరము నకు వెళ్లి కలెక్షరును, కార్యపు సభ్యులనువారికి సలహాలను చెప్పి అన్యబజ్జలతో సంభాషించిరి.

అసెంబ్లీ కోరిక

‘న్యూస్ పేపరును’ అభిప్రాయములు

ప్రభుత్వముతో సహకారముజేయు స్వరాజ్యపక్షవాదిని అసెంబ్లీ అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనుటవలన విధానమునందు గూడ సహకారము వలంబింపబడునని తలంపబడెను. కాని భారత శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షము తొందరపడి అట్టి అభి ప్రాయమును తొలగించిరి. ప్రభుత్వమువారు మాట యిచ్చిన ప్రకారము మడ్డిమును కమిటీ మెజారిటీ నివేదికను ప్రభుత్వ ని ర్ణాయమునం దభివృద్ధులను నూచించుచు సర్ ఆల్ఫ్రాండ్ డు ఉ పపాదనము మీదనే చర్చకు బెట్టబడెను. స్వరాజ్యపక్ష నాయ కుడుగ మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఒక పెద్ద చిక్కుసవరణ నుప పాదించుచు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము గావలెననియు, కేంద్ర ప్రభుత్వమునం దన్నికాఖిల బాధ్యతయు శాసనసభకే యుండవ లెన ని యు, మి లి ట రీ, వి డే శి య, రా జ కీ య న్య వ హా ర ము ల లో మా క్ర ము కొం త కాలము రాజప్రతినిధి అధికారముక్రింద నుండవచ్చుననియు దెల్పిరి. ఘోరమగు చర్చజరిగెను. స్వరాజ్యపక్షసభా నేగ్డను 72 మంది ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి 45 మం ది అనుకూలముగనుండిరి. కేటెబిలో వచ్చిన వార్తప్రకార మువ న్యాసములు యిదివరలో ఒకటిరెండు సంవత్సరముల క్రింద కన్న న్యూనముగనున్నటుల దెలుపబడెను. చాలమంది స్వరాజ్య పక్ష వాక్తులు బ్రిటిషు రాజ్యముపై తీవ్రమగు నభియోగముల గావించిరి. బొంబాయినుండి వచ్చిన మహమ్మదీయ నాయకు డగు యం. ఏ. జిన్నాగారు మంచి అనుభవ విజ్ఞానములు గల్గి సహనముతో నుండవలసినది. పోయి భారతదేశము బుర్రాక్రసి క్రిందనున్నందు వలన జరుగు ఘోరములు అరాజకము క్రింద నున్నప్పటికన్న నీచ ముగ నున్న ప ని ప క్కీ రి మ ర ల సంపూర్ణ బాధ్యత యు తి ప్ర భు త్వ ము గావ లె న ను కోరికయే వెలి బుచ్చబడెను. కాని ఆ చర్చసందర్భమున గా నించిన అసత్యధోరణి జూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు రాజ ప్రతినిధి ఆమధ్యనే ఆరోజున ప్రభుత్వనిర్మాణ కార్యములగు ర్చి విచారించునెడల ఫలితము భారతీయుల వాంఛితములకు ప్రతికూలముగ నుండునని గావించిన పాచ్చరికయందలి సత్య మును గమనించుటల గానించెను. భారతశాసన సభ కేర సమా వేశమున కిది మంచి ప్రారంభముగాదు. క్రొత్తగనెన్నుకొనిన భారతీయాధ్యక్షుడగు పటేలుగారికిగూడ ప్రోత్సాహకరము గాదు. ఈలోపల అధ్యక్ష పదవినుండి విరమించిన సర్ ఫ్రెడెరిక్ వైటుగారు కేంద్ర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు గల సంబంధములగుర్చి భారత ప్రభుత్వమునకుగాను విచారించు చున్నారు.

శ్రీ శారదానికేతనము గుంటూరు

శ్రీ శారదానికేతనమునకు, గుంటూరుపురమున, దసరా భిక్ష వసూలుచేయబడినది. శ్రీ విద్యాభిమానులు, అన్ని పేటల లోను శక్త్యానుసారము డబ్బా చందాలను వసూలుజేసి తమ కర్తవ్యమును నెరవేర్చుకొనిరి. మొత్తము రు. 2880-0-5 లు వసూలుజేయబడినది. అందులో రు. 176-14-0 లు శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు పురప్రముఖులయొద్ద వసూలుజేసినారు. రు. 82-6-5 లు డబ్బాలద్వారా వసూలై నది. శ్రీమతి అయ్య దేవర బాలా త్రిపురసుందరమ్మగారు (నందిగామ) రు. 8-12-0 లను వసూలుజేసి పంపినారు. దసరాభిక్షలు వసూలుజేయు టలో మాకు తోడ్పడిన వారి కందరికిని మా హృదయపూర్వక వందనములు.

దసరాభిక్షను, గుంటూరు పురమునందే వసూలుజేసి నాము. ఇకర ప్రాంతములలో దీపావళి సందర్భమున వసూళ్లను జేయుటకు ప్రయత్నములను జేయుచున్నాము. ఆంధ్రమండల మున కెల్ల శ్రీ గురుకులమున శ్రీ శారదానికేతనమునకు తోడ్ప డుట ఆంధ్రుల కర్తవ్యమని హెచ్చరించుచున్నాము. ఇది గడ చిన నాలుగు వత్సరములనుగంచి పనిజేయుచున్నది. అందు 150 మంది బాలిక లుచిత్తముగ విద్య గరపబడుచున్నారు. పూర్వ పాంప్రదాయము ననుసరించి 52 మంది బాలికలకు. ధర్మ గురు కుల మేర్పాటు చేయబడినది. కావున శక్త్యానుసారము శారదా నికేతనమునకు సహాయము చేయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము

లవ్వారి హనుమయ్య, మానేజరు,

రివరెండు సి. ఎఫ్. ఆండ్రూస్ గారు

కాకినాడ అస్పృశ్యులలో సంభాషణ

సెప్టెంబరు 30 న తేదీ రాత్రి 6-30 గంటలకు అస్పృశ్యులలో మాట్లాడి వారికి హితబోధకేయటకు కాకినాడలో పురమందిరమున బహిరంగసభ గావింపబడెను. సుమారు 300 వరకు సమాజేశ్వరి. అందు సుమారు 30 మంది అస్పృశ్యులను బడెడు ఆంధ్రులుండిరిని చెప్పబడెను. అన్ని జాతులవారు, పెద్దలు పిన్నలు క్రైస్తవమతవారిని, సభయందుండిరి. క్రైస్తవ బులులు సాంబమూర్తిగారు ఆంధ్రదేశమున అస్పృశ్యత్వా నివారణమునకై జరుపబడుచుండిన ప్రబోధము, కార్యము, స్థాపించబడిన ఆశ్రమములు, పాఠశాలలు వీనినిగరించెయ్యి, కాంగ్రెసు వారు చేయగల్గినప్రబోధము, కార్యములనుగరించెయ్యి ప్రారంభముగా నుపన్యసించిరి. అంతట ఆండ్రూస్ గారు సమాజేశ్వర వారిలో అస్పృశ్యులను కొన్ని ప్రశ్నలను వైచిరి.

ప్ర:- కాంగ్రెసువారి ప్రయత్నములవలన గత రెండు మూడు సంవత్సరముల మీ యనభవమునుబట్టి ఏమైన అభివృద్ధి కల్గినదా? ఏమైన తేడా కన్పించినదా?

కుముసు ధర్మన్నగారు (కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు):- కాంగ్రెసు ప్రచారమునకు పూర్వము గూడూరు రామచంద్ర రావుగారు, చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహంగార్యులు యిటువంటివారలు కొందరివిషయమై పనిచేయుచు వచ్చిరి. కాంగ్రెసువారు అస్పృశ్యత్వ నివారణ కార్యమును చేపట్టిన తర్వాత, ప్రజాభిప్రాయము మారినది. అస్పృశ్యతానివారణకు తమ దృష్టి మారినదని చెప్పవచ్చునుగాని ఆచరణములో కనిపించదు మార్పులేదు. ఇది నా యనభవము.

ఆండ్రూస్ గారు:- కాంగ్రెసు ప్రచారకులు నిజముగా పనిచేయుదురనియు, యావచ్చుకొని ఉపయోగించురనియు, నాకు తెలియదు. కాంగ్రెసువారి ప్రయత్నములవలన ప్రజలయందు స్థితి మారినదా? ప్రజలో ఏమైన మార్పు ఉన్నదా?

ధర్మన్నగారు:- కాంగ్రెసులో పనిచేయుచున్నవారిలో మార్పు కన్పించుచున్నది గాని వారిలో అభిమానము ఉన్నది కాని, ప్రజలలో నిజమైన మార్పు ఏదీయు కల్గినట్లు నేను నమ్ముచాలను.

ఆం:- నేనీ వైపున వచ్చినప్పటినుండియు వీధులలో నేను తిరిగినప్పుడు అంటరానివారును తక్కినవారును కలిసి తిరుగుచున్నట్లు నాకు కన్పించలేదు. కాంగ్రెసు పని చేయుచున్నదని నాకు తెలియదు. నాకు కొందఱు చెప్పినదానినిబట్టి మామూలు ప్రజలలో యీ ఆలోచనయేలేదని కాబట్టి నే నడిగేది ఏమనగా— ఈ సమస్య విషయములో జనసామాన్యము మనస్సు మారినదా?

ధ:- మీరు చెప్పినది నిజమే, మారలేదు.

ఆం:- నేను మొన్నను (మహాత్ముని పటమును బహిరంగము చేసినప్పుడు) మాట్లాడినప్పుడు కాంగ్రెసువారిని ప్రచారకులందును నేనదోష మారోపించలేదు, నేను ఆరోపించినదోష మేమన ప్రజల విముఖత్వమున్నదని చెప్పితిని. దీనిని మీకు స్పష్టము చేయుట చెప్పితిని.

ఏమనగా, నేను ఒకవారమురోజులనుండి పితాపురములో నుండుచుంటిని. రాత్రింబవళ్లు దీక్షతో పనిచేయుచుండినవారలు నన్ను చూడవచ్చి జనసామాన్యమునకు యీవిషయము దురదృష్టవశమున తటలేదని నాతో చెప్పుచుండిరి.

నేనింకొక ప్రశ్న నేయుదును. గానికీ మరియొకరు సమాధానమివ్వవని కోరుచున్నాను. ఈ అస్పృశ్యతజాతికి చెందిన మీరలు ప్రస్తుతస్థితిని అభివృద్ధిచేయుటకు మీరేమి ఆలోచన చెప్పుదురు?

ఒక ఆది ఆంధ్రుడు:- మొట్టమొదట, చేయవలసినదేమనగా ఇండ్లయందును హాస్పిటల్సుయందును యిటువంటిచోట్ల యూరశియన్లు మానేవను అంగీకరించుచున్నట్లు మమ్ములను సేవకులగా నియమించునట్లు చేయవలసినది.

ధర్మన్నగారు:- మాకును దేశమునందును ఉద్యమము నందును అభిమానమున్నది. మాయెడల గౌరవమునకు పోవుచుండుటచేత మాలో చాలమంది క్రైస్తవమతములో చేరుచున్నారు. జాత్యంతర భావములు వివాహములు కావలెనని నేను చెప్పటలేదు. క్రైస్తవ మతవారిని మాగూడెములలో ప్రవేశించి పరిశుద్ధతను మొదలైనవి ప్రబోధము చేయుచున్నట్లు, అగ్రజాతులవారు రావలెనని నాయుద్దేశము. నుంచివారి యొక్క సాంగత్యము ప్రధానము. బ్రాహ్మణులనుబట్టి అక్కడ విలబడునుంట్లవలననే కొంతవరకు ఉపకారముగా నుండును.

ఆం:- సరే, నేనింకొక ప్రశ్న చేయక పూర్వము ఈ అస్పృశ్యతజాతికి సంబంధించని యింక వర్ణములవారిని యిందు విషయమై మాట్లాడగోరుచున్నాను. ముందు దేవభాజగారు మాట్లాడబోయినారు గనుక వారిని మాట్లాడవలసినవని కోరుచున్నాను.

దుర్గిరాల లక్ష్మీదేవభాజగారు (బ్రహ్మసమాజ సభ్యుడు):- ఇంతకు పూర్వము ఒక సోదరుడు చెప్పినప్పుడు, అగ్రజాతులు పంచమలను నొకర్లుగా అంగీకరించునట్లు చేయవలసినదని చెప్పియుండెను. బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు, మొదలగు వారు పంచమల సహాయమును ఎప్పుడు స్వీకరించుచునే యున్నారు. పంచమలు వారి సేవకులుగానే యుండున్నారు. వ్యవసాయమునందు కూలిపనులందు పంచమలే నియోగింపబడుచున్నారు. కాబట్టి క్రొత్తగా నేదియో యిప్పుడు చేయవలసినది లేదు. అయినను ఇంకొక విషయము చెప్పవలసియున్నది. శాస్త్రవర్తనచేయుచు పండిత సభలు చేయించుటవలన కాలయాపనము, లేనిపోని వాదప్రతివాద గండరగోళము తటస్థించుటయే గాని మరియొక ప్రయోజనములేదు. కాంగ్రెసువారిట్టిది చేసి కార్యమునకు ఆటంకమగుచున్నారని నా అభిప్రాయము. దేవాలయములలోనికి రానియవలసినదని యీమొస్తరు తీర్మానములు చేసి హడావిడి చేయుటకూడ అనుచితము. బజార్లలోను పంతులలోను, అందఱుకూడ కలిసిపోవు చున్నట్లు అట్టి సామాన్యవిషయముగా పోయినట్లయితే అందఱును కలిసిపోవుట ఎన్నగకన్పించదు. క్రమముగా యిది కార్యసాధనమునకు రావలెను.

మొసలకంటి తిరువల్రావుగారు (ఖాదిబోర్డు మేనేజరు):- జనబాహుళ్యము యొక్క అభిప్రాయము అస్పృశ్యతానివారణము కావలెననియే యున్నది. కాని కలిసియుండుటకు వారికి తగిన మనోభావము లేకపోవుచున్నది. ఇందులకు నిదర్శనముగా నొక విషయము కలదు. వెనుకతునిలో సభ జరిగినప్పుడు సాంబమూర్తిగారు పూర్వార్థచారపరాయణుడును గొప్పవేదసాంప్రదాయము గల కుటుంబీకుని యింట బసజేసి ఆ బ్రాహ్మణుని యాతిగ్యమును బొందుచుండినప్పుడు, ఆయన ఎదుటనే సాంబమూర్తిగారు ఒక పంచమునిచేయి పట్టుకొని సభకు తీసుకొనివెళ్లెను. సభయింపవలసిన మరల ఆ బ్రాహ్మణుడు సాంబమూర్తిగారికి ఆతిథ్యమిచ్చెను. కాబట్టి ప్రజలహృదయము మారినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. ఇది కాంగ్రెసుయొక్క ప్రయత్నమువలనను మహాత్ముడు తనెడదీక్షతో చెప్పుచుండుటచేతను యిట్టి మార్పుకలిగినవి.

ఆం:- (అస్పృశ్యులలో):- మీలో మీరిద్దరును చదువుచెప్పించుకొనుటకు ఏమైన ఆటంకములున్నవా?

ఒక జవాబు:- ఏమీ లేదు.

ధర్మన్నగారు:- గ్రామములలో అభ్యంతరము కన్పించుచున్నది.

వి. ఎల్. కామ్రేగారు (మద్రాసు):- పట్టణములలో గూడ నున్నచని వద్రాసులోని ఒక నిదర్శనమును చెప్పిరి.

ఆం:- పంచమ విడ్డలను జేర్చుకొనని పాఠశాల ఏదైన నీ పట్టణమునగలదా?

జవాబు:- జగన్నాథపురం గవర్న మెంటు బాలికాపాఠశాలలో తప్ప తక్కిన అన్ని పాఠశాలలోను చేర్చుకొనుచున్నారు.

మరియొక జవాబు:- హిందూపాఠశాలలో (పంచమపాఠశాలలుకానివి) పంచమ ఉపాధ్యాయులను నియమించుటలేదు. పంచమ విద్యార్థులను చేర్చుకొందురు. పంచమ ఉపాధ్యాయులు పంచమ పాఠశాలలోనే నియమింపబడుచున్నారు. ఇతరవర్ణములవారుకూడ నియమింపబడుచున్నారు.

ఆం:- నే నింక వెళ్లి పోవలసియున్నది. ఇప్పుడు పితాపురము వెళ్లవలెను. రేపు రాజమహేంద్రవరము వెళ్లవలెను. తరువాత జగన్నాథమునకును, బాలసోదనకును వెళ్లవలెను. కాబట్టి యీరాత్రికి యిక్కడ నేనానుటకు విులేదు. నేను వెళ్ళక పూర్వము మీకు ఒకసలహా నివ్వవలెనని కోరుచున్నాను. ఏలయన, ఎల్లండి శుక్రవారము మహాత్మాగాంధీగారి జన్మదినము. నేనిచ్చే సలహా మహాత్ముని శేరట నిచ్చుచున్నాను. నా నుండికాదు. మీరు దానిని స్వీకరించి శ్రద్ధవహింపవలెనని కోరుచున్నాను.

అదేమన:- మీరందరూను పెద్దవారు, విడ్డల తండ్రులు, కాబట్టి మహాత్ముని జన్మదిన కానుకగా మీరు సంపూర్ణ దీక్ష పూనిమహాత్మునికి వాగ్దానముచేయవలెను. మీరుమీచిన్న విడ్డలకు చక్కని విద్యను నేర్పించి పితృహితబోధతో పిల్లల చక్కని రీతిని పెంచెదరని వాగ్దానముచేయవలెను. మీచిన్న విడ్డలు పెద్ద

కార్పొరేషను కమిషనరు నియామకము

సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించునట్లు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు రానున్న శాసనసభా సమావేశమునందు యీదిగువ చట్టమును ప్రతిపాదించునట్లు శాసనసభ కార్యదర్శిగారికి నోటీసు సంపిరి.

మదరాసు నగర మునిసిపలు చట్టము సవరణ బిల్లు

మదరాసు నగర మునిసిపలు చట్టము (1919) సవరింపవలసిన అనుసరమువచ్చుటచే బిల్లు శాసించబడెను:-

1. ఈ చట్టమును మదరాసు నగర మునిసిపలు చట్టము సవరణచట్ట మనవచ్చును.
2. సదరు చట్టము 7 వ సెక్షనునందు "గవర్నరుగారిచే" అనుటకు బదులు "కార్పొరేషను సభవారిచే" నియమింపబడవలెను అని చేర్చవలెను.
3. 8 వ సెక్షనులో 2 వ సబు సెక్షనునందు "గవర్నరుగారు" అనుటకు బదులు "సభవారు" అని చేర్చవలెను. పదప మచ్చు పదములన్నియు తీసివేయవలెను.
4. 12 వ సెక్షనునందు "స్థానిక ప్రభుత్వమువారు" అను పదములు తీసివేయవలెను.
5. 13 వ సెక్షనులో "గవర్నరుగారు" బదులు "సభవారు" అని చేర్చవలెను.
6. 18 వ సెక్షనునందు "జీతము రూ 2500" లకు బదులు "జీతము 1000 గా మార్చి "గవర్నరుగారు" అనుటకుబదులు "సభవారు" అనవలెను.
7. 14 వ సెక్షనులో మొదటి పేరాయందు గవర్నరుగారు అనుటకు బదులు "సభవారు" అని చేర్చవలెను. 2 వ పేరాయందుగూడ నంతే.

కారణోద్దేశములు

కార్పొరేషను చట్టము ననుసరించి బాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వహింపవలె నన్న కార్యనిర్వాహకోద్యోగియగు కమిషనరును కార్పొరేషను సభవారి నియమింపవలెను. వారే తీసివేయుట కధికారులుగ నుండవలెను. వారికే కమిషనరు జవాబు దారిగానుండవలెను, మరెవ్వరకు గాదు. కలకత్తాలో నిదేపద్ధతి. మునిసిపలు చట్టము ప్రకారము కమిషనరుగారికి కొన్ని అధికారములుగలవు. ఆ అధికారము సరిగ నిర్వహింపవలెనన్న కమిషనరు పూర్తిగా సభవారికే జవాబుదారిగా నుండవలెను. మరియు చట్టమునందు 28 వ సెక్షను ప్రకారము నగరము యొక్క మునిసిపలు పరిపాలనంతయు సభవారి పైనున్నది. కావున వారికి కార్యనిర్వాహకోద్యోగిని స్వయముగ నియమించుకొను అధికారముండవలెను. కార్పొరేషనువారి ఆర్థికస్థితి బాగుగ లేదు. కావున నెలకు రూ 1000 మించి యిచ్చుకొనలేరు. అందుచేతనే యీబిల్లు.

శ్రీరామజననమాజం- ద్రోణాచలం

ఈ సమాజమువారు శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరం అశ్వయుజ శుంకి రాజక్రి కందుకూరు భరతయ్యకెట్టిగారి భవనములో, శ్రీ రామ భజనసమాజ పుస్తకభాండాగారమును, మ. రా. శ్రీ. ముగటూరు రామరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద యేర్పాటుచేసి మ. రా. శ్రీ. పెల్లంకొండ నామగిరియ్య కార్యదర్శిగాను, రాజేశ్రీ, కందుకూరు భరతయ్యగారిని సహాయకార్యదర్శిగాను యేర్పాటుచేసి విద్యాభివృద్ధిని గురించినవిషయములతో నుపన్యసించి చందాదారులను పుస్తకములు, పటములు నొసగినవారలను ఉద్గడించి భాండాగారము వృద్ధిపొందుటకు, భజనలు పూజసల్పి, దైవప్రార్థనల సల్పడమయినది— చాటకొండ వెంకటస్వామి, డోక్.

వారైనప్పుడు ఇతరులతో సమానులుగ చేయవలెనంటే వారిని శుభ్రతగల ఆలవాట్లయందును, నెమ్మదిగాను, మర్యాదగాను, మంచిచదువుగలవారిగాను, మంచి నడవడికగలవారుగను చేయవలెనని మీరు జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. పూర్తియైన జాగ్రత్త యీ విషయమై తీసికొనవలెను. ఈవిధముగా మీరు తండ్రియొక్క విధిక్యత్యమును నెరవేర్చినయెడల యీసమస్య పూర్తియగును. మీకందరకు నాయాశీర్వాదము నిచ్చుచున్నాను. నా హృదయము మిమ్ములను సదా ప్రేమించును. నాహృదయము మీ యెడల నెప్పుడు సానుభూతితోనుండును.

సభాసంతకమున వచ్చిన ఆది ఆంధ్రులను కలిసికొని తన క్రేమాస్పదమైన కాగిత్య నొసగెను. పితాపురమునకు రాత్రి 8-30 కు పయనమాయెను.

అక్టోబరు 11

11 వ అక్టోబరు తేదిన హిందూ దేశమున దంతటను దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను స్థితిని గూర్చి అసమ్మతిని సూచించుచు ప్రార్థనల నలువ వలయు నని, కాంగ్రెసునభ కోరినది. కాన్పురు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి సరోజినీదేవి ప్రత్యేకముగ విజ్ఞప్తిగావించుచున్నది. ఈమె దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలి, తెల్లవారికి హితబోధగావించుట కెన్నిప్రయత్నములనోచేసెను. కాని చేసినప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలమయ్యెను. రాండుటేబిలు సమావేశములు ఫలించలేదు. బ్రిటీషుప్రభుత్వము వారు జోక్యము కలుగజేసికొనరయిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిస్సహాయత జూపుచున్నారు. హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించిన గాని, పరిస్థితులు చక్కబడవను నమ్మకము ప్రబలి యున్నది. ఈలోపుగ జేయదగినది, అసమ్మతి తీర్మానముల గావించుటయు, పరమేశ్వరకటాక్షమును వేడుటయుదప్ప, వేరొకటిగనుపించదు. దిక్కులేనివారికి భగవంతుడే దిక్కు. ప్రపంచమునకంతకును, దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులస్థితి వెల్లడిజేయుట కీమార్గము తోడ్పడగలదు. 11 వ తేదిన జరిగెడి సభలలో, హిందువులు మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులను భేదము లేక ఎల్లరును చేతుల గలుపుట ముఖ్యము. వీరిలో వీరి కెన్ని భేదము లున్నను, హిందూ దేశముపేర వ్యవహరించుచున్నపుడు, ఏకనినాదమే వెలువడవలయును.

క్రైస్తవ సంఘమువారిందుల కామోదము జూపుట శుభచిహ్నము. అధఃపతితులయినవారిని మైకి దీసికొనివచ్చుటయేపనిగ బెట్టుకొనిన క్రీస్తుమహామహుని యనుచరులు, ఏతన్మార్గము నవలంబించుట పరమధర్మము. దక్షిణాఫ్రికాలోని శ్వేత క్రైస్తవులు మెలగినను, హైందవ క్రైస్తవులయినను వివేకముతో ప్రవర్తించి వారికి బుద్ధిగఱపుట ముఖ్యము. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు లండనులో జరిగినచర్చికాంగ్రెసు సభలో ముచ్చటించుచు, వర్ణద్వేషము పనికిరాదని చాటిరి. శ్వేతేతరులను, తెల్లవారితో సమానముగ జూడవలయునని హెచ్చరించిరి. తెల్లవారు వర్ణాధిక్యము గనబరచుచో, వారిపలుకుబడి యడుగంటు నని విల్లింగుడను ప్రభువుగారి తలంపు. ప్రస్తుత సందిగ్ధనమయమున విల్లింగుడను ప్రభువుగారు యీమాత్రము ధైర్య ప్రసంగము నయినను గావించినందుకు సంతసింప వచ్చును. కాని, ఉపకారవేతనము దీసికొనెడి ఉద్యోగు లెట్టి విశాలభావముల జూపినను ప్రయోజన ముండదు. బాధ్యత గల పాలకులు ధైర్యముతో ప్రవర్తించి సత్యమును చాటవలయును. అట్టి యనుకూలస్థితి ఏర్పడ

కున్నది. 11 వ తేదిన, ఆంధ్రదేశము ఇతరభాగములతోపాటు సభలజరిపి దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులపట్ల సానుభూతిని, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి చర్యలపట్ల ప్రబలముగ అసమ్మతిని జూపుట ధర్మము. భగవత్పూర్ణులను ఎల్లెడల జరుగుట ముఖ్యము. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులలో దక్షిణాత్ములు పలువురు గలరు. వీరిలో ఆంధ్రులనేకులు గలరు. అట్టి తరి, ఆంధ్రులు తమ సోదరుల దుఃఖమును కొంతవరకయినను బాపుటకు నడుము గట్టెదరని నమ్మెదము. భారతీయులు ఏకగ్రీవముగ వెలిపెడి కోర్కెను తెల్లవారు నిరాకరించుచో, ఆ బాధ్యతయంతయు వారిపైననే నిలిచియుండును. భారతీయుల హక్కులను వారు చిరకాలము నిరోధింపజాలరు. కొంత కాలమున కయినను, ప్రతీకారము సంభవింపక మానదు. అట్టి యనుకూలనమయ మే తెంచువరకు, భారతీయులు తమ దృఢనిశ్చయమును విడనాడజనదు. ఇంట స్వరాజ్యమును సంపాదించి, వెలుపల నున్న సోదరుల స్వాతంత్ర్యమును రక్షింపవలయును. ఇంట గెల్చిన కద, రచ్చగెలుచుటకు సాధ్య మగును.

పాట్నా తీర్మానములు

స్వరాజ్యపక్షమునకు జెందినవారు కొందరింకను పాట్నా తీర్మానములతో సంతృప్తి జెందినట్లు గనుపించదు. ఇంకను ప్రతిబంధకములు కొన్ని గలవని మహారాటాపత్రిక వాయుచున్నది. స్పిన్నింగు సంఘమును కాంగ్రెసునం దంతర్భాగముగ నిలిపియుంచుట యొక తప్పు. నూలుచందా ప్రత్యామ్నాయముగ నయినను నిలిచియుండుట వేరొకతప్పు. బహిరంగ సభలలో కద్దరుధారణ మవసరమనుట మరి యొకలోపము. ఈలోపములను కాన్పురు కాంగ్రెసు సభలో సవరించెదరని తోచును. ఈవిషయమున గూడ గాంధీమహాత్ముని లొంగదీయుట సులభ మని వీరినమ్మకము. ప్రభుత్వమును ప్రేరేపించుట కష్టమయినను, మహాత్ముని లొంగజేయుట సులభము గద. ఇదియే స్వరాజ్య పక్షవిజయ మని గర్వపడువారు, దూరమాలోచించుట లేదు. ప్రస్తుతస్థితి మహాత్ముని గొప్పతనమును, వినమ్రతను, స్వాభిమానార్పణశక్తిని ముఖ్యముగ చాటుచున్నది. లాలా లజపతిరాయిగారికి, పాట్నా తీర్మానము లేమాత్రము రుచించుట లేదు. వీరికి కాంగ్రెసునందలి ఉభయపక్షముల సిద్ధాంతములు రుచింపవు. బెల్గాంబో, వీరు రాజీని నిరసించుచు ప్రసంగింపిరి. తమ యాహయేతుడకు ఫలించెనని, వీరు చెలుపుచున్నారు. పరిస్థితులను జాగరూకతతో పరిశీలించిన, కాన్పురు కాంగ్రెసుసభలో ఇంకను మిగిలిన సమాధాన చిహ్నము పూర్తిగ దొలగు నని ఎంచవచ్చును. కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమముతో సంబంధము పూర్తిగ దొలగిపోయి, కల్తీలేని రాజకీయవ్యవహారము మిగులవలయు ననువారికోర్కె నెరవేరును. మహాత్ముడిందుకును సంసిద్ధుడైయున్నాడు. కాంగ్రెసునందు కద్దరుకు స్థానము లేనిచో వెలుపలపని జేసి ప్రజాశక్తిని పెంపొందించుటకు మహాత్ముడు కృషి నలుపు ననుటకు సందియములేదు. కల్తీలేని రాజకీయోద్యమము విషయమై ప్రబలినదురభిప్రాయములు, అనుభవము మూలమున గాని

తొలగిపోవు. అంతవరకు ఓపికతో వేచియుండక తప్పదు. స్వరాజ్యమును బ్రిటీషువారు దానము జేసెదరని తలంచువారు గనుపించరు. స్వరాజ్యమును ప్రజలు స్వశక్తివలన నిర్మింపవలయు నని చెలువ నక్కరలేదు. స్వరాజ్యనిర్మాణమునందు, ఆర్థిక, రాజకీయాదివ్యవహారము లన్నియు గలసియుండును. రెంటిని వేరుజేయుట అసంభవము. గ్రామ పునరుద్ధరణము సర్వతోముఖమయినది. కేవల తీర్మానములతోను, ప్రార్థనలతోను ముగిసెడి రాజకీయసందర్భము లంతరించినను, ప్రాతవాసన పలుపుర నింకను విడనాడలేదు. గాంధీ మహాత్ముడు బోధించిన స్వశక్తిసందేశము విద్యార్థికుల కింకను హృద్గతము గాలేదు. అయినను నిరాశ జెంద నక్కరలేదు. కాలమే యనుకూల పరిణామము గలిగించు నని నమ్మెదము.

జిన్నా గారి యభిమతము

జిన్నా గారికి సంపూర్ణ నిరాశ గలిగినట్లు, వారు ఇండియను డెయిలీ మెయిలు పత్రికకు వ్రాసిన లేఖలో గనిపించును. సామ్రాజ్య శాసన సభలో జరిగిన వివాదమును, రాజప్రతినిధియు ఇండియా మంత్రియు గావించిన హెచ్చరికయు, ప్రజాభిప్రాయమును పూర్తిగ నిరసించుచున్నట్లు జిన్నా గారికి గనుపించెను. సంపూర్ణముగ లొంగిపోయి, హిందూ దేశము ఆచరణయోగ్యముగాని సంస్కరణములను నిర్వహించినగాని పీలులేదని, పాలకులు గోరుచున్నారనుటకు సందియములేదు. ఇంకను సందేహ మేమయిన మిగిలియున్నయెడల, రాజప్రతినిధిగారి యిటీవలి ప్రసంగముతో నది పూర్తిగ దొలగిపోగలదు. మరల వెనుకటిపాటనే రీడింగుప్రభువుగారు పాడిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణవిధానమును త్వరలో మార్పుసూచన లెక్కడను గనుపింపలేదని, జిన్నా గారు విచారించుచున్నారు. ప్రభుత్వదృక్పథము బట్టి, న్యాయము జరుగుట కవకాశము లేదనియు, బలమే న్యాయ మను సిద్ధాంతము ప్రతిపాదించబడుచున్నదనియు, జిన్నా గారు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టికాఠిన్యము వహించుటవలన, లా ఆర్డరుకేమి, సహకారసద్భావముల కేమి తీరనిభంగము వాటిల్లజేయుచున్నారని జిన్నా గారి తలంపు. ఇట్టిస్థితిలో జిన్నా గారును వారిపక్షమువారును నేమి చేసెదరు? ఇదివర కెట్టి యాశలున్నను జిన్నా ప్రభుత్వలకును స్వరాజ్యపక్షము వారికిని నేడెట్టి భేదము గనుపించదు. అనవసరముగ విభేదముల బెంచుకొనుటకన్న జిన్నా గారు నిరోధ మార్గము నవలంబించుట మేలు. జిన్నా గారి పుడుతమ పక్షమువారు రందరిచే శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిష్పించెదరా? అటుల గావించగలుగుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారు రాజీనామా నిచ్చుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నట్లు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు అనందిగముగ చాటిరి. జాతీయ పక్షమువారు రాజీనామా నిచ్చి, స్వపరిపాలనాశయము విషయమై దేశము ప్రభుత్వమువారియభిప్రాయము సంగీకరింపదని ప్రపంచమునకు చాటుచో, ప్రయోజన ముండును. అంతటితో తృప్తి జెందక, ప్రజాశక్తిని శాసనసభల వెలుపల పెంపుజేయుటకు బూనుకొనుచో అనతి కాలములో స్వాతంత్ర్యసిద్ధి లభించుననుట నిశ్చయము. జిన్నా గారి యుద్దేశము గాలి కెగిరిపోవునో, లేక కార్యరూపము దాల్చునో చూడవలయును.

బెజవాడ మ్యూనిసిపల సంఘము

1924-25 సంవత్సరపు బెజవాడ మ్యూనిసిపల సంఘపు నివేదికము, భావ్యభివృద్ధికి మిగుల ప్రోద్బలకరముగ నున్నది. మ్యూనిసిపల్ సంఘ మిచ్చుడు కాంగ్రెసుసభ్యులచే నిండుటచే, వీరికమోదనడుముగట్టి పనిజేయుచో, ఆదర్శపూర్వముగ పరిపాలింపగలరని నమ్మవచ్చును. విజయవాడ మ్యూనిసిపల సంఘ మన్ని విధములను అనుకూలస్థితియందున్నది. అధ్యక్షులు కాంగ్రెసుప్రముఖులలో నొకరు. వీరు విశేషకాలము మ్యూనిసిపల పరిపాలననిమిత్తము వినియోగింప సమకట్టియున్నారు. ఇట్టియవకాశమును సభ్యులెల్లరును సద్వినియోగపరచి కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠను కాపాడనిచో, అవమానమునకు లోనయ్యెదరు. రిపోర్టుపై అధ్యక్షులగు కాశ్యపరావుగారు వ్రాసినవిషయములు, అభివృద్ధిసూచకములై యొప్పుచున్నవి. సబ్ కమిటీలు తమధర్మమును తిన్నగ నెరవేర్చుననియు, ఆర్థికస్థితి చక్కగ నుండెననియు, మహాత్ముని యుపవాసవ్రతపు జ్ఞాపకార్థమై గాంధీపార్కు స్థాపించబడెననియు, పాఠశాలలలో నూలుపడుకుట నేర్పబడుచున్నదనియు, సాధ్యమగునంతవరకు పరిపాలనము దేశభాషలోనే జరుగుచున్నదనియు, ఎక్సైజుకమిటీని మ్యూనిసిపల సంఘమువారు బహిష్కరించి తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరనియు, విద్యుచ్ఛక్తిని పట్టణమునందు ప్రవేశపెట్టు నుద్దేశ్యము గలదనియు మున్నగువిషయములను, కాశ్యపరావుగారు వివరించిరి. 1924-25 సంవత్సరపు రిపోర్టు విశేషాభివృద్ధిని గమనించుచున్నదనిచెప్ప వీలులేక బోయినను, అభివృద్ధికి వలయుచున్నదేర్పడెననియంగీకరింపవచ్చును. ఈమారు వెలువడెడి రిపోర్టునందు కాంగ్రెసు సభ్యులు చేసిన మేలు వేసేళ్ల కీర్తింపబడుగాక యని కోరెదము. స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధికి, ఐకమత్యము మూలాధారము. ఐకమత్యము లేనిది, ఏదనియు జరుగనేరదు. అంతఃకలహముల కిదివరకు ప్రసిద్ధిగాంచిన బెజవాడ మ్యూనిసిపల సంఘమునందు, అట్టిస్థితి యంతయు మారి నేడు ఐకమత్యము ప్రబలుటయే, గొప్ప విశేషము. ఇది బలపడి సుస్థిరముగ నిలుచుట ముఖ్యము. పురిపాలింపగల ధ్యమునకును, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమునకును నిరంతరకృషి జరుగవలయును. ఆరోగ్యము చక్కబడవలయును. మ్యూనిసిపల సంఘపరిపాలనమును, ఉద్దేశ్యముల బట్టి గాక జరిగిన పనినిబట్టియే విమర్శించెదరు. సదుద్దేశ్యములకు దగిన కార్యదీక్షగూడ వ్యక్తముగావలయును. బెజవాడ మ్యూనిసిపల సంఘము ఈరెంటిని జతజేర్చి, ఆంధ్రదేశమునం దెల్లమిన్నయే నిలుచుగాక యని కోరెదము.

లోకరోన్ సమావేశము

జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లండులకు మధ్య అనుకూలమగు ఒడంబడికను గావించునిమిత్తము లోకరోన్ యందు సంధిసమావేశము జరుగుచున్నటుల వెనుక తెలిసియుంటిమి. ఏలకో, యీ సమావేశమునకు పత్రికాప్రతినిధులను రాసీయకబోయిరి. అందుచే నక్కడ నేమి జరుగుచున్నదో తెలిసేకొనుటకు సాధ్యపడకున్నది. పెక్కురకముల వదంతులప్పుడే వ్యాపించుచున్నవి. ఇటాలియను పత్రిక

యొకటి యొడింబడికనకలును ప్రకటించినది. కాని, ఇది కొంతసత్యము, మరికొంత యనత్యముని తెలుపబడినది. బహిరంగసభలను జరుపక, నిజవృత్తాంతము నెప్పటికప్పుడు ప్రచురింపకబోవుటవలన, ఇట్టి నీలీవార్తలు వెలువడుట సహజము. ఇటాలియను పత్రికా ప్రతినిధులయొద్ద ఒడంబడికప్రతి కలదట. దానిని ప్రకటింపబోవగ, ఇటలీ ప్రతినిధులు బ్రతిమాలి యాపివైచిరట. ఇదంతయు జూచిన, సంధి వ్యవహారములు తిన్నగ సాగుటలేదని విదితమగుచున్నది. క్లిప్టనమస్య, జర్మనీతూర్పుభాగమును గూర్చియే. ఫ్రాన్సు స్వరక్షణము నిమిత్తము కట్టుదిట్టముల జేసికొనినను, జర్మనీరక్షణకు సదుపాయముల గావింప నంగీకరింపకున్నది. పోలెండు మున్నగు రాజ్యముల నడవడిని ఫ్రాన్సు నిర్ణయింప నెంచుచున్నది. జర్మనీ నెట్లలనయినను, రుష్యావలలో బడకుండ జేయుచో, బాల్టి విషము నరికట్టవచ్చునని బ్రిటీషువారి తలంపు. అందుచే జర్మనీకి తగిన సౌకర్యముల నొసగుటకు ఇంగ్లండు సంసిద్ధముగ నున్నది. ఈసందర్భము నవకాశముగ గైకొని, జర్మనీ మరికొన్ని సౌకర్యములను సంపాదించ దలపెట్టినది. తనపెనుకటి కాలనీలమీద గూడ జర్మనీకి మాండేటుగావలయునట. ఈకోర్కె కడువిచిత్రము. జర్మనీ తన కాలనీలను పరిపాలించుకొనలేదని నిర్ణయించినపుడు, మరల వానిని జర్మనీకి వప్పగింత బెట్టుట చోద్యముగ నుండును. అయినను అంతరాతీయ వ్యవహారములలో నిలుకడ యనునది గమనింపదు. ఏదియైనను సాధ్యము గావచ్చును. లోకరోన్ సమావేశఫలిత మేమగునో తెలియదు. ఒడంబడిక యొకవేళ గుదిరినను, ప్రపంచశాంతి కిది తోడ్పడునని తోచదు. ఈ యొడంబడికను కొనసాగింపనిచో, చేయదగిన దేమి? మరల పోరాటము సంభవింపకుండ నిరోధించు టెటులు? జిసీవా ఒడంబడికను నిరాకరించుటచే ప్రస్తుతదుస్థితి జనించినది. లోకరోన్ సమావేశ ప్రతినిధులు స్వల్పాభిముచే ప్రేరేపితు లగుచున్నారు గాని, ప్రపంచక్షేమాభిలాషచే గాదు. భావి పరిణామ మెటులుండునో చెప్ప వీలులేకున్నది.

సత్యమూర్తిగారి చట్టము

మద్రాసు కార్పరేషను కమిషనరు గారిని, కార్పరేషనువారు నియమించుట కధికార ముండవలయు ననియు, కమిషనరుగారు కార్పరేషనుకు బాధ్యత వహింపవలయు ననియు ప్రతిపాదించెడి చట్టమును, రాబోవు మద్రాసు శాసనసభలో యస్. సత్యమూర్తిగారు ప్రవేశపెట్టెదరు. ఇట్టి ఏర్పాటు కలకత్తాలో నిదివరకే అమలులో నున్నది. తన ప్రధానోద్యోగిని నియమించుటకు గాని తొలగించుటకు గాని కార్పరేషనుకు హక్కులేనంతవరకు, స్థానిక స్వపరిపాలన మనునది మిథ్యయగును. ఇట్టిసంస్థ ప్రభుత్వసంస్థగ పరిణమించును. సత్యమూర్తిగారి చట్టమును, స్థానిక స్వపరిపాలనాభిలాషు లెల్లరును ఆమోదించుట ధర్మము. ఇందు పక్షభేదమున కవకాశము గనుపింపదు. ఇందు వ్యక్తులకు సంబంధించిన విషయ మేమియు లేదు. మద్రాసు శాసనసభ యీ చట్టమును నిర్మించి, కీర్తి గాంచుగాక యని కోరెదము.

మొరాకో యుద్ధము

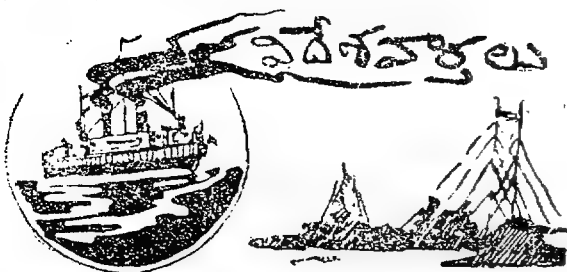
మొరాకో యుద్ధమునం దిటీవల, ఫ్రెంచిస్పెయిను సైన్యములు చాలవరకు విజయము బడసినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాని, వర్షము లధికముగ గురియుటచే, ఫ్రాన్సు స్పెయిను విజృంభణము ఆగిపోయెనని తెలియుచున్నది. అబ్దుల్ కరీం గారు బోల్టనుకొండలలోనికి పారిపోయి అక్కడ సైన్యములను చేర్చుచున్నారట. ఏది ఏటులున్నను, వర్షకాలము ఆఖరగువరకు, యుద్ధవ్యవహారములు చురుకుగ కొనసాగనేరవు. అందుచే ఎక్కడివారక్కడ నిలిచి, తమతమ స్థానములను బలపరచుకొన నెంచుట సహజము. అబ్దుల్ కరీంగారి కింకను విజయముపై నాశగలదని తెలియుచున్నది. మరల తీవ్రయుద్ధమును ప్రారంభింపక ముందు, రిఫల స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించి రక్తపాతము నాపుట భావ్యము గాదా? నానారాష్ట్రసంఘ మీవిషయమున జోక్యము దీసికొన గూడదా? యూరపియను జాతు లిట్టి వ్యర్థపు పోరాటముల నాపివేయ గూడదా? పశుబలమే అంత్యనిర్ణయము గావింపవలయు ననుట, ఎంత యనర్థమో యూహింపవచ్చును.

గుట్టపు పంచెములు

గుట్టపుపంచెముల వేరిట, జూదమును నడుపుట పెద్దపట్టణములలో పరిపాటి యయినది. వీనిని ఉన్నతాధికారులు, ధనికులు మున్నగువారు అభిమానించుటచే, వీనికి గొప్పగౌరవ మేర్పడినది. బీదలీజూదమునకై డబ్బు వెచ్చించి, దుఃఖముల పాలగుచున్నారు. ఇట్టి జూదము నాపుట కష్టతరమయినను, బాంబాయిలో నీవిషయమై ప్రతికూలాందోళనము బయలుదేరినది. చెన్నపురిలో గిండిపంచెములు జరుగగూడదని, బోధించుటకు, దౌర్జన్యరహిత మగు ప్రచారము గావింపవలెనని, నిన్నటి దినము జరిగిన మదరాసు కాంగ్రెసు సంఘ సభయందు తీర్మానింపబడెను. కాంగ్రెసు హెచ్చరికను గమనించి, పౌరు లిట్టిదురభ్యాసమును మాన్పుటకు తోడ్పడుట ధర్మము.

యస్. యస్. వరదాచారిగారు

ఖద్దరువ్యాసమునకు బహుమతి బొందెను
'జన్మభూమి' పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—
ఖద్దరుమగూర్చి మంచి వ్యాసమును వ్రాసినవారికి బహుమతి నొసంగువటుల శ్రీయుత శేషా శంకర జగజ్జీవనభావేరిగారు నిర్ణయించినది తమిళనాడుకు జెందిన మా యువజనమిత్రు డగు యస్. యస్. వరదాచారిగారికి వచ్చినందులకు ధన్యవాదము లొసర్చుచున్నాము. ఖద్దరుయొక్క తత్వముమగూర్చి చాలమంది వ్రాసిరి. ప్రచారముజేసిరి. కాని అక్కడక్కడ వ్రాసినది, మాట్లాడినది అంతయును బాగుగ సమకూర్చి చక్కనినూత్రములలోనికి దింపవలయును. ఈపని బహుమానమునొసంగునటుల ప్రకటించుటవలన సాధ్యమయ్యెను. ఆవ్యాసమును త్వరలో ప్రకటింపవలయునని మేముగోరెదము. ఈ బహుమానము యస్. యస్. వరదాచారిగారితోబాటు మరొకరికిగూడ వచ్చినదని మాకు తెలియుచున్నది. కాని రెండోవారి పేరేమో తెలియలేదు. మరొకరుగూడ నింతటి శ్రేష్టమగు వ్యాసమును వ్రాయుట యెక్కువ లాభకరమేయగును. బహుమానమును బొందినవానికి అంతయు తనకు రాకపోయేనేయని అర్థసంతోషము గల్గుటకు కారణమైన ఖద్దరుయొక్క తత్వమును సమానగుణ విశేషములు గలవారిద్దరు స్వతంత్రమార్గముల విడిచించి ప్రకాశింపజేసినందులకు ద్విగుణీకృతముగ సంతోషమునుచున్నది. గాంధీగారిమధ్యనే ప్రయోగించినటుల యస్. యస్. వరదాచారిగారు నిష్పవంతి అసహాయవాది. కాని ఖద్దరునం దాయనకు భక్తివిశ్వాసములు మెండుగలవు.

లోకర్నీ సమావేశము

బె డి సె న ను కొ ను ట

ప్రాచ్యదేశపు టాడంబడికను గూర్చి
భిన్నాభిప్రాయము

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 7:—ప్రాచ్యదేశపు టాడంబడికను గూర్చి జర్మను ప్రతినిధులకు ఇతరులకు ఘర్షణ జరుగుచున్నది. మొదట సభ ఆత్మశుభ్రతతో ప్రారంభమైనదిగాని ఇప్పుడంతగా అనుకొనుటకు వీలులేదు. జర్మనులు అతిజాగ్రత్తగా ప్రవర్తించుచున్నారు. ఈ విషయమై జకోస్టావియా పోలండు దేశములు భయపడుచున్నవి. కాని ప్రాంసు వీటిని విడనాడ దని ఈకోడి ప్యారిస్ పత్రిక చెబుచున్నది. లోకర్నీ సభ లో రషియాకు ఎక్కువ పలుకుబడిగ నున్నట్లున్నది. జర్మను లు ప్రతిచీప్రాచ్యదేశములవంక ఆలోచించుచున్నారాయన సం దియము బయలుదేరినది. ప్రతిచీప్రాచ్యదేశమువంక యగనో కాదో తేలువరకు ఏమియు నిశ్చయించుటకు వీలులేదు. అప్పుడు గాని యూరపులో కాంతిని మరల నిర్మించుటను గూర్చిగాని సంధిగావస్థను గూర్చిగాని ఏమిచెప్పటకు వీలులేదు.

ఇప్పుడనుకొను ప్యాక్టు ప్రకారము ప్రస్తుతమందున్న ఒడం బడికలను బలపీనముగ జేయుట కంగీకరింపరాదు. ఈసభకు పూర్వము జరిపిన రాయబారములకు భిన్నముగ జర్మనీ ప్రవర్తిం చినచో తరువాత గలగు ఆటంకములన్నిటికిని జర్మనులే బా ధ్యు లగుదురని లీ జర్మను వాకొనుచున్నది.

పడమటి ఒడంబడిక సిద్ధముగ నేయున్నది. కాని అంత అనుకొన్నంత వ్యవహారములన్నియు నిశ్చయముగారేదట. విష యములన్నియు ఒకదానితో ఒకటి సంబంధించియున్నవి.

మరల న్యాయశాస్త్రకోవిదులు క్రొత్తగ పరిస్థితులన్ని టిని పరిశీలించుచున్నందున ముందున్నాట. కాన ముందుజరుగు సభలో మిగిలిన నివేదికమును అందజేయవలెననిరి. ప్రతినిధులు అందరును సుహృద్భావముతోడనే వెడలిరి. ప్రైస్మ్యుగారితో చాంబర్లెనుగారు వెల్లిరి. ఉభయులను ముచ్చటించి కరస్పర్శన ము గావించిరి. లోకర్నీ ఆపల ఒకగంట బ్రయండుగారు డాక్టరు లూథరుగారితో మాట్లాడిరి. ఈ సంభాషణ ప్రాచ్య దేశపు ఒడంబడికకు సంబంధించినది.

జర్మను ప్రతినిధుల కష్టము

బెర్లిన్, అక్టోబరు 7:—జర్మను పత్రికలు విమర్శన మును ప్రారంభించుటచేతను రాజకీయపక్షమువారి విమర్శనల చేతను సెక్యూరిటీప్యాక్టు సభలో డాక్టరు లూథరు, ప్రైస్మ్యు గార్డఫిన్ కష్టమైనది. అవసరమని తోచిన జర్మనుప్రతినిధులను వెనుకకు లాగుటకు రిచిస్ట్రాగు సభ్యులలో ప్రముఖుని నొకరిని లోకర్నీకు జాతీయవాదు లంపిరి. రాజకీయ న్యాయస్థాన ములకు సంబంధించిన విషయములలో ప్రాంతో జర్మను సమ స్థల మధ్యనరిపరిష్కారమునకు జర్మను ప్రతినిధు లంగీకరిం చెదరట.

ఇటలీపత్రికాప్రచారకులకు పడమటి దేశపు ప్యాక్టు దొరికెననుట

లోకర్నీ, అక్టోబరు 7:—పడమటిదేశపు ప్యాక్టు ఇటలీపత్రికా ప్రచారకులకు దొరికనది కాని ప్రకటింపవలదని ఇటలీ ప్రతినిధులు వారించుటచే కష్టపరిస్థితులు తొలగినవి. ప్రకటించిరేని చాల కలవర ముదయించెడిదే. బ్రయండు బిర్తి లటుగార్డు సీనీరు స్క్వియలోజాగారిని సమీపించి దానిని ప్రక టింపకుడని కోరుటచే సవిస్తరముగ ప్రకటించక సంగ్రహముగ వివరములను ప్రకటించెదమని ఇటలీ పత్రికా ప్రచారకుడు చెల్ పెను. ఇటలీపత్రికలు అసలీసంగ్రహవార్తలనుగూడ ప్రక టించ లేదనుచున్నారు.

ప్రకటించిరి

ఒక ఇటలీవార్తాపత్రిక ప్యాక్టు వివరములను ప్రకటించె ననియు అంతయు సత్యాసత్యములతో గూడియున్నదనియు ముఖ్యముగ ఆసత్యములే విస్తారముగ నున్నవనియు అనుచు

న్నార. అపలు ప్యాక్టు వివరములు పూర్తిగ ముగిసినగాని ప్రక టించరట. కాని అట్లు అన్నిటిని ఇంతలో అందరును అంగీక రించెదరని తోచదనుచున్నారు.

సభ మూడవ పర్యాయము నేటి వర్ధాహ్నము సమా పేశమైనది. లూథరుగారితో బ్రయండుగారు 1½ గంటలు మా ట్లాడిరట. అదెద్దియో చెప్పజాలనని బ్రయండుగారు రనిరి. కాని లూథరుగారు నిజముగ కాళ్ళెత్తుమకు పరిష్కారమునకే ప్రయ త్నించుచున్నారని బ్రయండుగారికి నచ్చెను.

లోకర్నీ, అక్టోబరు 8:—రెను ఒడంబడిక ప్రకా రమే జర్మనీ రాయబారములను జరుపునట్లు. మిత్రమండలి గోరు ఇతర సంతతులకు ఎంతవరకు పాకర్వములను రాబట్టవలెనో అంతవరకు వీలై నంతవరకు రాబట్టెదరట.

పూర్వపు అధినేతములపై మ్యాండేటును గోరెదరు. పారులోయలో పరిస్థితుల నభివృద్ధి జేయుమనెదరు. ద్యానిజగు ప్రదేశములో అభివృద్ధికరమగు ఏర్పాటులను జేయుమనెదరు. తూర్పు సరిహద్దులో ఇట్లే గావలె ననెదరు.

మ స్థా లు న మ స్థ

బ్రిటను భావివిధానము- ఇంతలో తేలదు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 8:—మస్థాలో బ్రిటను భావి విధానమును గూర్చి అధికారప్రకటనము లేకున్నను జాతి సమితివారు హేగకోర్టు తీర్మానమున కంపిన న్యాయస్థాన మునకు సంబంధించిన విషయములను గూర్చి హేగకోర్టువారు పరిష్కారము జేయువరకు ఏమియు తలపెట్టరనియు నిశ్చ యించరనియు రూటరు చెబుచున్నాడు.

వైమానిక దళము సెలవు

రద్దుజేసిరనువార్త లసత్యము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 8:—ఇంగ్లండులో 'ఫ్లైంగ్' సెలవు మీద మన్ను వైమానికదళము సెలవును రద్దుజేసి సెలవుమీద నున్న ఇతర యుద్ధోగ్యులను గూడ పనిలో జేరవలె ననిరన్న వదంతియు అసత్యములని ప్రభుత్వమువారు చెబుచున్నారట. ప్రతి సంవత్సరము వైద్యముల ప్రదర్శనము జరుగునటులే ఈ సంవత్సరము జరుగుచున్నదని వైమానిక మంత్రివర్గమువారు చెబుచున్నారట.

వె యి సూ లు రా జు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 8:—వెయిసూలు రాజుగారు 'నై సు'లో 15 రోజులుండెదరు. రేపే బయలుదేరెదరు. తరు వాత ఆలగ్జాండియా కెయిరో కేగెదరు. అచటనుండి బగ్దా దుకు విమానముమీద వెడలెదరు.

ద్రూసుల పోరాటము

ఫ్రెంచివారిపై సాగించవలె ననుట

యుద్ధసభవారి తీర్మానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెయిరూటు, అక్టోబరు 8:—నిష్పనకారుల నాయకు డగు సుల్తాను అత్రాఫుగారు ద్రూసు నాయకుల నందరిని యుద్ధసభ కాహ్వానించి ఫ్రెంచివారిపై పోరుచునే యుండవలె నని తీర్మానించెదరట.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పికింగు, అక్టోబరు 8:—క్యాంటుననేనలు బోలిషివికు ప్రతిపూలనాయకుడగు చెన్-చింగుమింగు సేనానిసేనలతో వేయి చోదగరను, టంగకియంగునదికి తూర్పుగను నిన్నటికొనము పోరునల్పివది. ప్రతిరోజున తుతగాత్రులు క్యాంటునుకు వచ్చు చున్నారు. చెనసేనాని విజృంభించుకొండ సహాయనైత్యములను ఆతనిరాక నరికట్టుటకు పంపుచున్నారు విస్తారముగ.

రిఫుల సంగ్రామము

అబ్దులుకరీంగారు కొండలలో దాకొనుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 8:—ఫ్రెంచి సైన్యము విజయము లకు భయపడి అబ్దులు కరీంగారు సోదరునితో బెయిరూటు కొండలలో దాకొనిరి. ఇచట మూలనైత్యములన్నిటిని సమావేశ పరచి ఆయుధ మందుగుండుసాముగని జాగ్రత్త పెట్టిరట. పరా సులు ఉత్తరముఖముగ కేపేనుమీదికి ఏగుచున్నారు. ఆ ఏగుట లో తెగల్గ్రామములమీదుగ బోవుచున్నారు. ఈ తెగలవారం దరును పరాసులకు లోబడుచున్నారు.

ప్యాంగే కాల్పుల విచారణ

చీనావారు ఆవంక కే పోకుండుట

ప్యాంగే, అక్టోబరు 7:—అంతర్జాతీయ న్యాయస్థాన విచారణసంఘమువారు ప్యాంగే కాల్పులను గూర్చి విచారణ ప్రారంభించిరికాని చీనావా రావంక కే పోలేదు. ఫీలిప్పైన్సు ను ప్రీము కోర్టు న్యాయమూర్తి అధ్యక్షతన వహించిరి.

ప్యాంగువెల పడుట

నిలకడగనుండుటకు ప్రభుత్వప్రయత్నములు

ప్యాంగే, అక్టోబరు 7:—ప్యాంగుధర నిలకడగనుండు టకు మార్గముతో ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేసెదరు.

అధినివేశముల సంఘీభావము

కర్నలు అమెరిగారి భావములు

లండన్, అక్టోబరు 7:—నైజీరియా గవర్నరుకు వీడు కోల్పువిందిచ్చు సందర్భమున అమెరిగారిట్లు జెప్పిరి:—అధి నివేశములన్నియు సంఘీభావముతో అన్వేష్యముగ నుండవలెను. అధినివేశములకు, అధినివేశ కార్యాలయములకు సంబంధము మరింత హెచ్చవలెననిరి. అధినివేశ కార్యాలయాధికారులు అధినివేశములకు బోవుచుండవలెను. వివిధ అధినివేశములందు పరిశోధనలను గావించి క్రొత్త పరిశోధనలకు సలహానిచ్చు చుండవలెనని సర్ గ్రీసు థాంప్సన్ గారు రనిరి.

జా తి న మ స్థ

విల్లింగ్డన్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 7:—ఈస్టు బోరనులో చర్చి కాం గ్రెగోవారు సమావేశమై జాతీయమస్థలను చర్చించిరి. కాంతి యుతముగ పద్ధతులే జాతీయమస్థలను పరిష్కారము జేయవలె ననియు, ఆంధ్రియగాని ఘర్షణలేకండ జేయవలెననియు, లేని చో వివాదమేర్పడుననియు, శ్వేతముఖులు కాపురముండి అభి వృద్ధిజేసిన దేశములపై మన పలుకుబడి, మన సంబంధముండ వలెనన్న జాతి ఆహంభావమును బెట్టుకొనరాదనియు వెల్లింగ్డన్ ప్రభువు చెలియజేసెను.

రస్సా జర్మన్ వర్తకపు

టాడంబడిక సంతకమగుట

బెర్లిన్, అక్టోబరు 7:—మాస్కో-రాయబారితో రస్సా జర్మను వర్తకపు టాడంబడికను సంతకముజేయవలెనని ఉత్త రపు జేసితి మని హిండింబర్గ్ గారు చిచిరనుగారితో జెప్పిరి.

ప్రత్తిపండు ప్రదేశములు

అన్నిటిని పరిశీంచుటకు ట్రిటిఫు ప్రత్తిపండు సంఘ వ్యవస్థాపకు డగు హిస్పెరిగారు ఇండియా, తూర్పు, మధ్య ఆఫ్రికా, కెన్యా, తంగనీకా, ఉగండా, నూడానుల కేగును అక్టోబరు మాసాంతమున.

ఉగండా ప్రత్తి పండు

ట్రీటిఫు సామ్రాజ్యములో ఇతరచోట్ల అన్నిటికంటె చాల శీఘ్రముగ నున్నదనియు 5 సంవత్సరములలో 52000 వేళ్లనుండి 2 000 00 వేళ్లకు పెరిగిపోయెననియు ఉగండాలో జేసిన పనినే నూడాను డక్షిణ రాష్ట్రములలో జేయవచ్చునని నూడాను గవర్నరుజనరలు చెలియజేసెను.

బిటిషుప్యాసిస్టులు

బిటిషు కాన్వేసిల్సుగ జేరెదమనుట

ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట

లండన్, అక్టోబరు 7:—బిటిషు ప్యాసిస్టులు స్వేచ్ఛలు కాన్వేసిల్సుగజేరి లా, ఆర్డరును గాపాడుటకు రోడ్డుదేదమన్న అక్కరలేదనిరి. మాంజెట్టరు ప్రజలే ఇందులకు చాలుననిరి.

రాంకే మగ్దొనాలుగారి

సంచారము

ఓఫీల్డు, అక్టోబరు 7:—రాంకే మగ్దొనాలుగారు యూరపియనుఖండ మంతటను సంచారము జేసి ఐచ్చుటకు త్వరలోనే లండనునుండి బయలుదేరును.

బిటిషు మోటారు వడవ

మాలియా అనునది కలకత్తాకు 1 రోడ్లని బయలుదేరెను.

మరాఠో యుద్ధము

వర్షముచే ఆగిపోవుట

ప్ర్యాంకో స్పెయిను సమిష్టి పోరాటము నాపుట

మ్యాడ్రిడ్, అక్టోబరు 7:—కుంభిపాతముగ వర్షము కురియుటచే ప్యాంకో స్పెయిను సేనల సమిష్టి పోరాటము నాపుజేరి మెమిలాప్రదేశమునందు 24 గంటలనుండి విమాన ములమీదనే పోరుచున్నారు.

అజిదీరు కిసేను పంక్తికి తూర్పుగనున్న చిన్న రిపుల ప్రదేశమును విడదీయుచు ఫ్రెంచి స్పెయిను ఆక్సికదళములు చుట్టవేసిరి వానగాలిగానున్నను ఫ్రెంచి కాల్పులు అజి వీరు ముఖముగా పోవుచునే యున్నవి. వాతావరణ మిపుడు అనుకూలముగనే యున్నది.

లండన్, అక్టోబరు 7:—అలుహూసిమను రంగమున అంతయు నెక్కుదిగానే యున్న దనుచున్నారు. అచట శత్రువుల అలుకుడు వినిపించుటలేదు. దక్షిణముగ అబ్దులు కరీంగారు పారిపోయిరట. అజిదీరుకు 12 మైళ్ల దూరముననుండి తెగలను నిరోధమును జూపవలెనని హెచ్చరించు చున్నాడట. ఇంకను స్పెయిను సైన్యములను బట్టుకొనగల ననుచున్నాడట.

నాకాపరిస్థితులు

త్వరలోనే తపాలు పోవును

నాకను విడిచిపెట్టినవారిని వదలివేసి కిల్లోనను క్యాసిలు నాక ఇంగ్లండుకు బయలుదేరెను. ఎడింబరో క్యాసిలు, కెనిల్వర్డు క్యాసిలునాకలు 12, 16 రోడ్లను బయలుదేరును. అప్పటినుండి ఇంగ్లండుకు సరిగా మెయిలు తపాలు నడుచును.

నమ్మెదారులను ప్రవాసమున కంపుట

కిల్లోనను క్యాసిలు నాకలో సమ్మెగట్టిన 16 గురిని ప్రవాసమున కంపుటకు ముప్రిముకోర్టునా రుత్తరువుజేసిరి. బల్లారటు పొగయోడ సమ్మెదారులకు 180 మందికి ఒక నెల శిక్షను విధించిరి. కాని అపీలు పరిష్కార మగువరకు జామీను ఇచ్చిరి

మాస్కోలో ఆశాభంగము

లండన్, అక్టోబరు 6:—లివర్పూలులో ప్రతిఘట

కమ్యూనిజము తీర్మానములు మాస్కోలో ఆశాభంగముగ గలుగ జేసినవి తమ లివర్పూలు ప్రయత్నములు భగ్న మైనవని బోలిషి వికులు ఒప్పుకొనుచున్నారు. లివర్పూలు తీర్మానములు పెట్టు బడిదారలను అనుకూలముగ వీర్చడినవి. బిటిషు రైతులు కమ్యూనిస్టులచే జిక్కిరుండ మగ్దొనాలు, సోషడమగార్లు చేయ గలిగి కాని బిటిషు జనసామాన్యము దీనిని లక్ష్యపెట్టరని ప్రవాదపత్రిక చెలుపుచున్నది.

కైబరు రైల్వే మార్గము

రాజప్రతినిధి ప్రారంభోత్సవము నెల్లును

సిమ్లా, అక్టోబరు 8:—వరంబరు 2-వ రోడ్ల కైబరు ఆ యోమార్గమును నాన్ యెనానా ప్రతినిధి ప్రారంభోత్సవము నెల్లును. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ అక్టోబరు 9-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదులు గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదులు గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదులు గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదులు గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదులు గరిష్ఠ 24 గంటలలో
గోపాలపురం	81.3	75.4	3.75	9.78	44.96
విశాఖపట్టణము	82.8	76.6	1.18	4.56	37.09
కాకినాడ	80.3	76.7	1.11	8.05	39.09
మచిలీపట్టణము	82.8	76.0	0.54	4.18	41.59
కర్నూలు	82.0	73.0	0.07	1.67	26.01
బళ్లారి	81.9	70.4	0.17	0.86	20.51
కడప	82.4	70.8	1.32	1.91	31.28
నెల్లూరు	86.3	73.0	0.89	4.55	37.98
మద్రాసు	84.0	74.3	0.92	6.86	50.74
కడపూరు	87.5	76.4	...	3.26	52.94
నేలము	92.9	78.7	...	0.41	39.80
కోయంబుత్తూరు	85.7	71.8	...	0.77	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.5	75.0	...	0.84	38.18
నాగపట్టణము	90.4	77.2	...	3.22	54.98
మధుర	92.1	73.8	...	2.73	38.58
పాంబర్	89.3	79.9	...	0.49	37.00
తిరునల్వేలి	0.13	28.84
తిరువేండ్రము	83.2	76.2	0.67	2.48	64.51
కొచ్చిక్	85.8	78.3	0.49	3.72	114.51
కాలికట్టు	88.3	74.6	1.25	2.08	117.16
మంగళూరు	84.3	74.6	0.69	4.54	125.68
తెనకూరు	80.5	66.6	0.05	0.22	35.87
మోకార	70.4	62.0	0.08	2.57	125.46
కొడెకనాల్	65.8	52.2	...	1.93	62.18

సర్కారులు:—వర్ష పాతము సాధారణముగ నున్నది. గోపాలపురంలో 3.75 విశాఖపట్టణములో 1.18 కాకినాడలో 1.11 మచిలీ పట్టణములో 0.54 వర్షం చెను. మేఘములు దట్ట ముగనున్నవి. ఆర్ద్రత అంతటను ఎక్కువ. పగటివేడిమి 5 నుండి 10 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—వర్ష పాతము అంతటనున్నది. కడపలో 1.32 బళ్లారిలో 0.17 వర్షం చెను. కర్నూలులో చినుకులుబ డెను. బళ్లారిలో మేఘములు పలచగునున్నవి. తక్కినచోట్ల దట్టముగనున్నవి. ఆర్ద్రత అంతటను ఎక్కువ. పగటివేడిమి 9 నుండి 11 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.92 వర్షం చెను. ఆర్ద్ర తచాల ఎక్కువ. నెల్లూరులో 0.89 వర్షం చెను. మేఘములు వి స్తారముగనున్నవి. పగటివేడిమి 7 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడి మి నెల్లూరులో 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఉత్తరభాగ మున వర్షము సాగవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.

వాతావరణ వాస్తవ్యాదు.

కర్నూలు డి॥ మునునపు కోర్టులో

స్కాలు నెం 502/24

యస్. సి. శ్రీనివాసాచార్యుల వాది

VS

పత్రికాండ నెంకటాచార్యుల వతివాది

పై కనినవాడికి ప్రతివాది యివ్వవలసిన ప్రాంసరినోటు జాబకు రు 179-18-3 ల బాకీకి పై నెంబరుదావా దాఖలు చేయబడి 19-10-25 తేదీకి వాయిదా వేయబడివున్నది. గనక యిందునుగుంచి ఆక్షేపణయొన్నయెడల ప్రతివాదిగాని ప్రతి వాదికొఁపున తగినవారుగాని పైకోర్టులో వాయిదాకోజున హాజరై మర్సిచేసుకోవలసినదిగా యిందున్న తెలుగుదరయినది.

గౌ. గంగూచాన్

వాది వ కీలు

7-10-25

వర్షపాతము

సిమ్లా, అక్టోబరు 9—ఉత్తర మదరాసు తీరమునకు సమీపముందున్న డిప్రవనువలన అచటను ఈశాన్యముండియూ యందును విశేషముగ వర్ష ముగురియుటకు గారణముగ నున్నది. కనరాసమీపముందు తక్కువ వాయుభారప్రదేశము యింకను గలదు. పశ్చిమతీరముందును, దక్కనునందును విస్తారముగ వానగురి సెను. ఉత్తరబర్మా, ఉత్తరము, కొంకణము, మళ యాలము, బొంబాయి దక్కను, దక్షిణ హైదరాబాదు, మద రాసు దక్కను, ఉత్తరమదరాసు తీరములందు సర్వసామాన్య ము గ వర్ష ము గు రి సె ను. దక్షిణ బర్మా, బెంగాలు, ఫోటా నా గ పు రం, బీహారు, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రములు ఉత్తర హైదరాబాదు లందచుట్టచుట్ట వర్షములు గురి సెను. అస్సాము, మైనూరు, ఆ గ్నేయ మదరాసులందు స్వల్పముగ వాన గురి సెను.

మొగ్గర్ల 3 టావాయి, మింబు 1½, టూంసు 2, మైసేను సింగు, పూరి 1, హుక్కిటాల 2, మార్బుగోవా 3, బెల్గాము 1½, పోలాపురం, బీజపురం, పర్నాని 1, హనుకొండ, కల్లికోట, కడప, 1½, మదరాసు, నెల్లూరు, కాకినాడ, విశాఖపట్టణం 1, కళింగపట్టణం 1½, గోపాలపురము 4 అంగుళముల వాన గురి సెను.

నూచన:—మధ్యరాష్ట్రములందు విశేషముగ వాన గురియవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము

నూతన కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులు

సిమ్లా, అక్టోబరు 8:—గౌరవనీయు లగు సర్ డి. పి. స్టాక్ డెను, కె. సి. వి. యి., సి. ఎస్. వి., వి. సి. ఎస్. గారి స్థానే జె. టి. మర్రిసు వి. సి. ఎస్ గారిని, గౌరవనీయు లగు సర్ మాకోపంతు జోషిగారిస్థానే మధ్యరాష్ట్ర కానసన భాగ్యతులగు గౌరవనీయులైన ఎస్. బి. తాంచిగారిని మధ్య రాష్ట్ర దొరతనముయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ్యులగు నియ మించినందులకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను. (ఆ. ప్రె.)

నోటీసు

కాకినాడ సబార్డినేటు కోర్టులో

ఇన్సాలెన్సీ పెటిషను నెం 16 of 25 రు

పెటిషనరు:—(కెడిటర్లు:—1 కొన్లెఫర చిట్టి పేర్రాజు, 2 యి. క్రిష్ణమూర్తి from కాకినాడ.

రెస్పాండెంటు - (డెబ్టర్లు):—మండ సము ద్రుడు సా॥ కాకినాడ.

పైన చెప్పబడ్డ పెటువనగ్ల పైన చెప్పబడ్డ రెస్పాం డెంటు మండ సముద్రుడును ఇన్సాలెన్సీగా డిక్లర్ చేయించు మని యీ కోర్టుశ్రీ పెటిషను దాఖలుచేసి పున్నందుననున్న సదరు పెటిషను ది 13 వ నవంబరు 1925 తేదీ నాటికి హిరింగు వాయిదా వేయబడి పున్నందుననున్న సదరు కమ యము ప్రావిన్సియల్ ఇన్సాలెన్సీ ఆక్టు V of 1920 క్లౌసు 10 క్లా (2) ప్రకారం యిందుమూలముగా నోటీసు ద్వారా ప్రచురము చేయడమైనది.

కాకినాడ, 7-10-25.

సబార్డినేటు జడ్జి.

మూత్రసంబంధవ్యాధిచే గలిగిన

అతినరముల బలహీనతకు

అత్యద్భుత నివారిణి

మూత్రసంబంధవ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనత కేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడచుంటిని. నేను ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములను వాడితిని అయితే స్వల్పగుణము మాడ కలుగలేదు. అద్భుతవశమున నా స్నేహితులు సిపార్కు చే నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు, అగ్నియన్ పిథిలో నెం 72 ర గృహమునందుండు పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి నంద చికిత్స ప్రారంభించితిని. బహు స్వల్పకాలములోనే నాకు పూర్తిగుణముకలిగినదని సంతసముతో తెలుపుచున్నాను.

ఎస్. సింగరాయ్, గుమాస్తా, రెగిడెంటు.

ఆఫీసు, బెంగుళూరు, 8-10-25.

అస్పృశ్యత-లేనిపోని హడావుడి

పైకి క క్రింద 24-9-1925 తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందలి 'నే నాంగ్లమున కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి బంపిన అర్జీకి నాంగ్లభాషాంతరీకరణమును అందుకు నందిగాను తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి జవాబును దిలకించితిని. తద్వారా మూలము ననుసరించియున్నందులకు సంతసింపుచున్నాను కాని లేనిపోని హడావుడి యెవరిది ఇందులేనిదేదీ పోనిదేదీ హడావుడి చేయుచున్నవారెవరు ఎంతవరకు హడావుడి కూడదనువాడను నేనని నా అర్జీసంగతులవల్ల విశేషముకాగలదు. జవాబు సంగతులను నేను వ్రాయుచున్న దిగువ ప్రత్యుత్తరము సంగతులను జిత్తుగించునెడల చదువరులకు హడావుడి యంతయు విదితము కాగలదు. అంతట అస్పృశ్యతలేనిదనువారో పోనిదనువారో హడావుడికి కర్తవ్య నిర్ణయించగలరు. తొలుత నాంగ్లమున నచ్చొత్తించ బడిన కరపత్రమున జవాబు చూచుట సంభవించినందున దిగి ఆంగ్లమున ముందుగా ప్రత్యుత్తరము వ్రాయుట తటస్థించినది. ఇప్పుడు ఆంగ్లమున బ్రదుకపడిన జవాబునకు ప్రత్యుత్తర మాంగ్లములో నుండు టావశ్యకముగటచేత భాషాంతరీకరణమును విధిచేత యవలంబించవలసి వచ్చినది.

కొందరు జజ్జురు గ్రామస్థులును చేరువ యాళ్ల వారును జజ్జురు కాపురస్థులకు నందిగాను తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి సంతకముతో నచ్చు కరపత్రములు విరివిగా గ్రామములలో బంచిపెట్టబడుచున్నవనియు నందు కనుగొనుముగ జజ్జురులో నిదినరకు చాతుర్వర్ణములవారినే మాత్రముపయోగింపబడుచున్న యొకనూతని పంచము లంటుకొను సన్నాహములు జరుగుచున్నవనియు నచ్చటి దేవాలయమునకు బంచములు చొర ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు నర్చకు డొకనాడు నైవేద్యము నాలయమునకు దీసికొని పోవుచుండ మాలవ్విగించినయొ కొందరు గలిగించుచున్న ప్రాత్యహమును బట్టి గ్రామస్థుల కలజి యేర్పడినదని నాకు తెలియబరచగా నేను పైవిషయములను గురించి ప్రత్యేకించి యితరులను కనుకొని గ్రామస్థులలోగల భయోత్పాతములు సహేతుకమైనదని తెలిసికొని నాకు తెలిసిన విషయములు జిల్లా యధికారికి తెలుపుట విధి యని తలచి అర్జీని వ్రాసి యందు నాసలహాలను గొన్ని వ్రాసి గ్రామములలో నెమ్మదికి భంగము కలుగకుండ జేయగోరి యుంటిని. కలెక్టరుగారు నా అర్జీని బెజవాడ సబు కలెక్టరుగారికి బంపగా వారు నందిగాను తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి అభిప్రాయమునకై బంపిరి. అట్టితరీ నా అర్జీ సంగతులు నిజమో యబద్ధమోయని యొక దోచిన సంగతులను వ్రాసి తిరిగి సబు కలెక్టరుగారికి జవాబును పంపుట సహజమై యుండును. కాని ప్రెసిడెంటుగారు నా అర్జీని అధికార్థాంతరపులతోను వారి జవాబుతోను నాంగ్లమున నాంగ్లమున నచ్చొత్తించి కరపత్రములను బంచి పెట్టించుటయు పత్రికలను బంపుటయు నొక యపాధారకృత్యము. ఇది లేనిపోని హడావుడి కాదా?

జవాబు వ్రాసినవారెవరైనను ప్రెసిడెంటుగారి సంతకముతో బయల్పడినందున ప్రెసిడెంటుగారు నేను భయోత్పాతకారణములని వ్రాసినసంగతుల బద్ధములని వర్ణించినవారి జవాబు సంగతుల వల్ల నేను వ్రాసిన యంశముల యధాగ్యము స్థిరపడుచున్నదో లేదో పరిశీలించనగును. ప్రెసిడెంటుగారి అభిప్రాయములో చాతుర్వర్ణముల వారి యుపయోగములో నున్ననూతులను బంచము లంటుకొను నటుల జేసిన నయ్యది వీరియంతయును కౌశ్రీయమునని తేలుచున్నది. అస్పృశ్యత దుష్టమనియు అమానుషమనియు కూర్మరునియు వీరి వర్ణన. అస్పృశ్యతను రూపుమాపుటకు పట్టుదలతో చట్టనిర్మాణ సభ వారి తీర్మానము నాచరణలో బెట్టుట తమ యొక్క స్వప్రమేనవిధి యని ప్రెసిడెంటుగారు వ్రాయుచున్నారు. ఆయన యభిప్రాయములో తాలూకాబోర్డువారు జోక్యము గలిగించుకొనుటవల్ల నెమ్మది కెన్నడు నెట్టి భంగమును కలుగదని కనబడుచున్నది. ఈసందర్భమున కొబ్బరికాయలు దొంగిలించుకుంటున్న యొకరు కొబ్బరి చెట్టుకు మడిబట్టగట్టగా మరునాడు దొంగ కొబ్బరికాయలను మడిబట్టను దొంగిలించిన కథ జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నది. అస్పృశ్యతను నివారించుటకై పంచముల చేత చాతుర్వర్ణములవారి యుపయోగములో నున్న నూతులను తాలూకాబోర్డు వారు ముట్టుకొనునటుల జేసినంతమాత్రమున నెమ్మదికి భంగము కలుగజాలవనుట యసంగతము. మొదట నూతులను బహిష్కరించినను తరువాత నందరును పంచము లంటుకొనిన నూతులనే యుపయోగించెదరట! బెజవాడ మునిసిపలు గారికిని రైలు కంపెనీ వారికిని ఈమధ్య వచ్చిన రోడు.

తగాదాలో బెజవాడ సబు కలెక్టరుగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడు 144 క్లెక్కున ప్రకారము చర్య దీసికొనవలసి వచ్చెను. ఇప్పటికైనను తాలూకాబోర్డు జోక్యమున్న మాత్రమున నెమ్మదికి భంగము కలుగదనియే ప్రెసిడెంటు గారనగలరా?

నా అర్జీలో జజ్జురుకు సంబంధించిన సంగతులలో చాతుర్వర్ణములవారినూతని పంచము లంటుకొను ప్రయత్నమును దేవాలయమునకు బంచములు పోవు ప్రయత్నమును మాత్రము గలవు. సర్క్యులరువెంటనే యీ ప్రయత్నములు జరిగెను. పంచములకై యంతగా పరిశ్రమించి ప్రెసిడెంటుగారు తాము గట్టిగా నమ్మినదానిని కార్యరూపము దాల్చునటుల చేయుటకై వెనుకాడి రనగలమా. గ్రామస్థులుచెప్పు సంగతులనుండ జవాబులోని యంశముల వల్లనే పైచెందు ప్రయత్నములు జరిగియుండుట నెమ్మదికి భంగము కలుగనను భయము గలుగుట నిశ్చయమని తలంపవచ్చును. పంచములను తమ విధులను గుర్తెరుగు నటుల ప్రబోధము కలిగించి అస్పృశ్యతను రూపుమాపు తీర్మానము నాచరణలో బెట్టుట ప్రెసిడెంటుగారి యాశయము. ఇందుకు మొదటిమెట్టు సర్క్యులరు. దానినిమాత్రమువారంగీకరించుచున్నారని కాని వారి జవాబు సంగతులకు భిన్నముగా జజ్జురులో నెట్టి ప్రయత్నములు జరుగలేదని లోకమును విశ్వసింపగోరుచున్నారు. ప్రెసిడెంటు గ్రామకాపురస్థుడు. జజ్జురు పూర్వపు జమీందారుల ముఖ్యపట్టణమై మిగల నాగరికత జెందిన యూరు. కోర్టులకు చాలా దావా లీగ్రామమునందలి వచ్చుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో నస్పృశ్యతను రూపుమాపు ప్రయత్నములు సర్క్యులరుతో నాగిపోయినవిగా! ఎక్కువ ప్రయత్నముల చేసి యభ్యంతరము కలిగినో కదా! గ్రామములో బంచములు చాతుర్వర్ణములవారి నూతుల ముట్టుకొనెదరని దేవాలయము జొచ్చెదరని భయముగలిగి హడావుడి యేర్పడ్డనటుల నిశ్చయము. లేనియెడల గ్రామస్థులు బెజవాడకు బోయి తమ యిబ్బందిని తెలియజేసి సలహా పొందవలసిన ప్రసక్తి యేల గలుగును. ప్రెసిడెంటు గారు బద్ధములనే సంగతులను నేను వ్రాయుటకై ట్టి కారణము మనచింది యుండలేదు. జజ్జురుపేరెత్తుటకు నాకు హక్కులేదని వారనుచున్నారు. కాని నా అర్జీ అన్ని గ్రామములనుగురించి వ్రాయబడి జజ్జురుసంగతు లుదహరింపబడినవి. నాకు తెలిసిన సమాచారము నేను పరిశీలించి నిజమని నమ్మి అర్జీలో వ్రాసినాను. అందుకు ప్రెసిడెంటుగారు రుద్రమననను జవాబు సంగతులవల్ల నాకు తెలిసిన సంగతులన్నియు నిజమని స్పష్టమైనను నేను ప్రెసిడెంటుగారి నుదహరించక కొందరు ప్రయత్నములు చేయుచున్నటుల మాత్రమే వ్రాసియున్నాను. నాకు జజ్జురులో సంబంధము లేనందున సదుద్దేశ్యముతో జవాబుదారి గల వారు ప్రజల హక్కులకు భంగకరముగ ప్రయత్నముల నాచరణలో బెట్టుచో గలుగ గల హానిని నిరోధించుటకై యర్జీని వ్రాసియుంటినిని స్పష్టము. నేను జజ్జురులోగడ ముమ్మారు చూచియుంటిని. ఆ యూరి సంగతులు నాకు తెలియును. నా కివ్వబడిన సమాచార మబద్ధమనుటకు నా కెట్టికారణమును గన్పించలేదు. గ్రామస్థులను రివిన్యూ అధికారులు అడుగగా నాకు తెలియజేయబడిన సంగతులనే వారికిని తెలియజేసినటుల తెలియుచున్నది. చింతలపాడునందు పంచములు చాతుర్వర్ణములవారు చదువుచున్న పాఠశాలలకు వచ్చుచున్నటుల ప్రెసిడెంటుగారి జవాబు వల్ల గన్పడుచున్నది. అటుల జరుగుటలేదని తెలియుచున్నది. ప్రెసిడెంటుగారు తమ చర్యను గురించి జోక్యముకలిగించుకొనుటకు మేజిస్ట్రేటులకే యధికారము లేదనుచున్నారు. నాకు గల క్రిమినల్ అనుభవము ప్రావీణ్యము వీరితో మాత్రము నేనేకీభవింపజాలను. వీరి అభిప్రాయము తప్పని నమ్ముచున్నాను. అట్టి తప్పు అభిప్రాయమును కలెక్టరుగారును సబు కలెక్టరుగారును సవరణ చేయించగలరని దలంచుచున్నాను. హక్కు ఉన్న చోట్లలో సహితము దాని నమలులో నుంచుటలో కల్లోలము గలిగి యందువల్ల ప్రాణధనములకు నష్టము కలుగు నూచనలుండుచో గవర్న మెంటువారు విధిగా సంఘమును సంరక్షించు బాధ్యత కలిగియున్నారు." (6 మ 208) అని హైకోర్టువారి తీర్పులో గలదు.

అంతట ప్రెసిడెంటు కొన్ని సాంఘికచట్టములనుగురించి వ్రాయుచు నాచారములో మార్పు లేటల గలుగుచున్నచో యనుటకు నేను, నా కొమారుడు విషను పాఠశాలలో చదివిన దృష్టాంతము నిచ్చిరి. నా అర్జీలో సంఘ విప్లవకర పద్ధతులు కూడవని మాత్రమే నేను వ్రాసియున్నాను. అవి సంఘవిశాక కరములని నా అభిప్రాయము. కేవల సంస్కరణయే యాదర్శమునచో నట్టి సంస్కరణలతో నా కెట్టి ప్రసక్తి లేదు. నేను స్వేచ్ఛతో నొక బహిరంగ భీతిలో నడిచినను పల్లెను కచ్చేరికి వెళ్లినను రయిలులో బ్రయాణము చేసినను విషనుపాఠశాలలో

చదివినను అట్టిచో బలవంతముగాని విప్లవప్రయత్నముగానిలేదు. ప్రజలకు చిరకాలానుగత మగు నాచారములను బట్టి యేర్పడిన హక్కులకు భిన్నముగా చాతుర్వర్ణములవారి నూతులను పంచములను తాలూకాబోర్డువారు రంటుకొనునటుల చేసినంత మాత్రమున నెమ్మదికి భంగము కలుగదా? చదువురాని మతవిశ్వాసము గల సామాన్య జనుల దృష్టిలో వారి మనస్సుల కాయాసము గలిగినయెడల నెమ్మదికి భంగము కలుగునా లేదాయను సంగతి నాలోచన చేయవలసి యున్నది.

పిమ్మట ప్రెసిడెంటుగారు బెజవాడరామమోహన ధర్మభాండారమునకు సంబంధించిన విషయమును గురించి ముచ్చటించినారు. అప్పుడు జరిగిన సంగతులు వార్తాపత్రికలలో వివరముగ నప్పుడే ప్రచురింపబడియున్నవి. నేను లేని యొకసభలో బూర్వాచారపరాయణులు పెక్కుండకు ముందుగా దెలియనివ్వక బుద్ధిపూర్వకముగా సభమధ్యకు కొందరు పంచములను రప్పించుటచేత నవలంబించబడిన పద్ధతి మోసమైనందుకు నేనా డేపీంచియున్నాను. అంతియేగాని నేనెన్నడు సభ్యుడుగ నుండుట మానలేదు. అట్టిచో నితరులను మానుకొనవలసినదిగా జెప్పట యసంభవము. అట్టి దృష్టాంతమును ప్రెసిడెంటుగారు రివ్వగలరా! అప్పుడు జరిగిన అక్రమపు చర్యవల్ల భవన మింతవరకు నెట్టి యసంపూర్తి స్థితిలో మేడభాగము ప్రహరీ గోడలను గలిగియున్నదో చూచువారికి తెలియును. ఇప్పుడులేని పూర్వాచార పరాయణుల మధ్య బంచములను చొప్పించుట యక్రమమనియే నాయభిప్రాయము. గాంధీహాత్ముడు పంచములకు బ్రత్యేక పాఠశాలలు నూతులు దేవాలయములు గట్టించుట కెన్నో ప్రయత్నములు చేయుచున్నటుల పత్రికలవల్ల తెలియుచున్నది. వారి యభిప్రాయములోనున్న నూతులు మొదలగు వానిని పంచములచే ముట్టుకొన జేయదలచినచో ప్రత్యేకపు వానికై యేల శ్రమచెందవలెను. 1914 లో రామమోహనలైబరరీలో జరిగిన హడావుడి వల్ల పంచముల కెంతవరకు లాభించినదియు భవనమున కెంత లాభించినదియు బెజవాడ పురజనలకు విదితమైయున్నది.

తరువాత సరండల్ సత్రములో జరుపబడిన ప్రాయశ్చిత్తమును గురించి తెలిపెదను. పంచములను సత్రములోనికి సహాయనిరాకరణవాదులు సభజేసి రప్పించిన మరునాడు బహిరంగసభ యొకటి యచ్చటనే జరిగి క్రిందటి దినము జరిగిన పనికి సభ్యుల యాగ్రహము తెలుపబడి ప్రాయశ్చిత్తము గురించి తీర్మానింపబడి ఆప్రకారము ప్రాయశ్చిత్తము జరిగినది అట్టి ప్రాయశ్చిత్తము జరుగలేదనియు నయ్యది నాయూహా ప్రపంచమునుండి కల్పింపబడినదని ప్రెసిడెంటుగారు సాహసముతో వ్రాసియున్నారు. నిజమునకు నూహకు భేదమును పాటించని వారికి గవర్నరు పేటలోనివారు కూడ నూహాప్రపంచములో జేసినవారే యగుదురుగా! సత్రములోనికి వచ్చిన పంచముల రాక కందరు హరించిరని వీరి యభిప్రాయము కాబోలు!

అంతట ప్రెసిడెంటుగారి జవాబు రాజకీయ చర్యతో ముగింపబడినది. వారి రాజకీయములను నాకు నెట్టి సంబంధము లేదు.

నా అర్జీలో నస్పృశ్యతను గురించి నేనెట్టి యభిప్రాయమును వ్రాసియుండలేదు. అట్టిచోట జవాబంతయు నస్పృశ్యతను గురించి వ్రాయబడినది. అది కూడవనియు రూపుమాప బడవలెనను చర్చ యప్రస్తుత ప్రశంసయైయున్నది. అస్పృశ్యత కూడవని యెంచినను సంఘసంస్కరణ పద్ధతియూ సంఘ విప్లవపద్ధతియూ యవలంబింపవలసినదని నా అర్జీలో చర్చింపబడిన విషయమై యున్నది. ఇంక నే తాలూకాబోర్డువారు నైనను కరపత్రములను బంచిపెట్టించిరేమో తెలియదు. ప్రెసిడెంటుగారు విశేష ఫలితము ను ద్దేశించినచో జజ్జురులో పంచములచేకరపత్రముల నింటింటికి బంపి పంచి పెట్టించుటయే గాక పెట్టిచేత టుటుమానేయించ నవసరమేలకలిగెను. ఒకవేళ టుటుమాసంగతి ప్రెసిడెంటుగారికి తెలియదనుచో నప్పుడా యన యనుచర్య లాయనకు తెలియనిపనులు గొన్నిచేసి రనవలెనుగదా. పెట్టిట టుటుమానేసి నూతులందః రుపయోగింపవచ్చునని శిక్షింపవచ్చు వారేల తర్వాత ప్రయత్నములచేయరాదో యెంతో నాగవలెనో ప్రెసిడెంటుగారు తెలుపగలరా. అంత ఆర్కాటముగా వారికి తెలియజేయబడినది పంచము లన్ని నూతుల నంటుకొనవచ్చుననేగదా. ప్రెసిడెంటుగారి యనుచరులుగాని పంచములుగాని యంతటితో మారకొనక నూతులంటుకొనెదమని దేవాలయములో బ్రవేశించెదమని యనినయెడల బెజవాడకు జజ్జురుకుమధ్య తిరుగుచుండు ప్రెసిడెంటుగారికి గ్రామములో జరిగినసంగతులన్నియు తెలియవలసినదేనా? నాకు తెలిసిన సంగతుల సర్టిలో వ్రాసిన ప్రెసిడెంటుగారు యబద్ధమునటు సాహసముకాదా. రివిన్యూఅధికార్థవి నిజమని వ్రాసినందు కే

కుందుకోగదా! నావి యబద్ధములను నాయర్థి ప్రెసిడెంటు గారికి జేరిగానే గ్రామములో తమతాబేదార్లవల మహజరు కొకదానికై యెలత్యరపడవలసివచ్చెను. గ్రామములో నెట్టిగడ విడలేనినో గ్రామములేల బెజవాడకువచ్చి యాపట్టణములో ననేకులతో పైసంగతులు దెబ్బపడలెనో చెప్పగలరా? అస్పృశ్య తను తొలగింపుటకు బద్ధకంకణుడై జవాబులో గనవరచిన దృ డాభిప్రాయములందునుగరించి గలిగియుండి తాము కార్యచ రణకు బూనిన నెమ్మదికి భంగముకలుగజాలవను నమృతముగల ప్రెసిడెంటుగారికి సర్కులరు టమటమల పిమ్మట నాఅర్థిలో ని ప్రయత్నముల కెట్టి యభ్యంతరము గలిగినందురు. అసాధా రణముగ అభిప్రాయమునకు బంపబడిన అర్థిని తద్దమతో జవా బుతో నచ్చొల్పించి ప్రచురపరచి పత్రికలకు బంపినవారు తా ను విధియని తలచినపనికి జంక ననగలమా? కానిచో వారి స ర్కులరు, టమటమలు డోసర క్షేత్రములోబడి ఫలింపునకు రాలే దనవలసివచ్చును. నాఅర్థిలోనొక సత్రముగాని నయ్యగాని పల్లికు దని వాడుకలోనున్నను కొన్ని సంఘములకే హక్కుకలిగియుం డునంటిని. మదరాసు హైకోర్టువారు హిందూదేవాలయము పల్లికురోడ్డును పల్లికుసల మనేధముగ పల్లికు ఫలముకాదని తీ ర్పుచేసియున్నారు. (18 ను 238) పంచములు దేవాలయపు ఆ వ ర ణ లో ని కి స హి త ము పో రా ద ని నిర్ధారణ చేసినారు. చట్టనిర్మాణ సభవారి తీర్మానమున కర్థ ము పల్లి కందరికి హక్కుగల ప్రదేశముల నుపయోగించుటలో నేవర్ణమువారికి నెట్టి యాటంకము కలుగగూడదని నేను తెలియ జేసియున్నాను. ఇందుకు దృష్టాంతముగా నొక పల్లికు కచ్చేరికి నందరు రాతగియుండగా నెవ్వరేని పూర్వాచారపరాయణు డగు అధికారి పంచములను రానివ్వక యభ్యంతరపరచినయెడల, నట్టి చర్య యక్రమమైనదగును. కొందరి యభిప్రాయములో మనుజునకు మనుజునకు భేదముకూడదనియు తుద కన్నివిషయ ములలో సహితము స్త్రీ పురుష భేదములకూడ కూడవనియు నైయుండవచ్చును. పాశ్చాత్యదేశములందలి సాంఘికశాస్త్ర ములెల్లమున్నను మన హిందూదేశమునందు వర్ణాశ్రమ ధర్మ పద్ధతి మన మంచితో చెడునొక (మంచికే నాయభిప్రాయ ము) చిరకాలమునుంచి స్థిరముగనుండి సంఘసంస్కరలకు కం టకముగనున్నది. న్యాయసభలు పై ఆచారములను సహేతుక ములనిచెల్లవగినవని తీర్మానించుచుండ నవి ప్రారములని ఘోషిం చిన నేమి ప్రయోజనముగలదు. 1918 సంవత్సరములో మరియు పృథాదను కేసులో మదరాసు హైకోర్టువారు కొన్ని తరగతు లవారిని అనగా పంచములు మొదలగువారిని ఒక చెరువుయొ క్కుగాని నూతియొక్కగాని లాభమును పొందకుండునటులచే యు నాచారము శాస్త్రసమ్మతమైనదని తీర్మానించుచు యు న్నారు. (1918 ను. పీక్సీనోటు 24) మరియు 1914 సంవత్స రములో గోపాలముప్పనారు కేసులో "చాతుర్వర్ణ్యములవారి కేర్పడిన దేవాలయములలోనికి సవరింపబడునట్లువారు పో వుటకు హక్కులేదనియు నట్టి అపరిమితవర్ణములవారిలో పల్లార్లు పంచములు అనగా మాలవాదిగలుగలరని తీర్మానించినారు. తంజావూరు జిల్లా మాన్యుయల్లో షానారలు, పల్లె వారు, వొడ్డరులు, కురవారులు, దొమ్మరుల నదేధముగ చా తుర్వర్ణములవారి యిండ్లలోనికిగాని భేదములలోనికి గాని రానివ్వరని వ్రాయబడియున్నది. కోర్టులగూడ శాస్త్ర ములకు కట్టుబడియుండును. సంఘసంస్కరలకు శాస్త్ర ప్రా మాణ్యమే పనికిరాదు. వారికితోచినదే న్యాయము. గ్రామ ఘటకు గల చిరకాలహక్కులకు నాచారములకు వ్యతిరేకముగ పంచరింపరాదని ప్రెసిడెంటుగారు గ్రామస్థుల కెరుకచేయుట విధికాదా? వీరు చేయవలసిన సంస్కరణపు పనులు మూఢులగు వారిని సంఘముమీదికి పురికొలిపి విప్లవమునకు గారణముకాదా జనసామాన్యమునకు ప్రబోధముగలింపుటలో నెట్టి ఉద్దేశము వాదాప్రకీరణమగుదా. "ఒకవర్ణమువారు తమకంటెనధికులనబడు వర్ణమువారితో మతసాంఘికములందు సమత్వమున నైవిజ్యంబింపి నంతలో నట్టిప్రయత్నము దక్షిణ జిల్లాలలో ముఖ్యముగ మధుర జిల్లాలో మిక్కిలి తీవ్రముగ నెదిరింపబడి యందువల్ల దొమ్మి లు ప్రాణనష్టము కలిగినవని" హైకోర్టువారి తీర్పువల్ల విశేషము కాగలదు. (31 ను, 238)

కావున నేను కలెక్టరుగారిని నందిగాము తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి సర్కులరు వాదాపుడిని గురించి విని గ్రామములలో నెమ్మదికి భంగముకలుగకుండునటుల చేయగోరి యుంటిని. పైసంగతుల పల్ల నట్టి నాకోరిక సబబైనదగునో కాదో చదువరులు నిర్ణయించెరు గాక.

పెద్దిభాట్ల వీరయ్య.

ఇండియన్ రైల్వే కాన్ఫరెన్సు సంఘము

వాణిజ సమాజము

రైల్వే కంపెనీ లన్నియు సహకారము గలిగి పని చేయవలెనని అధ్యక్షుడు చెప్పట

సిమ్లా, అక్టోబరు 8:—ఇండియన్ రైల్వే కాన్ఫరెన్సు సంఘమువారి సాంవత్సరిక సమాజేతము నేడు జరిగినది. సైబాము గార్వరంటీడు స్టేటు రైల్వే ప్రధాన యింజనీరును ఏజెంటును అగు లాయడుజోన్సుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రభుత్వము రైల్వే మెంబరు సర్ చార్లు యిన్సీ గుగారును రైల్వే ఛీఫ్ కమిషనరు సర్ క్లెమెంటు హిండ్లగా రును ఇతర రైల్వేలనుండి అనేకమంది ప్రతినిధులును వచ్చి యుండిరి.

లాయడు జోన్సుగారు ప్రారంభోపన్యాసములో చాల వరకు రైల్వే కంపెనీలవారందరును సహకారముతో పనిజేసి నట్లయిన నిపుడున్న చిక్కులు చాల భాగము తొలగిపోవునని చెప్పిరి.

కేట్లు

ఇతర దేశముల అనుభవమును మార్గదర్శిగా నుంచుకొన్న ట్లయిన కేట్లు విషయమై విచారించి ఒక పద్ధతిని కనిపెట్టుటకు ఒకసంఘ ముండవలెను. అటువంటి పద్ధతిని మిక్కిలి నేర్పుతో నిర్మింపక పోయినట్లయిన బాటసారులకును రైల్వేలకును గూడ ఉపకారముకంటె అపకారమే యొక్కువ జరుగును. హిందూ దేశమువంటి దేశములో అన్ని పరిస్థితులలోను ఒక్కటే తేలుండ రాదు.

సరకులను గొంపోవుటలో రైల్వే కంపెనీలు ఎంతవర కవసరమో అంతవరకు మాత్రమే సహకారముతో పనిచేయుచు న్నారు. అట్లుగాక పరిపూర్ణమైన సారూప్య మున్నయెడల మనుష్యశక్తి యంత వృథాగాకుండ నుండును. కాని ఎజరిస్వలా భములను వారు విస్మరింప నక్కర లేదు.

రైల్వే సర్వీసులను భారతీయుల పరమెనర్పుచున్నారని గాన వారికి తగినోక్షణ ముండుట అవసరము. కొన్ని శాఖలలో భార తీయులు ప్రవేశించుటకు కొంతకాలముపట్టును. కార్యక్రమపట్టి కలో వందవిషయము లున్నవని చెప్పారు సరకులను తీసికొని పోవు నిబంధనలలో అప్పడప్పుడు మార్పు జేయుచుండవలె నని రైల్వేబోర్డువారు చేసిననూచనను అధ్యక్షుడు తెలియజేసి అది వివాదాంశ మని చెప్పెను. ఒక్క ముఖ్యోద్దేశ్యముతో రైల్వే లన్నియు కలసి పనిచేయవలెననగా సిమ్లాలోనుండు ఒక్కనిరం కుశాధికారికి లోబడి రైల్వే పరిపాలన యంతయు ప్రభుత్వము వారిచే నడుపబడుట కాదని చెప్పెను. ప్రజాప్రభుత్వము పో యినిరంకుశాధికారము కావలెనని మనముకోరుటలేదు. రైల్వే కంపెనీలన్నియు వేరువేరుగా నున్నట్లయిన పోటీ యొక్కుచై ఒకరిని మించవలెనని మరియొకరుపని చేయుచుండుటచేత లాభ ములును సమర్థతయు నెక్కువగును. ప్రజలకు మేలుకలుగును. పోటీ యంతయురుకుగా నుండుటవలన మంచి ఫలితములతో పాటు చెడుఫలితములను కలుగవచ్చును. కాని రైల్వేలన్నియు ఒక్క నిరంకుశాధికారమునకు లోబడిపోయినచో సారూప్య మెట్లున్నను సమర్థత తొలగిపోవును. (ఆ. ప్రె.)

కాకోరీ రైలుదోపిడి

లక్నో విద్యార్థుల రైలుచేయపడుట

లక్నో, అక్టో 8:—కాకోరీ రైలుదోపిడిలో నున్నారని లక్నో విశ్వవిద్యాలయములోని విద్యార్థులు సచ్చింద్రనాథ లిక్వాన్ రామ్ దత్తుసుతో అనువారులు మంగళవారమునాడు అరెస్టుచేయబడిరి. ఈకేసు సంబంధమున యప్పటికి మొత్తము 27 గురు అరెస్టుజేయబడిరి. వీరిలో చాలమంది విచారణ నిమి తమై లక్నోకు గొనిరాబడిరి. ఇంతవరకు రైలులు పిట్టనుల న్నియు నిరాకరింపబడినవి. మరికొంతమంది అరెస్టుచేయబడు దురని తెలియుచున్నది. అక్టోబరు నెలఖయలోగా విచారణ జరుగునట్లు లేదు. (ఆ. ప్రె.)

జబల్ పూరు ఫోర్జరీ కేసు

నాగూరు, అక్టోబరు 8:—జబల్ పూరు మోసము ఫోర్జరీకేసులో అడివనల్ జూడిషల్ కమిషనరు యూసు ఫుకూరుముల చేసుకున్న అప్పీలును త్రోసివేసి జబల్ పూరు నెషన్సుజడ్జి విధించిన శిక్షలను ఖాయపరచెను. (ఆ. ప్రె.)

వై.ఎం. ఐ. ఏ. భవనము

స్మారక ఫలకము

కమెమొరేషను టేబులు

ఈ ఫలకమును బహిరంగపరచుటకు శ్రీమాన్ సర్ పి. పి. రామస్వామయ్యగారు కె. పి. ఐ. ఇ. గారి అధ్యక్షతక్రింద మొన్న 7 వ తేది సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి.

శ్రీయుత జనరాజవాసుగారి ఉపపాదనముపై సర్ రామస్వామయ్యగారు ఆగ్రాసము నధిష్టించిరి.

"మాడులక్షల రూపాయలను వ్యయపరచి డాక్టరుబిసెం టుగారిొక్కడే మరెవరి సహాయమును కొరకుండ యీ భవన మును నిర్మించి చెన్ననగరవాసుల వశము చేసిరి. ఆమె భారతి దేశాభివృద్ధికి లక్షలకొలది ధనమును వ్యయపరచి యున్నను ఆ విషయమును వెల్లడించుట కంగీకరింపలేదు. ఈభవనమునుగూర్చి గూడ యంతవరకును ఆమె స్వంతప్రతిక యగు న్యాయుండియా లో నైన నామె ప్రకటింపలేదు. ఈ రహస్యము తెలిగినవారు చాల కొద్దిమంది మాత్రమే కలరు. చెన్నపురిలో నున్న సభా భవనము లన్నిటిలోను యీ గోక్షేపాలు చాల శ్రేష్ఠమైనది. ఇచట నువన్యసింపిన వినబడునంత బాగుగా విజ్ఞోరియా హాలు లో గాని మరెచటను గాని వినబడదు. దీనికి చేరి ఒక విద్యార్థి నివాసగృహము (హోటెలు)ను, క్లబ్బును, గూడ నున్నవి. చెన్న పురిలో విద్యార్థికులును సంపన్నులు నగు జడ్జీలు వకీళ్లు ము న్నగు హేమాహేమీలు నివసించుచున్న మైలాపూరులోగూడ బిసెంటుగా ఒక బాలికాపాఠశాలను ఎనిమిదియేండ్లనుండి తా మొక్కడే పోషించుచున్నారు. మదనపల్లి కళాశాలకును అద్యాయ విశ్వవిద్యాలయమునకును పంచమ పాఠశాలకును బిసెంటు గారెన్నిలక్షలను వ్యయపరచినదియు నెవ్వరికిని తెలియదు. నే నె రి గి న ం త వ ర కు ఒ క్క చె న్న పు రి లో ని సంఫలకే ఆమె పదిలక్షలను వ్యయపరచెనని నేను రూఢిగా చెప్పగలను. కాశీనగరములోని నెల్లెలు హిందూకళాశాలకును విశ్వవిద్యాలయమునకును గూడ ఆమె చాల ధనమును వ్యయ పరచెను. ఈరీతిగా మనదేశమునకు పలువిధముల మహాసేవచేయు చున్న బిసెంటుగారిపట్ల మనవిధి యేమి? ఆమెను ప్రశంసించుట మాత్రమే గాదు. ఆమె ప్రశంస నంగీకరింపదు. దేశసేవయం దామెకు గల ఆసక్తిని దీక్షను మనము గుర్తించి ఆమె మార్గము ననుసరింపవలెను. లక్షలకొలది ధనము నామె ధర్మకార్యములకు వ్యయపరచుచున్నను ఆమె ధనవంతురాలు కాదని నేను తెలిపి నచో మీరు దానిని నమ్ముజాలరుగాని ఆమె ధనవంతురాలు కాదని నేను బాగుగా నెరుగుదును. ఆమెదీక్షవలన అయాచిత ముగనే పలువు రామెకు ధనమును పంపుచుందురు. అదియే ఆమెయందు గల ముఖ్యవిశేషము. శాతీయసేవకు ధనముకంటె ప్రజలసహాయమే ముఖ్యము. జనసంఖ్యకంటె జనుల సద్భావము ముఖ్యము. సద్భావముకంటె దీక్ష ముఖ్యము. ఈనెల 1 వ తేది ని బిసెంటుగారి జన్మదినోత్సవము జరిగినపుడు పలువు రామె జీవితచరిత్రమును గూర్చి సమగ్రముగా నువన్యసింపియున్నారని గాన నేడు నేను మరల వానిని గూర్చి ముచ్చటించగోరను. నేను భారతమాతప్రతిక వని ఆమె నిరంతరమును తెలుపు చుండినను భారతీయు లామె నటుల అదరింపక పోవుటయు ఆమె తమ సోదరియే యని కోరకపోవుటయు దురదృష్టమే. ఆమె పల్ల మనము గౌరవమును చూపిన చాలును. అంతకంటె ఆమె దేనిని కోరదు. అని రామస్వామయ్యగారు నుడివిరి. పిమ్మట స్మారక ఫలకము బహిరంగము కావలసినదెను.

"భారత యువజన సంఘము:- భారతీయ యు వ జ ను ల లో ఉ త్త మ భా వ ములు వికసించుటకు తగిన అవకాశములను కలి గించు నిమిత్తము ఈ భవనమును అనిబిసెంటు డి. ఎల్. గారు దానము చేసిరి. దేశభక్తితో ఆమె చేసిన దానమును ఆమె చేసిన దేశసేవను ఆచంద్రార్కము భారతీయులు స్మరించుచుండుటకు గాను బ్రట్టిలు కృతజ్ఞతతో నీ స్మారకఫలకమును నెలకొల్పిరి" అని ఆ ఫలకముపైని వ్రాయబడెను.

క్రికెట్టు లగు గుడ్లలిపోగారు

రంగూను, అక్టోబరు 7:—ఫ. ఎఫ్. గుడ్లలిపో, పి. ఎన్. ఐ. ఎస్. ఎల్. సి. గారు స్వర్గస్థులైరి. (ఆ. ప్రె.)

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాష్ట్రసభకు సాంబమూర్తిగా రథ్యతులుగా
పేర్కొనబడిరి

సీతానగరం, 6 వ అక్టోబరు 1925:— గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు సీతానగరము, గౌతమీ సత్యాగ్రహ శ్రమమునందలి దేశబంధు పతనమందరమున, ఈనెల 5 తేదిన సమావేశమయిరి. జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీ బ్రహ్మశోభుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు అధ్యక్షతవహించిరి. 20 మంది సభ్యులు హాజరైరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షుని రాజీనామా

శ్రీ శాక్తరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు తమ అధ్యక్ష పదవికి నిచ్చిన రాజీనామావిషయమై ప్రథమమున ఆలోచింపబడెను. డాక్టరుగారు ప్రస్తుత పరిస్థితులందు వారి స్థితిని సంపూర్ణముగ వివరించుచు నిట్లుపన్యసించిరి. “బొంబాయి రాజీ మొదలు కేటివరకు జరుగుచున్న రాజీవరంపరలకు నేను వ్యతిరేకుడను. కాని ఇప్పుడు పాట్నా తీర్మానములు సంపూర్ణముగ కాననసభా ప్రవేశమున కాంగ్రెసు క్రికెటచేసికొని పనిచేయవలసిన యవసరమును కలుగజేసినవి. అట్టిదానిని నా ఆత్మసాక్షికి విరుద్ధముగా నే నెన్నడు చేయజాలను. కావున రాజీనామా నిచ్చుటకంటె రెండవమార్గ మేమియులేదు. కాని నేనెన్నడు కాంగ్రెసునకు వ్యతిరేకముగ బహిష్కారప్రచారము చేయని సభ్యునిగా నెప్పుడు బలమవునాను” అంత పాట్నా తీర్మానము లపై కొంత చర్చజరిగెను.

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులగు శ్రీ నేట్రగంటి శ్రీనివాసశో నేట్రాపుగారిట్లు నుడివీరి. “కాంగ్రెసు కాననసభా ప్రవేశము నామోదించినను స్వరాజ్యపక్షమువారు రవలంబించవలసిన విధాన కార్యక్రమముల నిర్ణయించలేదు. పాట్నా తీర్మానములు చూడగా ఆవి స్పష్టముగాలేవు. కావున యీ రాజీనామా విషయము కాన్పూరు కాంగ్రెసు అసంతరము వచ్చిన రావచ్చును. కావున ప్రస్తుత మీరాజీనామా నుపసహరించు కొనవలయునని కోరుచున్నాను.”

తరువాత శ్రీ భమిపాటి సత్యనారాయణగారిట్లు పల్కిరి:—“పాట్నా తీర్మానములకు శ్రీ శోనేట్రాపుగారు చేసిన వ్యాఖ్యానము నేను ఆమోదింపజాలను. శ్రీ డాక్టరుగారికి ఆత్మసాక్షి సంబంధమైన ఆక్షేపణలు ఉండుటచే వారి రాజీనామా సంగీకరింపవలయును.”

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు, పాట్నా తీర్మానాంతరము స్వరాజ్యపక్షేతరులు కార్యనిర్వాహకవర్గములనుండి రాజీనామా నివ్వవలయునా? అనిగాంధీగారిని తాము ప్రశ్నించి నపుడు వారు అవసరములేదని తెల్పినయి, అప్పుడే రాజీనామా అవసరమనియే తన అభిప్రాయము ననియు నుడివీరి.

పిమ్మట కామోజీరావుగారును, మదూరి అన్నపూర్ణయ్యగారును డాక్టరుగారికి ఆత్మసాక్షికి వ్యతిరేకముగ నున్నప్పుడు వారి రాజీనామా తప్పక అంగీకరించవలయునని తెల్పిరి. అంత అధ్యక్షునిచే నిర్ణయపడిన క్యాబినెట్ వారితో కూడ రాజీనివ్వవలయునా లేదాయని చర్చింపబడెను. కడకు కార్యనిర్వాహక వర్గమంతయు రాజీనామా నిచ్చెను. వారి రాజీనామా అంగీకరింపబడెను. అధ్యక్షులకును కార్యదర్శులకును, కార్యనిర్వాహకవర్గమునకును వందనము లర్పింపబడెను.

అంతట అధ్యక్షుని యెన్నిక జరిగెను. శ్రీ వెన్నేటి సత్యనారాయణ, పాలకోడేటి గుర్రమూర్తిగార్లు నామములు నూచింపబడెను. వోటుకు పెట్టగా శ్రీ వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు అధిక సంఖ్యాకులచే అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనబడిరి. అప్పుడు ఇదివరలో కమిటీవారు గావించిన క్యాబినెట్టు తీర్మానమును రద్దపరుపవలెనని శ్రీఖండవిల్లి రాజారావుగారు ప్రతిపాదించిరి. ఆమోదము లేకపోవుటచే తీర్మానము వీగిపోయెను.

పిమ్మట శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు, ఒక కార్యదర్శిని, ఒకకోశాధిపతిని 7 గురు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులను నియమించుటకు అధ్యక్షుని కధికారమివ్వడమైనదని తీర్మానము నుపపాదించిరి. అది అంగీకరింపబడెను.

ఆంధ్రసభలు

శ్రీయుత మదూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి ప్రతిపాదనపై శ్రీబులుసు సాంబమూర్తిగారు ఏకగ్రీవముగా ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజాసభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ నేట్రగంటి శోనే

ట్రాపుగారి ఉపపాదనపై బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం, చెన్నాప్రగడ భానుమూర్తిగార్లు ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షులుగా నూచింపబడిరి.

పాట్నా తీర్మానము

పిమ్మట శ్రీభమిపాటి సత్యనారాయణగారు కాంగ్రెసుసభ్యత్వచందా, కాననసభాకార్యక్రమమును గూర్చిన పాట్నా తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. స్వరాజ్యపక్షమే ప్రస్తుతము గవర్నమెంటుకు సమాధానము చెప్పదగినస్థితిలో నుండుటచే మహాత్ముడు కాంగ్రెసును వారిచేతిలో పెట్టెననియు అందుచే ఆ తీర్మానమును ఆమోదింపవలయు ననియు హెచ్చరించిరి.

శ్రీనేట్రగంటి శోనేట్రాపుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

అంతట శ్రీయుత మదూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు స్వరాజ్యపార్టీ వారిద్వారా గాక స్వయముగా కాంగ్రెసును యెన్నికజేసి పాల్గొనవలెననియు తదనుగుణముగ ఏర్పాట్లను చేయవలెనని ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమును కోరుచు సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణ నుపపాదించుచు అన్నపూర్ణయ్యగారు తాము ఇంతవరకు కాననసభా ప్రవేశమునకు విరుద్ధముగా నున్నను కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము దాని సంగీకరించుట తప్పని సరి యగుచున్నదనియు వ్యక్తిగతాభిప్రాయములకంటె మాతృ సంస్థయగు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞకు గౌరవము హెచ్చుగా నొసంగవలెననియు నుడివీరి. కాన్పిలు ప్రవేశమును త్రోసివేయుటకు అవకాశము పూర్తిగా నశించినది. ఏదోవిధముగా కాంగ్రెసు దానితో అనుకూల సంబంధము పెట్టుకొను స్థితి యేర్పడినది. అట్టితరీ ప్రత్యేక పక్షముగ స్వరాజ్యపక్షముద్వారా కాన్పిలుపనినిసాగించుటకంటె స్వయముగా కార్యక్రమము నేర్పరుచుట మంచిదనిచెప్పిరి. కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకపక్షముల ప్రాధాన్యము హెచ్చు అగుటచే కాంగ్రెసు అధికారము, ప్రతిష్ఠ సన్నగిల్లుచున్నవనియు అందుచే వెంటనే స్వరాజ్య పక్షమును రద్దుచేసి కాంగ్రెసు ప్రత్యక్షముగా యెన్నికలలో పాల్గొనవలయు ననియు నుడివీరి.

శ్రీ మొసలకంటి తిరుమలరావుగారు సవరణను బలపరచిరి. శ్రీయుత గుణుపూడి కామోజీరావుగారు శోక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. కాంగ్రెసు తన నూలు కార్యక్రమమును స్వయముగా నేర్పరుచుకొని పని మాత్రము ఆఖిలభారత నూలువడుకు సంఘముద్వారా కొనసాగింప వలెనని వారి సవరణకు సారాంశము. శ్రీయుత కళా వెంకట్రాపుగారు తీర్మానమును సవరణలను కూడ ప్రతిఘటించిరి.

సాంబమూర్తిగారు

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు సవరణల రెంటిని బలపరచిరి. బలపరచుచు వారి సంగీత యుపన్యాసము కడు గంభీరముగ నున్నది. కాంగ్రెసు మాతృసీమ. వ్యక్తులు ప్రత్యేకపక్షముల పలుకుబడి యెంత అధికమైనను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞయే ప్రథమగణ్యము. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను కాంగ్రెసు సంస్థకు పట్టుకొమ్ములగు కాంగ్రెసుప్రచారకలే ఉల్లంఘించిన యెడల సామాన్యప్రజలలో కాంగ్రెసు పట్ల భక్తివిశ్వాసములు క్షీణించును. వ్యక్తిగతాభిప్రాయము రెట్లున్నను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను శిరసావహించుటయే ఉత్తమము. గాంధీ మహాత్ముడు పెట్టిన కాననసభాబహిష్కారము శ్రేష్ఠము. ఆబహిష్కారము కాననోల్లంఘనమునకు దారినీ జూపును. కాని ప్రస్తుత మట్టినాలావరణములేదు. దేశమున కాన్పిలు పని దేశములో స్థిరముగా పాదుకొనెనని మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. అట్టి సందర్భమున కాంగ్రెసు స్వయముగా జోక్యము కల్పించుకొని కాననోల్లంఘనమునకు దారీజూపు కార్యక్రమమును నియమింపవలెను. బడ్జెటుల నిరాకరించుట, పన్నులనిరాకరణము, లేక సామ్రాజనికసంరంభము అను సిద్ధాంతముపై యెన్నికల జరుపుట, లేక మద్యపాననిషేధము మున్నగు మాత్రములపై కాంగ్రెసును యెన్నికల జరుపవచ్చును. మొత్తముమీద కాననోల్లంఘనమువలననే ఆంగ్ల నిరంకుశ ప్రభుత్వము లొంగును. అదియే శరణ్యము. కాన కాంగ్రెసును కాన్పిల్లను కాననోల్లంఘనమునకే వినియోగింపవలెను అని నుడివీరి.

శ్రీ భమిపాటి సత్యనారాయణగారు పాట్నా తీర్మానమును ఉన్నది ఉన్నట్లుగానే ఆమోదింప వలెనని హెచ్చరించి ప్రతిక్షులకు సమాధానమిడిరి. వోటుకు పెట్టగా రెండు సవరణలను ఆమోదింపబడెను.

సవరించినటుల తీర్మానమును వోటుకు పెట్టగా తీర్మానము నెగ్గెను.

ఇతర తీర్మానములు

కాన్పూరు కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు పర్మింగు కమిటీవారికి అధికార మొసంగబడినది. రాష్ట్రసభకు

పూనా సేవాసదనము

గవర్నరు దర్శించి ఉపన్యసించుట

పూనా, అక్టోబరు 8:— నేటి దినమున బొంబాయి గవర్నరు సర్ వెన్సీ విల్సనుగారు భారత్ లో గూడ పూనా సేవాసదన ము నకు వచ్చి జయముగాంచి విద్యార్థినులకు బహుమానము లొసంగెను. ఆ సంస్థ చేయుచున్న పనినిగూర్చి యుపన్యసించుచు గవర్నరు టిట్లు పలికెను.

శ్రీవిద్యయు శ్రీలకు శిశువులకు నైద్యసహాయము నిచ్చుటయు హిందూదేశములో క్రొత్తగా నభివృద్ధి చేయబడినది. ముఖ్యముగా శ్రీలకొరకే యుద్దేశింపబడినదిగాన దీనిని గూర్చి శ్రీలుగూడ అత్యంతశ్రద్ధ పహించుట మిక్కిలి శుభ సూచకము. ధనవంతులను భూతదయాపరులను ఒక్క పూనాలోనేగాక బొంబాయి రాజధానియందంతటను ఈ సంస్థకు సాయ మొసంగెదరని నేను నమ్మెదను. ఏ దేశములోగాని జనసంఖ్యలో సగపాలు (స్త్రీలు పిల్లలు) వెనుకబడియుండ, అట్టి దేశము అభివృద్ధి గాంచదనుట స్పష్టము. ఏలయన మనుష్యులయొక్క నడవడి పసిలేనందు వారివారితల్లు లొసంగు శిక్షణముమీదనే ఆధారపడియున్నది. ఈ కారణముచేతనే అందరితోపాటు నేనును సేవాసదనమునకు నా చేత నైన సాయమును జేయుచున్నాను. మేముసంగెడు స్వల్పప్రాత్యహమునకే మా కొనంగబడుచున్న కృతజ్ఞతాప్రశంసలను నేనును లేడి విల్సనును మెచ్చుకొనుచున్నాము.

మీరు ఆర్థికసహాయమును బొందుటకు మిక్కిలి తగియున్నారు. ఏలనన వర్ణవిభేదములను పోటింపక శ్రీలకును శిశువులకును అన్ని తెగలవారికిని సాయము జేయుచున్నారు. ఏదో ఒక్క తెగకు మాత్రమే మీరు సాయము చేయుచుండిన యెడల సహాయము నిమిత్తమై అందరి నడుగుటకు వీలుకలుగకుండెడిది. వర్ణవిభేదములు లేని సహకారమునకు మీరు చక్కని మార్గమును చూపుచున్నారు. అందువలన నేను మిమ్మును మహాపూర్వకముగా అభినందించుచున్నాను. (ఆ. శ్రా.)

బెంగళూరువద్ద బందిపోటు

బెంగళూరు, అక్టోబరు 8:— బెంగళూరుకు కొలది దూరమున నున్న నోగ గ్రామమున బ్రాహ్మసోద్రు సైన్యములోని కొందరు పంజాబీసైన్యాలు పెద్ద బందిపోటు జరిపిరి తెలియుచున్నది. ఒక మహమ్మదీయుని యింటిలో వీరు బలవంతముగా ప్రవేశించి లోపలనున్నవారిని కొట్టి నగలను ఆస్తిని మొత్తము 4 వేల రూపాయల విలువగల వాటిని ఎత్తుకొనిపోయిరి. ఇంతవరకు 12 గురు అరెస్టు చేయబడిరి. బెంగళూరులో రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు వద్ద వీరి నుంచగా వారిలో 8 మంది తమ తప్పిదమును ఒప్పుకొనిరి. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. ముద్దాయి లందరును పోలీసువారి యధీనములో నున్నారు. ముద్దాయిలనుండి 1200 రూపాయల విలువగల ఆస్తి రాబట్టుకొనబడినది. (ఆ. ప్రె.)

తపాలాయోడలు

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:— లండనునుండి మొదటితేదిన తపాలతో బయలుదేరిన పి. అండు ఓ. మెయిలు స్టీమరు “నార్దీరా” 7 తేదిన ఉదయం 12-30 నిమిషములకు పోర్టు నెయిడువచ్చి ఆదినమే సాయంకాలము 4-30 నిమిషములకు అచ్చటినుండి వెడలిపోయెను.

బొంబాయి నుండి 6 వ తేదిన తపాలతో బయలుదేరిన ‘రాజ్యక్కు’ అనే పి. అండు ఓ. మెయిలు స్టీమరు 7 తేదీ ఉదయం 12-30 నిమిషములకు ఏడెను చేరెను. ఈ స్టీమరే మంగోలియా అనే పేరుతో సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆనాడే అచ్చటినుండి వెళ్లిపోయెను.

క్రిందటి నెల 25 వ తేదిన లండను నుండి బయలుదేరిన బి. వి. యస్. యస్. మార్కా-రా స్టీమరు 7 తేదీ యుదయమున పోర్టునెడుకు వచ్చి ఆనాడే మధ్యాహ్నమున అచ్చటినుండి వెడలిపోయెను. (ఆ. శ్రా.)

ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అధ్యక్షుని కధికారమివ్వడమైనది. అడిటు రిపోర్టు వచ్చువరకు జిల్లా సంస్థుల లెక్కల ఆలోచన నిలుపుచేయడమైనది. గవర్నరుగారికి సన్మానమును నిరాకరించినందులకు రాజమహేంద్రవర మ్యునిసిపాలిటీవారు రభసించింపబడిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నియమింపబడిన నల్లమందు విచారణ సంఘమువారికి జిల్లా ప్రజలు సహాయముచేయవలెనని హెచ్చరించుచు తీర్మానించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ఇంతలోనే మార్పున కేమివచ్చెను?

సమాధానపు బూటకము

పాట్నా నిర్ణయములు.

లజపత్తాయుగారి ఖండితాభిప్రాయములు

లాలాజపత్తాయు 'పీపిల్' పత్రిక అక్టోబరు 4 వ తేదీ సంచికయందు టిట్లు ప్రాయమున్నాయి:—

సత్యానికి పాట్నాకును బెల్గాముకును చాలమారముగలదు కాని అఖిలభారత్ కాంగ్రెసుసంఘము చిత్రముగ నట్టే చేరునకువచ్చెను. చేరువకు దెచ్చులేమి, దూరముననుది లేకుండ ధ్వంసము చేసెను. పాట్నాకు బోక పోయినను బెల్గాముకు బోతిని. రెండుచోట్లను గూడ బూటకపు సమాధానములు లేనిపోనివి తెచ్చిపెట్టుకొనుటలు గమనింపవచ్చును. బెల్గాములో స్వరాజ్య పక్షమువారు రందరును ఒక్క జట్టుగ నూలుచందా యిష్టములేదనిరి. సాధ్యముగాననిరి. ఆచరణీయము గాననిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు నూలుచందాను వీలైనవరకు పరిశీలించి చూచెదమని బద్ధులై యున్నను పీరిని శ్రోత్రియపక్షమువారు రేపూత్రమున నమ్మలేదు. రెండు పక్షములను విభేదము బాగానే కనిపించుచున్నది యుండెను. భేదముబాగా ఉండెను. ఒకరన్న నొకరికి సరిపడకుండెను. అట్లెనను యేదో అతుకలమారి సమాధానమున కుభయపక్షముల చూరును సమ్మతుల నిచ్చిరి. ఇందువలన అన్యోన్యసంబంధము కుదురు రదని యభయాలకును దెలియును. ఈసమాధానమును గట్టిగ నమ్మిన దొక్క గాంధీజీమాత్రమే. ఇంతే గాక యావిభానము పనిజేయదనియు, దృఢముగ లేదనియు చెప్పవచ్చిన వారిని గేలి చేసిరి. తొమ్మిది నెలలాయెనో లేదో అప్పుడే ఉభయపక్షములను యాపరీక్ష అపజయము గాంచెననియు, దేశము దాని నంగీకరింపజాలదనియు, దానిని ప్రవేశబెట్టుటవలన కాంగ్రెసు యొక్క బలమును ప్రాముఖ్యమును తగ్గిపోయి శల్యమాత్రా వశిష్టమైయుండెననియు ఒప్పుకొనుచున్నారు. ఒక శ్రోత్రియ పక్ష ప్రముఖుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వామి ద్రోహముజేసి రని బహిరంగముగ చాటెను. పాట్నాలో గూడ నుభయపక్షములకును విభేదము యెప్పటివలె నెక్కువగానే యుండెనని సగ్గురు మంగళశింఖ దెల్పుచున్నారు. ఇవటగూడ మరల ప్రజలు సమాధానము జరుగునని నమ్మకములేకపోయినను దానికి వోటు జేయుటను గండ్లిమి. స్వరాజ్యపక్షమువారు చందా తీర్మానములో ఖద్దరు భాగ మిష్టములేదని స్పష్టముగ చెల్లిరి. ఇకను శ్రోత్రియపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమునకు సమాధానమున్న నమ్మకములేదను భావముతోనుండిరి. మరల నిక్కడ అతుకల మారి ఫనియే జరిగెను. మరల నిచటగూడ దానిని నమ్మనది గాంధీజీ యొక్కడే. ఆయన దివ్య ప్రభంజక విగ్రహ మంతిమం దిలో తనయొక్కని విశ్వాసముతో సాహసించి పనిజేయుట యెట్టిదియో ప్రతిపాదు నూహింపవచ్చును. ఇట్టి విశ్వాసము రిజముగ ప్రకంపిస్తూ మైయున్నది. కాని సత్యమేమియో పరిగ్రహించి మాత్ర మా విశ్వాస మేర్పడలేదు.

కాంగ్రెసు - నాటకము

నూలు చందా అహమ్మదాబాదులో పుట్టెను. ఆపుట్టుటకు చాల వేదనబడెను. అహమ్మదాబాదునుండి బెల్గాముకు కాట్లవీరికి రెక్కలు తెగిచేరెను. అహమ్మదాబాదులో మహాత్ముడు కాంగ్రెసు నిర్మాణమునందు మార్పును యెప్పుడో ఆరు నెలలనాటికి కాంగ్రెసు సభలో ధృవపరుతు రన్న అంతవరకు వేచియుండ జాలమని ఒత్తిడి జేసిరి. అందుచేత శ్రోత్రియపక్షమువారు కీ|| శే|| దేశబంధున్ము, పండిత మోతీలాల్ ప్రసాద్ దెచ్చిన న్యాయమాత్రోచితాధిక్షేపమును త్రోసివేసిరి. పదునైదు మాసములలో న్యాయశిక్ష గాంచిన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ మనస్సునకు న్యాయవిరుద్ధముగ దోచిన విషయములు దేశముయొక్క రాజకీయాభివృద్ధికి అవసరమును, న్యాయసమ్మతమును, క్రమము నయ్యెను. పాట్నాలో మరల నీన్యాయమునకు సంబంధించిన ఆక్షేపా త్రోసివేయబడెను. కాని యీసారి యిందుల కుభయపక్షములకు కలసి పోటుజేసెను. దేశముయొక్క తేమమునకవసరమని తోచినపుడుగాని, అత్యంతావసరము గల్గెననిగాని తోచినయెడల అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమే కాంగ్రెసు నిర్మాణమును మార్చవచ్చునని ప్రకటితమయ్యెను. ఇకమీద భారతశాసనసభ యందు అధికారపక్షమువారు ప్రజాభిప్రాయమును లెక్కచేయుట లేదని చేయు ఆక్షేపముకు బలములేకుండ పోవును. విజ్ఞులు అనగా అధికారమునందున్నవారు అధికారసంస్థలయందున్న

దున్నను జాతీయసంస్థలయందున్నను తన్నిర్మాణములకు బానిసలుగ నుండరు. భేదమేమనగా ఒకచోట మద్దతునులు, శర్యులు బట్టులగుదురు. మరి యొక చోట మోతీలాలులు, అయ్యంగారులు బట్టులగుదురు. ఒకదానియందు లా. ఆర్డరుల సంరక్షించుట కట్లు జేసితిమిందురు మరి యొక చోట పరిస్థితులు మారి అవసర మేర్పడెనని ఉన్న నిర్మాణమును మార్చి జరుగవలసి న కర్తృకాండనంతను త్రోసి పుచ్చెదరు. అవసరమనగానే న్యాయములేదు. గీయములేదు. బెల్గాములో తొమ్మిది నెలలక్రింద హడావిడిగ సంగీకరింపబడి ప్రవేశబెట్టినది యికను మూడు మాసములు స్వరాజ్యపక్షమువారు చేయు స్వాతంత్ర్య సంరంభమునకు హాని కలుగకుండ పనిజేయనటుల దేశనాయకులు తీర్మానించిరి. అందుకని నూరుమంది నాయకులు లేదా నూటొక్కమందిగలసి కూడి యిష్టము వచ్చినటుల కాంగ్రెసు నిర్మాణమును మార్చి వేసిరి. ఇందువలన వారు బహు చెడ్డ ఆచారమును దోషదీసిరి. ఇక మీద బహిరంగముగ కాంగ్రెసులో నానాదేశాగత ప్రతినిధుల యంగీకారముతో గావించిన నిర్ణయములను తత్కార్యనిర్వాహక సంఘమున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము యిష్టము వచ్చినపుడు మార్చవచ్చునని జేసినది. అత్యవసరము యేర్పడిన దని యిచ్చుచేసిన చాలును. ఇట్లు జరుగునపుడు కాంగ్రెసును యిక మీద వట్టి నాటకము బూటకము వినోదమని గాక మరేమనవలయును. 1920 కి పూర్వ మట్లే యుండెను. ఇప్పుడు మరల నట్లేయైనది. ఇంత హడావిడి జేసి, త్యాగముజేసి పాట్నాజీ చివరకు మనముజేయగల్గిన యభివృద్ధి యియ్యదిగదా!

నేను జెప్పదలచినది స్పష్టముగజెప్పెదను. నాకు నూలు చందాను బెల్గాములో నెంతయిష్టములేదో యిప్పటికి నట్లే యున్నాను, అందుచేత యామార్పు సిద్ధాంతరీత్యా నాకంగీకారమైనదే. కాంగ్రెసుసభల సమయములందు ఖద్దరునుధరింప వలెననియున్న నిబంధన బెల్గామునా డెంత బూటకముగ గాన్పించెనో యిప్పుడును అట్లేయున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారికి దానియందు నమ్మకములేదు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారి దైనది. అందుచేత బహుశః కాన్పూరులో దీనిని తువముట్టింపవచ్చును. లేదా అవసరమైనయెడల కాన్పూరుసభకు మందో తరువాతనో పరియొక అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిపి కావలసినపని జేసెదరు. వహాత్ముడు సర్వమును అర్పణజేయుట యందు నమ్మకముగలవాడు యీ ఒక్కవిషయమున యెందుకు లొంగలేదో ఆశ్చర్యముగ నున్నది.

స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయభినందనములు. శ్రోత్రియ పక్షమువారు వారి కేముని యేదోవిధముగ మనస్సు గురుచ్చుకొని స్వరాజ్యపక్షమువారిని నమ్ముచేత మోసపోయిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు జేసిన దేమియులేదు. ఆశ్రోత్రియపక్షమువారియెడల నాస్మానుభూతి దెల్పుచున్నాను.

మరే:—

[లాలాజీ క్రింద ఒక ముక్కయందు టిట్లు వ్రాసిరి:—పాట్నా తీర్మానములను కాంగ్రెసు అధికారులు ప్రచురించిన దానిని జూడ అవసరమువచ్చి యేమియు బడనటుల గాన్పించుచున్నది. తీర్మానములో (ఎ) క్లాజు కాంగ్రెసులో చాలమంది ఒకపక్షమువారు నూలుచందాను మార్చవలెనని కోరుటచేత గావించబడెను. ఇంతేగాక ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సభ్యత్వావ్రతన యొక్కవ జేయలేనను అభిప్రాయము వ్యాప్తమై యుండుట చేత నట్లు జేయబడెను. స్వరాజ్యపక్షమును గూర్చి ఆ తీర్మానము గావించుటకును కారణము ప్రస్తుతము పరిస్థితులు మారినదానిమీద గాంధీ-దాసు-నెహ్రూ ఒకంబుకేవలన సేర్పడియున్న నిరోధములపై నిలచి యుండురానిది తెలుపరి జరిగిన విషయములబట్టి గాన్పించుచుండెను. కాబట్టి యిటువంటి కారణములను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములో సభకసంఖ్యాకులు దెలుపగల్గినయెడల వారిష్టము వచ్చినటుల నిర్మాణమును మార్చవచ్చును. అవసరమైనయెడల సర్వకాలమును వారికి మెజారిటీ యుండునటుల నిర్మాణమును వృద్ధిజేయవచ్చును.]

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రను సేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములు కాగలవు. వికారము పైత్యములేదు. నేపాళము చేర్చబడలేదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

బొంబాయి మిల్లుల యజమానుల

సంఘము

గవర్నరుతో సంప్రతిచుట

పర్యవసానము బహురహస్యముగ నుంచబడెను

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—బొంబాయి కార్మిక సమ్మెనుగురించి మిల్లు యజమానులసంఘముతో సప్రతిచుటకు గవర్నరు సంఘ కార్యనిర్వాహకులకు పునహానుడి తంతి నంచెను. గవర్నరు తంతిప్రకారముగ యంత్రాలయాధికారుల సంఘముయొక్క డిప్యూటీ ఛేరుమేను కార్యదర్శి దొరతనముతో సప్రతిచుటకు పునహా వెడలి నేడు తిరిగివచ్చెను. సప్రతి చింతయొక్క పర్యవసానము బహు గుప్తముగ నుంచబడెను కాని గవర్నరుగారితో సప్రతిచుటకు కొలదిదినములలో కార్మికల డిప్యూటీ ఛేరుమేనుయై యంత్రాలయాధికారుల అభిప్రాయమును దెలిసికొనుటకు గవర్నరుగారు గోరిరసమాత్రము దెలుపబడెను.

బొంబాయి స్టాకు ఎక్స్‌స్పెంజి

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—స్టాకు ఎక్స్‌స్పెంజి సంస్కరించుటకు బొంబాయి యంత్రముల యజమానుల సంఘమునకును, భారతవాణిజ్యసంఘమునకును చిత్తుచట్టును దొరతన మంచెను. మెజారిటీరీపోర్టు కనుగుణముగ ఈసంఘములు నుముఖతను జూపుచున్నవి. అధికముగ దొరతనముయొక్క అధికారమును యెంచుటకు సంఘము లంగీకరింప జాలవు.

సరోజిని నాయుడుగారి సహకారప్రశంస

బొంబాయి, అక్టోబరు 8:—నిన్నరాత్రి సహకారముపై శ్రీమతి సరోజినిదేవి ప్రసంగించెను. తాను సహజముగ రాజకీయ ఆందోళనపరురాలు కాననియు, ఓధిలేక తాను దేశసౌభాగ్యముకొరకు ఆందోళనయందు బాల్గొన వచ్చెననియు, శ్రీమతి నుడిచెను. కాబట్టి సంకుచితముగ భారతీయసంబంధమును గాని ప్రాపంచికరాజకీయములను గురించిగాని తాను ప్రసంగించననెను. వ్యక్తిగాని, సంఘముగాని, జాతిగాని, సహకారము అవలంబించ కుండ అభివృద్ధి నొందజాలదు. భ్రాతృత్వమును, ప్రేమను, దయను లేకపోవుటచే బద్ధదేవుడు, ఏనుక్రిస్తు, మహామృదుప్రపక్త మొదలగు వారి చిచ్చిన ప్రేమసందేశమునకు బదులుగ నీడింపబడిరి. భురదృష్టవంతులగు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయ సోదరులబాధ నివారణకొర కెల్లరును భగవంతుని బ్రార్థించవలయు నని ఆమె ఉద్ఘోషించెను. (అ. ప్రె)

అనంతపురము డివిజన్లు ఆదిమాండ్రమహాదేవసభ

ధర్మవరము, 8 వ అక్టోబరు—ఈ నెల ౧2-౧౩ లేదులలో వైమహాసభ అనంతపురమున జరుపబడును. హైదరాబాదు వాస్తవ్యులగు మ|| రా|| శ్రీ ఎమ్. వి. భాగ్యరెడ్డి వర్మగారు సభాధిపత్యమువహింపగలవలెనంగీకరించియున్నారు. వారీనెల ౧౬ వ తేదీ సాయంకాలము హైదరాబాదునుండి పవిత్రపంచకముతో బయలుదేరెదరు. దీనబంధు సంపాదకులగు బ్రహ్మశ్రీ వేమూరి రాంజీరావుగారుగూడ సభకురా ననుగ్రహించిరి. ఏబూరివాస్తవ్యులగు మ|| రా|| శ్రీ నరాలసెట్టి దేవేంద్రుడుగారు, కుసుమ ధర్మన్నగారు, రాయడు గంగయ్యగారు మున్నగు నాదిమాండ్ర నాయకులగు బ్రత్యేకాహ్వానము లంపబడినవి. వహాజనుల పెక్కెండ్రు రానున్నారు. సోదరులెల్లరు విచ్చేసి సభ జయవంతముగ జరుగుటకు దోడ్పడ వేడుచున్నాము. చిత్తరింపుడు. నీరిసి-ఆంజనేయులు

ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

7-10-25 ది సాయంత్రము 2 గంటలకు ఒంగోలు తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు జరుగబడినవి. మరారా. శ్రీ 1. వరదా శ్రీరాములనాయుడుగారు 2. నర్రా శ్రీరాములగారును ప్రెసిడెంటుపదవి కభ్యర్థులుగా నిలిచిరి అందులో వరదా శ్రీరాములనాయుడుగారు జగ్జిమపార్టీవారు నర్రా శ్రీరాములగారు కమ్మపక్షమునకు జెందినవారు అభ్యర్థులుగా నిలవలసిన మరొకొందరు ప్రముఖులు ఏ కారణముననో గాని విడిచినవారుకారు. ఓటువేయబడెను. వరదా శ్రీరాములనాయుడుగారికి 8 వోట్లును, నర్రా శ్రీరాములగారికి 5 వోట్లును వచ్చినవి. అందుచేత వరదా శ్రీరాములనాయుడుగారే ప్రెసిడెంటు పదవికి జయప్రదముగా కరతాళధ్వనులతో నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు పుష్పమాలాలంకృతులై పురమరాజుభింబం హెటారులో వారిస్వగృహమునకు జయప్రదముగా తీసికొనిపోవడిరి. ఈమరి సుబ్రహ్మణ్యము

వృత్తాంతలేఖలు

భీమునిపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీసరస్వతీ సమాజ వార్షికోత్సవము

ఈపురమున వర్షాసృష్టి సమాజవార్షికోత్సవము 4-10-25 వ తేది సాయంకాలము 4½ గంటలకు పురపాలక కార్యాలయమున మహావైభవముగా జరుపబడెను. ఆసభకు ముఖ్య అధ్యక్షులు సా.రా.శ్రీ సారధి శ్రీరామలనాయకగారు (విశాఖపట్టణము హార్బరు ఆఫీసు మేనేజరు) ఆగ్రాసనాధి పత్యము జహించిరి. సభాకార్యక్రమము ద్వైవిధ్యములతోడను స్వాగత కీర్తనములతోడను ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట మాపురపాలకసంఘ కార్యదర్శి మహారాజశ్రీ కోటగున్నయ్య శ్రీశ్రీగారు సమాజ చరిత్రమును జదువుచు స్థాపించినది మొదలు నేటివఱకు సమాజమునకు గల కష్టములను శ్రీ బొబ్బిలిమహారాజావారి సహాయమును రావుసాహెబు ముఖ్య శ్రీ చిలకా సంచీవరావు నాయకగారి పునరుద్ధారణమును తెలియజేసిరి.

సభాధ్యక్షులు సమాజాభివృద్ధికై తమచే నైనంత సాహాయము చేసెదమని యభయమిచ్చుచు సమాజ కార్యదర్శిగారి నిరంతరకృషిని గొనియాడెరి. తదనంతరము పురపాలక పాతశాల బాలికలు సాటలుపాడి సభ్యుల రంజితంబుజేసిరి. వారికి బహుమతులు పంచిపెట్టబడెను.

సభానంతరము సమాజ సభ్యులు కొన్ని నాటకములలోని రంగమలను బ్రదర్శించిరి. అంగమున "బిల్లె" యను దెనుగున "పిరబొబ్బిలి"ని రంగారాయస్థానరంగమును బ్రదర్శించిరి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ సంఘము

నెల్లూరు, అక్టోబరు 7:— ఈవత్సరము మ్యూనిసిపల్ బిల్లుకలెక్టరు పన్ను క్రింద 500/- రూపాయలు వసూలుచేసి, సంఘమువారికి చెల్లించకయే స్వయముగ సుపయోగించిన విషయము గూర్చి చలయ రికార్డులను తనిఖీచేసి తగు సిఫారసులను చేయుటకై యొక ఉపసంఘమును నియమింపవలయునను తీర్మానమును ఈనెల 10 తేది జరుగనున్న మునిసిపల్ సంఘసభయందు పాఠించిపడవలచి కాంగ్రెసు పార్టీవారసు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు చేర్మేకగారికి నోటీసుపంపగా నట్టి తీర్మానమును ఉపపాదించుటకు పీలులేదనియు ఛేర్మేకగారికి సర్వాధికారము కలదనియు తెలుపుచు నేటిదినము ఛేర్మేకగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్

ఈయూనియన్ వారు ప్రతి సంవత్సరమువలెనే ఈ సారి కూడ నవరాత్రుత్సవములు జరిపించిరి. నెప్టంబరు తేది 20 అధ్యక్షులు శ్రీమూక మాడభూషి నరసింహాచార్యులు (వకీలు) గారును, విజయ దళమినాడు శ్రీయుత సీల మలకొండయ్య (వకీలు) గారును, తేది 29 మ-రాశ్రీ విస్సా రాజగోపాల్ (వకీలు) గారును పురపంచరమున మొంబర్లకు విందు గావించిరి. ఈ మూడు దినములను, పురమందిరమున గొన్నాళ్లుగా బయస్కోపు ప్రదర్శనములు చూపుచున్న యేలూరు శ్రీ కృష్ణ సినీమా కంపెనీవారు తమ బయస్కోపులోని కొన్ని చిన్న చిన్న సీనులు చూపిరి. మూడవనాడు బాలికలలో సంగీత పరీక్ష యేర్పాటు చేసి బహుమతులు యివ్వబడినవి.

ఆంధ్రసభ

నవరాత్రుత్సవముల కంగముగా అధ్యక్షులు శ్రీతూములూరు శివరామయ్యగారు సభ్యులను, తమమిత్రులు కొందఱును సభాభవనమున తే 30 ది సాయంకాలము విందుగావించిరి. ఒకగానసభయు జరిగినది. బ్రహ్మశ్రీ దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు కొన్ని వారములుగా ఈసభలో శాంతతలము నాధారము చేసికొని కొన్ని ఉపన్యాసము లొసంగుచున్నారని తెలియచున్నది.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

దేవాదాయముల చట్టము

దేవాదాయముల సంఘాధ్యక్షు లగు శ్రీయుత సదాశివయ్యగారు గతవారమున మాపట్టణమునకు విచ్చేసి మాపురమందిరమున మూడు దినములు దివ్యజ్ఞాన సమాజముతరపున తియసాఫీ కల్ ఉపన్యాసము లొసంగిరి. శ్రీకృష్ణమందిరములో శ్రీలకు ప్రత్యేకముగ ఉపన్యసించిరి. ది 1-10-25 తేదీని శ్రీయుత బిసెంటమ్మగారి జన్మదినముహూర్తమును జరిపిరి.

చంగయ్యపంతులుగారు

దేవాదాయముల సంఘసభ్యులగు ఎమ్. చంగయ్యపంతులుగారు మాడవ తాళిఖన మాపట్టణమునచ్చి శ్రీయుత కొంపల్లి కోటిలింగం పంతులుగారి ఇంటిలో దేవాలయములకు సంబంధించిన కొన్ని కేసులు విచారించిరి. శ్రీ కోటప్పకొండ దేవస్థాన ధర్మకర్తలగు శ్రీ నరసారావుపేట జమీందారుగారిపై రాజుపాలెం కాపురస్థుడు కిలారు బొల్లయ్యపెట్టిన పెటిషను విచారణలో శ్రీ రాజుగారి కోరికమీద విచారణ నిమిత్తమై రి నవంబరు తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

ఇచట లోకబంధు హాలులో 4-10-25 తేదీని నాన్ గెజెట్ ఆఫీసరు తరపున ఒక మీటింగు జరుపబడెను. శ్రీయుత టి. ఎస్. లక్ష్మణరావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

హుజూరు శిరస్తదారు శ్రీయుత భుజంగరావుపంతులుగారు, రామకోటిశ్వర పంతులుగారు, తిరుమలరావునాయకుగారు మొదలగువారు వచ్చిరి. ఈజిల్లలో యీసంఘము స్థాపించుటకొరకై వద్రాసునుంచి శ్రీయుత ఎమ్. ఎస్. సుందరేశ్వర అయ్యగారు ప్రత్యేకముగా వద్రాసు అసోసియేషన్ తరపున వచ్చిరి. వారు రెండు ఘంటలు గంభీరోపన్యాస మిచ్చిరి. వారు స్థాపించిన 'మ్యూటియల్ ఫన్డ్ స్కీము' గురించి విశదముగా బోధించిరి. కొన్ని ఉదాహరణలుకూడ నెలవిచ్చిరి. ఒక అసోసియేషను ఇక్కడకూడ స్థాపించిరి.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

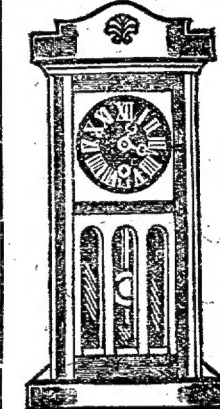
సబ్ కోర్టుల జ్యూరిస్ డిక్ట

ఈ జిల్లాలోని సబ్ కోర్టుల జ్యూరిస్ డిక్టను మరల మార్చినట్లు తెలియచున్నది. ఇది 15 వ తేదీనుండి అమలునకు వచ్చును. కాకినాడ సబ్ కోర్టునకు కాకినాడ, పెద్దాపురము మున్సిఫుల జ్యూరిస్ డిక్టనుమీదను, రాజమండ్రి సబ్ కోర్టునకు రాజమండ్రి ప్రెసిసిపల్ అడివనల్ మున్సిఫులమీదను రామచంద్రపురం మున్సిఫులమీదను, అమలాపురం సబ్ కోర్టునకు అమలాపురం, రాజోలు మున్సిఫులమీదను, ఒరిజనులు అప్పెలేటు జూరిస్ డిక్టనుమీదను ఇందునుబట్టి కాకినాడ సబ్ కోర్టునకు గొల్లల మామిడాడ, యండమూరుపిక్కాం పొయి రాజమండ్రి సబ్ కోర్టునకు నందినవి.

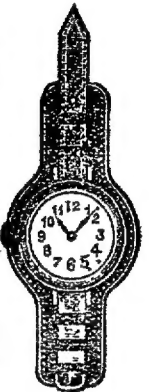
తునిలో తుని పిరాపురం డివిజనులకు ఒక మునసబు కోర్టు పెట్టుటకు ఆలోచనలోనున్నట్లు కన్పించుచున్నది

Special for "ANDHRA PATRIKA" Publishers only.

As a special clearance sale we are giving away our world renowned Modern regulator wall

clock with 18 cart Rolled Gold wrist watch with full leather wrist for Rs 10/-

This offer is limited. If required separately we give our Modern regulator Rs. 5/-.

18 cart Rolled Gold wrist watch Rs. 7/-

Write to: CAPTAIN WATCH Coy., P. B. No. 265, MADRAS.

మోసపోకుడు 1924 సం॥ జరిగిన పరీక్షింపుడు

Wemby Exhibition లోపతకంపొందిన-

THE PURE SWADESHI SILK WEAVING Co.

ధర్మవరం పట్టు

జరిచిర్ల- ధరలకు, ఇతర వర్తకులవద్ద, ఏజంటువద్ద దొరకు

ధరలకును, భేదము కనుగొనుడు.

వృథా చీర 1కి 7 లేక 8 రూపాయలవంతున జాస్తి డబ్బు నష్టపడవద్దండి.

సాదాచీరలు	రూ	అ	పై
1. అన్నిరంగులలోను రకంవారి సాదాచీరలు 18 మూర పొడవు 48 వెడల్పుగలిగిన చీరలుక్రయం
తులం 1-కి	0	10	0
2. రకం వారి ముక్కాలు చీరలు (కిరిగెలు) తూకం 48 తులములకు క్రయం	30	0	0
3. పట్టు పంచెలు, శెల్లాలు, మగటములు వస్త్రములు క్రయం తులం 1-కి	0	10	6
4. సాదారకంవారి రవికేలు ధర 1-కి	2	8	0
5. అన్నిరంగులలోను రకం వారి చీరలకు అంచులో జరి రుద్రాక్షి పేటుగాని పంకి పేటుగాని
వేసిచిట్టాకొంగువేసిన క్రయం 1 కి	60	0	0
6. బేలుచీరలు అనగా ఒక కొంగులో జరిబేలు వేసిన క్రయం 1 కి	90	0	0
7. జరికొట్టడి బేలుచీరలు క్రయం	115	0	0
8. రెట్టంచు జరిచీరలు అనగా అంచు 6" అంగుళములు ఒక్కొక్క అంచు పది రుద్రాక్షులు
గాని పది పంకిపేటు గాని వేసినచో క్రయం	180	0	0
9. కరాచి నమునాక్లావరు పేటుచీర క్రయం	75	0	0

ప ర త్న లు:—

1. మాదగ్గర ప్రాతచీరలు వుండవు.
2. ప్రతిచీరయు మీరు కోరుప్రకారం తయారుచేసే పంపగలము.
3. ఆర్డరుతో సహా నూటికి 30 వంతున అడ్వాన్సు పంపవలెను.
4. అడ్వాన్సు లేని ఆర్డరు అంగీకరించము.
5. మేము పంపునరకు యిష్టములేనంతట వాపసు తీసుకోబడును. వేరేనేని యివ్వబడును.
6. గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులకు OPen Delivery. యివ్వబడును.

కావలసినవారు తక్షణం ఆర్డరు పంపండి.

దివ్యార్ స్వదేశి శిల్పు- వీవింగు కంపెనీ,

పోస్టు ధర్మవరం, (అనంతపురం జిల్లా) డి. ఆర్. నారాయణస్వామి ప్రొప్రయిటర్.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం అక్టోబరు 9-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెసాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
సెల్లారివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0	18 0 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	154 0 0	155 0 0
సెయ్యి ను 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1-కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0	56 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 125 మొదలు 120 0 0		
అముడము బా 1-కి ,,	112 0 0	118 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	100 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1-కి ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,50	
కాళహ స్తిపాయకట్టు ,, ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0	38 0 0
చదరగ ,,	28 0 0	36 0 0
రత్తండు ,,	38 0 0	45 0 0

6. లోహములు

సెండి 100 కులంకి ,,	72 0 0	75 0 0
బంగారము, కులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి ,,	18 5 8	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	256 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	282 0 0	288 0 0
అస్కాచక్కర 226 పా గలవి	80 0 0	80 4 0

7. దూది

బోండావెన్నబారున 1-కి రు	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెటె 1-కి ,,	7 0 0	
మధుర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెటె 1-కి ,,	4 12 0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెటె 1-కి ,,	7 4 0	
కూళయెనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
పద్మాక్ష నెం 24 $\frac{1}{2}$,,	9 12 0	
14 $\frac{1}{2}$ క్విలక్ పక్ష ,,	7 4 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీకె ,,	9 4 0	
నెం 22 ,, ,,	9 12 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ బెన్ని పర్కెసు ,,	8 0 0	
నెం 14 $\frac{1}{2}$,, ,,	8 4 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ అల్లెస్సు ,,	7 2 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ కోయిలపట్టి ,,	7 8 0	
నెం 22 $\frac{1}{2}$ రంగవిలాస ,,	9 8 0	
నెం 14 $\frac{1}{2}$ రాధాకృష్ణుడు ,,	7 4 0	
నెం 12 $\frac{1}{2}$ సాండుబెరి ,,	7 10 0	

నోటీసు

చెన్నపురి వైద్యబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా బాక్సిటోను బ్రాంచియందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి. ఏ. ఎం. బి. & సి. ఎమ్. బి.ఎ.గర్లగారి సలహాను ఆదివారములందు తప్ప తరచుచేసెదములందు ప్రతిరోజు సాయం త్రమ 7 గంటలండి 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును. మేనేజరు: ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీలిమిటెడ్, 19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

గొప్ప సంవత్సరాది పండుగలు లక్ష్మీపూజ, దీపావళి

సమీపించుచున్నవి. అట్టి శుభసమయములను పూర్వ కాలమున బుద్ధివంతులైన స్త్రీ పురుషులు వారి తలలను శుభ్రము గాను, చల్లగాను నుంచుకొనుటకు మనోహరమైన, నుంచి నువా సవగలిగిన, అప్పట్లమైన తలనూనెలను వాడుచుండినట్లు చరిత్ర వలన తెలియుచున్నది. వీలనగా ఈ నూనెలయందుగల మనోహరమైన వాసన వారు ఎచ్చటికిపోయినను వారిదుట్టునుండు గాలి పరిశుద్ధముగాను, ఆనందముగాను యుండును. అది తక్షణమే మనస్సును మృగినములేకచేసి, చురుకుదనమును గలిగించును. శుభకార్యములందు అట్టి పరిశుద్ధమైన మనస్సు యుండవలెనని ఆ బుద్ధివంతులైన స్త్రీ పురుషులకు తెలియును.

పూర్వకాలముందు బుద్ధివంతులైన స్త్రీ పురుషులు ఆనలం భించు చుండిన పద్ధతులయందు మీకు అభిలాష యున్నచో మీరు కష్టపడి గడించిన పామ్మును ప్రస్తుతము బజారులో విరి విగానున్నట్టియు, చాకమైనట్టియు, తక్కువరక మైనట్టియు, ఉపయోగించ నట్టియు, ఒకదాని వాడిన తప్పకతలనొప్పి గలుగు నట్టి తలనూనెలను కొని మీడబ్బును వృధాచేయక.

సుప్రసిద్ధ మైనట్టియు, మిక్కిలి పురమామిగా చేయబడి నట్టి కామినియా తలనూనెను (రిజిస్టరు చేయబడినది) మాత్రమేవాడుడు.

దూరప్రదేశములోనున్న మీ గ్రామవాసికిగూడ కామినియా తలనూనెనుగొనించి బాగుగా తెలియును.

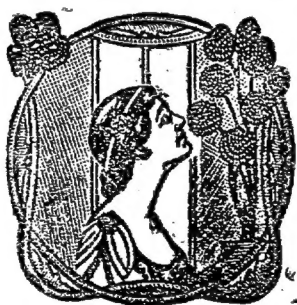
కామినియా తలనూనె ధరలు

బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0	వి. పి. ఖర్చు అ 0-6-0	ప్రత్యేకము
బుడ్డి 3 కి ,, రు 2-10-0	వి. పి. ఖర్చు అ 0-12-0	"
బుడ్డి 12 కి ,, రు 9-8-0	వి. పి. ఖర్చు అ 2-4-0	"

చేతిరుమా లకు శ్రేష్ఠతరమైన అత్తరు.

ఓటో-దిల్ బహారు (రిజిస్టరు చేయబడినది)

మనోహరమైన సువాసనగలిగినట్టియు, దీర్ఘ కాలమువరకు సువాసన పోయియుండునట్టి ఈ అత్తరును కొన్ని మక్కలుమాత్రమే చేతిరుమాలపై చల్లిన ఒక మనోహరమైన పూలతోటలోనుండునంత ఆనందము గలిగించును. అలాగే హాల్, స్మిరిట్ మొదలగునవి యిందులో చేరవు. అయితే మంచినువాసనగల కొన్ని ప్రత్యేక పువ్వుములనుండి యిది తయారుచేయబడుచున్నది. ఇది అందరిచే ఆమోదించబడినది. ధనవంతులు, బీదలు, మొదలగువారి అంతస్తులకు తగినధరలోనే యున్నది.

ఓటోదిల్ బహారు ధరలు

పెద్దబుడ్డి 1 కి ధర రు 2	వి. పి. ఖర్చు అ 6	ప్రత్యేకము
మధ్యరకము బుడ్డి 1 కి ,, అ 12	"	"
చిన్నబుడ్డి ,, ,, అ 8	"	"

వీటిని వాడి దేశరా మహాత్మ్యవచనములు ఆనందముగా గడపుటకు మరవకుడు.

“కామినియా తలనూనె” ఓటోదిల్ బహారు ప్రతిపట్లము, గ్రామమునందు సుప్రసిద్ధులై వ్యాపారస్థులచే విక్రయించబడుచున్నవి. మీకు సమీపమున దీనిని విక్రయించువారు లేనప్పుడు అర్ధరును నేరుగా మాకే ఈదిగువవిలాసమునకు పంపుడు. అయితే మీరు మిష్టలములందుండు వర్తకములవద్ద కొనునప్పుడు అనేక మోసగాండు యంతకంతును “చాక్, మేలు” అనిచెప్పి యితర తక్కువరకములు యిచ్చిన పుచ్చుకొనకుడు. వీలనగా వారికి అందలో లాభమెక్కువగలదు. మీరు అట్టివారయి కలచే మోసపోక శ్రేష్ఠమైన “కామినియాతలనూనె” ఓటోదిల్ బహారు దీని ప్రథమప్ర్యాకింగుతో సహా పట్టుదలతో తీసుకొనవలెను.

ది ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, మాన్యుఫాక్చరీంగు

కెమిస్టులు, డ్రగ్గిస్టులు, జుమ్మామశీదు, బొంబాయి, మద్రాసునందు ఈ దిగువతెలుపబడిన వారి వద్ద దొరకును. జె. ఎం. నెట్ 260, చైనాజబారు రోడ్డు.

మ్యాంకంపెనీ, 6 బందరుపిథి, ఏ. బి. ప్యారక్ 54 బందరుపిథి,

వైరెక్సు | మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

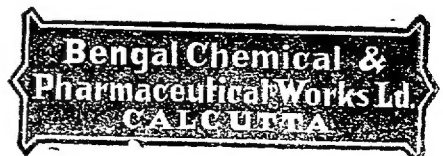
ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆ గృహమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కిపెట్టుటకు వీలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

Powell's Extract of Golden

(4321) పవలుగారి అమృతమైన గెనో
నెగరోగమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఈంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర
పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నస్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి
మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.
గుణము:—6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందొడు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0.
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0.
మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lanington Road, BOMBAY

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ
మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నిత
ముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము
గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి
నట్లే మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్
మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొర
కును.

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే
లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును.

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన శేష్యాము
ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. శ్రోత్రరక్తమును పుట్టించి
మనోయుల్లాసము గలిగింపను. దానిమైన ఆకలిపుట్టించి
కాయసిద్ధి చేయును. అతీర్ణపైత్యరోగములను, సర్వమేహము
లను, సెగ, సవాయి దుర్బలములు, రసపట్టు, వీర్యనష్టములను
కలుగు సర్వవ్యాధులను, తుయ, శ్వాస, శ్లేష్మ రోగము
లను, పదివిధముల మూలశంకలు నశింపజేయును. కులాసాగ
కాలవిరోచనము చేయించును. శ్రీల శ్వేత రక్త క్షయములు
ప్రదర్శరోగములనున్న సర్వబహిష్కారుగృహులను అద్భుతముగా
కుదుర్చును. ఇది మెదడుననుసరించియుండు సర్వవ్యాధులను
నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని శ్రేష్ఠరోగములను బాగుజేయును.
ఈ శేష్యాము ఐనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో
రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు యెన రైన రుజువుపరిచేయడం
రు 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోపడు
నటుల తక్కువధరకు యివ్వబడును. ఈ శేష్యాము నేపిం
చిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినవిమ్ముట 24 తుల
ముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్మగలరు.
ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆనందమైనదని నమ్మవలయును ఇది
వాడేటప్పుడు ఏవిధమైన పచ్చిము లేదు. 24 తులముల శేష్యాము
వెల ఖర్చులు సహా రు 2.8-0.)

యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల పాలి తీ-కల్పనృక్షము—మేహము,
నిక్కాక, నిస్సత్తవ, శుక్లనస్టము అతిమూత్రము మొదలగు,
వాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని సంభోగ శక్తిని.
సంతానప్రాప్తి నిగదిగించు వరప్రసాదము. రెండుడబ్బీలు చాలును.
20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0
పాలగుగంధి శేష్యాము—రక్తమధికి శ్రేష్ఠమయినది.
సహమేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు
శీతనోష్ణము, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును
20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0; వి. పి. ఖర్చులు వేరు. 8
పి. సి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం
పెరినెపి: (నెల్లూరు)

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

వెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులప్ర శ్రేష్ఠము) గుణమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైత్యకాకల
కిమాత్రలు దివ్యమృతము. అతీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
శ్రేణు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నోష్ణమును
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును జేచును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనోష్ణములను వెంటనే మాన్పును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును
ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎల్లకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా